

Glas Crkve

ISSN 1331-4130

Godina XXIV/XXV

Broj 60-61-62,

prosinac 2019./

ožujak 2020.

RIJEČ str. 3
Logos se pokrenuo

U SAVEZU I OKO SAVEZA str. 12
**Ivica Horvat novi
predsjednik SBC U RH**

IZ NAŠIH CRKAVA str. 19
**Stotinu godina evanđeoske
poruke na Banovini**

NAŠI POKOJNICI str. 34
**Premинуo pastor
Vladimir Mihoković-Miha**

PISMA SAVEZA str. 43
Potres u Zagrebu
**O postupanju tijekom
epidemije koronavirusa**

Glas Crkve

ISSN 1331–4130.

Godina XXIV/XXV

Broj 60–61–62, prosinac 2019./
ožujak 2020.

Osnivač i izdavač:

Savez baptističkih crkava
u Republici Hrvatskoj
Radićeva 30
10 000 Zagreb

tel (+385 1) 4813 168

fax (+385 1) 4873 403

Uredništvo:

Giorgio Grlj, Ruben Knežević,
Ksenija Magda, Toma Magda,
Svjetlana Mraz, Željko Mraz.

Glavni urednik: Ruben Knežević

Grafički urednik: David Hošnjak

Službena web stranica:

www.baptist.hr

E-mail: glascrkve1@gmail.com

Tisak: pdf izdanje

Dragovoljni prilozi uplaćuju
se na žiro-račun Saveza
baptističkih crkava u RH
IBAN HR8823600001101525063
s naznakom „Donacija za GC”.

Prilozi iz inozemstva šalju se
u korist Saveza baptističkih
crkava u RH,
IBAN HR88
23600001101525063,
BIC (Swift) ZABAHR2X

Autori fotografija na koricama:

Željko Mraz, Danijel Berković

Uvodnik

Uskrs u doba pandemije i potresa

Uskrs 2020., koji ove godine neće biti tradicionalno svečano proslavljen u crkvenim prostorima, u mnogim će vjernicima vjerojatno potaći čežnju za uskrsnućem zdravlja, bijegom od pošasti nevidljivoga globalnog virusnog neprijatelja te, kod brojnih Zagrepčana, želju za obnovom potresom razorenih domova i perspektiva. Po mnogočemu bit će to poseban Uskrs, naoko siv i neugledan, bezljudan i bez crkvenog blještavila – a opet nekako potrebno životan i pun egzistencijalnog iščekivanja: hoće li situacija krenuti naprijed, smanjiti se broj zaraženih, preminulih..., kada će se pokrenuti gospodarske, vjerske, kulturne, sportske i druge aktivnosti pa i ona najobičnija svakodnevna slobodna druženja, lišena zaštitnih maski, preporučenog odstojanja i porusnica?

Prvotni Uskrs nije, međutim, bio obilježen takvim potajnim iščekivanjem, nego sumnjom i nevjericom. Dogodio se samo rijetkima – onima koji su se suočili, susreli sa stvarnošću Uskrslog te naposljetku povjerovali. Hoće li pak otvoreno vjerničko suočenje s neizvjesnom svakodnevnicom koja je pred nama – bez naoko euferično pobožnoga ili trijumfalno apokaliptičkog samozavaravanja – predstavljati onaj prepoznatljivi uskrsni iskorak, lišen tjeskobne brige i 'svetih' naričanja? Istodobno, međutim, umrežen sa svim ostalim sličnim vjerničkim stremljenima koja možda po prvi puta, nakon velikih svjetskih ratova, stoje pred globalnim vjerničkim izazovom; sa svijesću da su kršćani članovi velike svjetske vjerničke obitelji koji trebaju zajedno surađivati, skrbeti se za praktične i duhovne potrebe svojih bližnjih u ovim nesigurnim i nepredvidljivim vremenima. U tom će smislu i Svjetski savez baptista (Baptist World Alliance) uputiti apel na svojim web-stranicama (bwanet.org/covid19response/), pozivajući baptiste, sestre i braću, na moli-

tvu, davanje, informiranje o sadašnjoj krizi te na zauzeto služenje.

Ovoj službi dijelom nastoji doprinijeti i *Glas Crkve*. Ovaj puta izlazi kao trobroj [60-61-62/prosinac 2019. – veljača 2020.], budući da – uslijed nepredviđenih okolnosti – časopis nije mogao ni jednom biti objavljen tijekom 2019. Stoga uobičajene rubrike prikladno iznose pregled 2019., odnosno 2020. godine. Vjerujemo da će ovaj trobroj časopisa, bogatstvom izloženih vijesti i pratećih sadržaja, uspjati nadoknaditi dužu vremensku informativnu prazninu u našim krugovima koju je, nadamo se, naša web-stranica (IBA vijesti) ipak donekle uspješno ispunjavala.

Ovaj trobroj *Glasa Crkve* objavljuje se, iznimno, samo u pdf obliku, a moguće ga je u web-verziji preuzeti na web-stranici Saveza baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj (www.baptist.hr). Kvalitetniju pdf verziju, priređenu za tisak ili za bolji ispis na pisaču, moguće je zatražiti od urednika, slanjem e-mail poruke na glascrkve1@gmail.com. Zbog trenutne situacije uzrokovane pandemijom koronavirusa i provedbom propisanih mjera Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske, otežane posebice i posljedicama nedavnog razornog potresa u Zagrebu, upitna je pravovremena organizacija tiska, a praktički je neizvodiva distribucija časopisa, čak kad bi on i bio u dogledno vrijeme otisnut. Naime, zbog oštećenja zgrade u Radićevoj 30, ured Saveza nije zasad u funkciji na toj adresi te se njegov rad odvija dislocirano, u domovima zaposlenika. Ukoliko se sadašnja situacija u skorije vrijeme stabilizira, časopis će eventualno biti naknadno otisnut i razaslan. U svakom slučaju, očekujemo da bi sljedeći broj trebao izaći u tiskanom obliku, kao što je to dosad bilo uobičajeno.

• Ruben Knežević

“ Uz spoznaju da Gospodin sam u svemu ima posljednju riječ – pa tako i u vremenu ovih ugroza koje su se nadvile nad našom zemljom, narodom, crkvama i obiteljima – svim čitateljima Glasa Crkve želimo blagoslovljen i sretan Uskrs! ”

Od ravnodušnoga do patećeg Logosa

Logos se pokrenuo

Tekstualna verzija Božićne propovijedi održane 25. prosinca 2019. u Pastoralnom centru Baptističke crkve u Rijeci

Izv. prof. dr. sc. **Lidija Matošević**,
Voditeljica Sveučilišnog centra
za protestantsku teologiju
Matija Vlačić Ilirik

*U početku bijaše Riječ,
i Riječ bijaše uz Boga,
i Riječ bijaše Bog.
Ona bijaše u početku uz Boga.
Sve po njoj postade,
i bez nje ne postade ništa.
Onome što je postalo
u njoj bijaše život,
i život bijaše svjetlo ljudima.
I svjetlo svijetli u tami,
i tama ga ne zamijeti.
Svjetlo istinsko, koje rasvjetljuje
svakoga čovjeka, dođe na
ovaj svijet. Na svijetu bijaše, i
svijet po njemu postade, i svijet
ga ne upozna. K svojima dođe, i
njegovi ga ne primiše.
A svima koji ga primiše dade
pravo da postanu djeca Božja;
onima što vjeruju u ime njegovo,
koji su rođeni ne od krvi, ni
po volji tijela, ni po volji mužev-
ljevoj, nego od Boga. I Riječ tije-
lom postade i nastani se među
nama, i zagledasmo se u slavu
njegovu, slavu kao Jedinorođe-
na u Oca, puna milosti i istine.
(Iv 1,1-5.9-14)*

Neobičan početak jednog evanđelja

Teško je sa sigurnošću ustvrditi tko je autor Evanđelja po Ivanu, kao i tko je autor ovoga njegova posebnog dijela koji obično nazivamo Proslov. Možda je to bio Isusov učenik Ivan, a možda netko iz njemu bliskog kruga. No, tko god to bio – predlažem da ga, kao što je to činila kršćanska tradicija, zovemo „Ivan“ ili još ljepše „Sveti Ivan“ – napisao je jedno, po mnogo čemu veoma posebno evanđelje, sa sasvim svojstve-

nim početkom. Ovdje se – za razliku od živopisnih Lukinih i Matejevih prikaza Isusova rođenja koji već stoljećima nadahnjuju crkvene božićne predstave – pred našim očima otvara jedan sasvim drugačiji svijet: bez anđela, zvijezde, mudraca, bez Heroda, pastira, bez Marije i Josipa – pa čak i bez djeteta Isusa. Glavni i gotovo jedini lik u ovom tekstu jest Riječ. Ovu Riječ grčki izvornik evanđelja naziva Logos.

Mogli bismo ovdje Svetom Ivanu i postaviti pitanje pa čak i prigovoriti: „Kakav ti je to početak Evanđelja u kojemu nema motiva ni za najskromniji božićni igrokaz?“ – te nastaviti pitajući ga – „Za koga Ti uopće pišeš to svoje Evanđelje kad ga započinješ s Logosom? Za običnog, malog čovjeka ili za neke povlaštene elite?“

Ovakvo je pitanje sasvim na mjestu – jer Logos, to je, prije svega, pojam iz grčke, odnosno helenističke filozofije. Pritom Logos u helenističkoj filozofskoj misli označuje svjetski um ili svjetski zakon, mogli bismo također reći božanski um ili božanski zakon koji je temelj svega te koji sve određuje.

Logos koji se nikomu ne obraća

Ono što pojavljivanje ovog Logosa u tekstu jednog evanđelja – koje bi, prema svojoj definiciji, trebalo biti dobra vijest dostupna svakomu bez iznimke – čini neobičnim, jest to što Logos o kojemu govori helenistička misao nije osobito pristupačan. Logos naprosto jest/postoji i potpuno je ravnodušan glede toga hoće li ga ili ne itko spoznati te se u tom pogledu ni oko koga niti ne trudi. Stoga

Lidija Matošević

nje ga spoznaju uglavnom oni na neki način povlašteni: oni koji imaju dovoljno slobodnog vremena i novaca za dokolicu, oni koji ne moraju naporno raditi. Poput primjerice grčkog filozofa Aristotela koji je puno toga domislio i napisao o Logosu: istina, jednim dijelom, jer je bio vrlo pametan, ali jednim, i to ne baš zanemarivim dijelom, i stoga što je posjedovao robove koji su – kako bi on mogao nesmetano razmišljati – radili. Ili, možda poput nekoga danas tko je zaposlen na izdašno plaćenom, a opet ne osobito napornom radnom mjestu, koje možda financiraju neki porezni obveznici, pa ima i dovoljno sredstava za bezbrižan život i mnogo slobodnog vremena za razmišljanje. No, ukoliko je netko danas običan čovjek (tzv. moderni rob), iscrpljen egzistencijalnim brigama, pritisnut kreditima i osjećajem neizvjesnosti, ili naprosto čovjek opterećen vlastitim promašajima (biblijskim rječnikom: grijesima), onda će se on znatno teže moći usredotočiti na razmišljanje o Logosu. A, kao što rekosmo, ovaj Logos, nije niti najmanje uznemiren činjeni-

com što ga mnogi možda nikada neće dokučiti. I svakako mu nije ni na kraj pameti da se, zbog toga, sam nekomu obrati te da potraži one koji možda lutaju bez prave spoznaje.

Logos koji ni sa kim ne suosjeća

Ima još jedan problem u vezi s tim helenističkim Logosom. Naime, osim što nije baš lako dostupan te osim što se nikomu ne obraća niti i za kim kreće u potragu, taj Logos nije baš ni suosjećajan. To, dakako, ne znači da je loš. Riječ je naprosto o tome da suosjećanje ne pripada njegovoj naravi. Tomu je tako jer on je vječni, nepromjenjivi zakon, božanski Logos koji stoji u pozadini svega. On je taj zbog koga je ovaj svijet baš takav kakav jest: primjerice, takav da je u njemu jednima dobro, a drugima loše, da jedni imaju, a drugi nemaju. Dakle, baš zato što je sve to tako, potpuno je u skladu s Logosom koji je ujedno i čuvar postojećeg poretka. A kao čuvar poretka on jednostavno mora ostati ponad svih osjećaja i ne upuštati se u suosjećanje s bilo kim ili zbog bilo koga. Jer takvo bi suosjećanje u konačnici ugrozi-

lo i narav samog Logosa, a time i sam poredak koji on čuva.

Ili 'poludjeti' ili pronaći 'odušak'

Slobodno bismo mogli reći da s ovim Logosom stvari stoje tako da, čak kad bi neki rob ili neki mali čovjek, primjerice, dobio slobodne dane ili možda malo dulji plaćeni dopust da stigne promisliti o Logosu, to ga ne bi baš utješilo. Jer tada bi zapravo shvatio da je to što mu u životu ne ide baš najbolje u skladu sa samim božanskim Logosom: da iza sve njegove nevolje ne stoji nitko drugi do vječni, neumoljivi božanski Logos koji 'ni da trepne' zbog nečije nevolje. Logos komu se nije mudro suprotstavljati niti ima koristi žaliti mu se.

Ukratko rečeno, malom je čovjeku s ovim Logosom 'za poludjeti'. Ako pak to baš ne želi, onda mora žurno potražiti neki 'odušak'.

Jedan su od takvih odušaka u vrijeme helenizma bili grčki i rimski mitovi, odnosno priče o bogovima. Istina, helenistički bogovi nisu bili baš neka 'božanska elita'. Upuštali su se u međusobne spletke i podmetanja te u sve to uvlačili i ljude. Ali, za razliku od ovog distanciranog i ravnodušnog Logosa, doimali su se barem kao bliski čovjeku i njegovoj stvarnosti. Upravo su stoga i štovali bogove za najrazličitije situacije u kojima se čovjek mogao zateći: bogove za zdravlje, za posao, za državu, za ljubav, za strast, za rat, za veselje, za brak, za plodnost, za ljubomoru, za umjetnost i dr. Drugi mogući odušak za neke je pak bilo filozofsko usmjerenje poznato pod nazivom stoicizam. Stoicizam je bio znamenit po učenju o tome kako je izbjavljenje od životne muke moguće postići jedino tako da se umom uzdigne iz stvarnosti i tako postane sposoban 'stočki' podnijeti nelagodu i muku koju ta stvarnost sa sobom nosi.

Logos koji se pomaknuo

Kad o svemu ovome malo razmislimo, nema nam druge do vratiti se našem Svetom Ivanu i još ga jednom upitati: „A što si se ti, brate, uhvatio tog be-

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος

ščutnog Logosa, koji ni za koga ne mari, nikomu ne izlazi u susret, ni prema kome ne prigiba uho i nikoga ne pita kako mu je zapravo? Zar nisi mogao naći neku prikladniju grčku riječ kojom bi ti, kao Židov, preveo na grčki hebrejsku riječ *dabar*, koju si ovdje očito imao 'na umu', a koja označuje Božju životvornu i spasotvornu Riječ?! Mogao si možda upotrijebiti grčku riječ *rhema*, koja označava živu riječ kojom se nekoga oslovljava te koja sasvim prikladno može opisati životnost Božje riječi? Ali ti si, očito, 'zapeo' za taj, toliko opterećeni izraz, Logos! Zar ne uviđaš da ti taj Logos 'upada' u evanđelje na sličan način kao što i 'Pilat upada u Vjerovanje'?"

Sveti Ivan jako je dobro znao što čini. Štoviše, on se zapravo 'držnuo' da helenistički pojam Logosa ispuni novim sadržajem. Jer Evanđelje po Ivanu ne govori o nepokretnom Logosu koji čuva poredak, nego o Logosu koji se i sam – pomaknuo. I to ne neznatno – poput kipa koji ponekad malo trepne ili pusti suzu. Ovdje je riječ o pravom pokretu. Logos – za koga su u helenizmu držali da mu je strano svako obraćanje nekome, prigibanje k nekome kako bi ga se saslušalo u njegovoj muci li potrebi, uopće svaki pomak – taj se Logos pokreće, i to do te mjere da postaje jedan od nas, solidarizirajući se sa svom našom mukom i izgubljenosti. A prema onome što nam o putu tog Logosa Novi zavjet dalje

pripovijeda, njegovo prigibanje k nama seže sve do patnje i smrti na križu (usp. Fil 2,6-8).

Suluda i uznemirujuća tvrdnja

Tako nešto tvrditi usred moćne i nepobjedive helenističke kulture nije bilo nimalo bezazleno. Jer da se Logos pomiče, prigiba, solidarizira s onima koji pate te se, na kraju, i sam izlaže patnji, a svime time i promjeni, za antiku je takva tvrdnja bila naprosto suluda (1 Kor 1,18-20). A u konačnici i zastrašujuća. Jer, upravo je taj Logos smatran temeljem i garantom stabilnosti postojećeg poretka i međuljudskih odnosa; pri čemu se smatralo kako je to što jedni imaju, a drugi nemaju, jedni izrabljuju, a drugi su izrabljivani, u skladu sa samim božanskim Logosom. Stoga je i evandeoski izričaj o Logosu koji se pomiče, utjelovljuje te solidarizira sa onima koji pate, mogao izazvati opravdanu nelagodu. I strah da će se zajedno s ovakvim pomakom vječnog božanskog Logosa, kad-tad pomaknuti i sve drugo: cijeli nepravedni sustav, uključujući i međuljudske odnose. Bio je to jezivi strah da će se ljudi jedni prema drugima početi odnositi humanije, da će robovlasnici možda nadoći na ideju da poklone slobodu svojim dotadašnjim robovima, da će oni potlačeni i marginalizirani iznova otkriti svoje ljudsko dostojanstvo, da će mnogi svojim bližnjima početi otpuštati dugove koje im ovi nisu u sta-

nju namiriti te im tako pružiti mogućnost novog početka (bilo da je riječ o dugovima financijske naravi ili takvima koji su nastali zbog međuljudskih razmirica, uvreda i povreda). Da, to je uznemirujuća poruka proslava Evanđelja po Ivanu, koja glasi: tko god vam kaže da je naš društveni, politički poredak, uključujući i nepravedne razlike i podjele među ljudima identičan Božjoj volji te da je zbog toga nedodirljiv, obmanjuje vas. U tom smislu, ne treba nimalo čuditi da su upravo u Evanđelju po Ivanu politički motivi Isusova smaknuća, kao uklanjanja nekoga tko je doveo u pitanje nedodirljivost društveno-političkog poretka, snažnije istaknuti nego u drugim evanđeljima.

Nastavak židovske priče o Bogu koji nije nekomunikativan, nepokretan i ravnodušan

Ovdje nikako ne smijemo zaboraviti kako se novozavjetna pripovijest o Logosu – koji nije nepomični i beščutni garant poretka – nadovezuje na židovstvo. Jer židovsko Pismo – koje su kršćani preuzeli te nazvali Starim zavjetom – ne predodžuje Boga, temelj postojanja, kao nekomunikativnoga, nepomičnog i ravnodušnog garanta postojećeg poretka te odnosa među ljudima. To je Bog koji čovjeka traži, prilazi mu te ga na različite načine oslovljava, 'zidajući sebi kuću' te 'postavljajući stol' među stanovnicima zemlje (Izr 1,20-23; 9,1-6) – kako bi im se prilagodio i pomogao da ga spoznaju. To je, nadalje, Bog koji nije udaljen te ravnodušan prema ljudskoj patnji, siromaštvu, obespravljenosti, nego Bog koji poručuje: „U prebivalištu visokom i svetom stolujem, ali ja sam i s potlačenim i poniženim, da oživim duh smjernih, da oživim srca skrušenih“ (Iz 57,15). Stoga on nevoljniku koji jeca i vapi za izbjavljenjem ne tumači kako je njegova situacija izraz same božanske volje, nego mu izlazi ususret, spašava i oslobađa. I konačno, to je Bog koji ne vlada u skladu s krutim načelima i pravilima te nepromjenjivim zakonima. Istina, Bog Biblije nije Bog nereda,

“ Stoga je i evandeoski izričaj o Logosu koji se pomiče, utjelovljuje te solidarizira sa onima koji pate, mogao izazvati opravdanu nelagodu. I strah da će se zajedno s ovakvim pomakom vječnog božanskog Logosa, kad-tad pomaknuti i sve drugo: cijeli nepravedni sustav, uključujući i međuljudske odnose.

nego Bog reda koji, u konačnici, drži sve na okupu. Ali ne pridržavanjem krutih načela, pravila i zakona, nego ljubavlju, koja se ne očituje ponajprije u bešćutnoj vjernosti normi ili zakonu, nego u vjernosti čovjeku u potrebi. Upravo se stoga s Bogom Biblije može komunicirati, raspravljati, pregovarati te mu se ima smisla i požaliti (usp. Post 8,16–33; Izl 32,7–14; Jon 3). Kada se sve ovo uzme u obzir, onda nas ne treba nimalo čuditi što su Židove nerijetko progonili različiti sustavi (uključujući onaj nacistički) – koji su se na Boga pozivali kao na opravdanje svojih nepravdi i okrutnosti.

Kršćanska crkva – između dva creda

Slobodno bismo mogli reći da se kršćanska crkva tijekom svoje povijesti lomi između dva vjerovanja, odnosno dva creda. Prvi je credo u sam pateći Logos iz Proslova Evanđelja po Ivanu, koji je čovjeku blizak, pokretan i suosjećajan. A drugi je credo onaj u helenistički Logos. U Logos koji se nikomu ne prilagođava niti izlazi u susret, ni sa kim ne suosjeća, niti pati. Štoviše, za koga bi već i malo se pomaknuti, prilagoditi se nečijoj situaciji, prignuti k nekome uho te saslušati njegovu priču te tako napraviti malo prostora za drugoga, bio već svojevrсни oblik patnje.

Tako je u povijesti crkve bilo dana u kojima je ona bila navjesticateljica Boga koji nije nepriступan, nepomičan, bešćutan i nesposoban za patnju, nego izlazi čovjeku u susret, pati s onima koji pate, uklanja barijere među ljudima, oslobađa i spašava. Uvjerljivost njezina navještaja ovakvog Boga koji se sam pomiče – a, kao takav, po onima koji u njega vjeruju, pomiče osobne, društvene te institucionalne granice – bila je ponekad tolika da su kršćanstvo ismijavali kao religiju marginaliziranih, ubogih, društveno neravnopravnih, neprihvaćenih, stigmatiziranih, slabih. No, bilo je i takvih dana u kojima je po kršćanskoj crkvi više odzvanjalo poruka o nepomičnom, bešćutnom Logosu s kojim nema ni razgovora

ni dogovora. I to bilo da je riječ o ulozi crkve kao pokroviteljice nepravednih i izopačenih društveno-političkih sustava, bilo da je riječ o odnosu kršćanstva prema drugim religijama, o međusobnom odnosu različitih kršćanskih crkava, o prešutnom ili čak izričitom odobravanju marginalizacije žena u crkvi, o odnosu kršćanske crkve prema ateistima, prema drugima i drugačijima, prema posrnulima, siromašnima, slabima i dr.

No, ovdje nas ne trebaju ponajprije zanimati prebrojavanja pravih i krivih puteva iz povijesti kršćanske crkve, nego pitanje o tome koji je naš credo, naš Logos, logika po kojoj mi živimo. Ona iz Proslova Evanđelja po Ivanu ili ona helenističkog Logosa. To je, u konačnici, uvijek praktično pitanje koje glasi: Kad je već Logos nama toliko izišao u susret, možemo li se i mi barem malo pomaknuti: prema društvu u kojem živimo, prema drugima i drugačijima, prema drugim kršćanima, prema pripadnicima drugih religija i svjetonazora, prema onima koji ne vjeruju, prema strancima...

'Natale con i tuoi, Pasqua con chi voi'

No, ovo razmišljanje bilo je prvotno posvećeno Božiću. A o Božiću postoji jedna lijepa talijanska uzrečica koja glasi: *Natale con i tuoi, Pasqua con chi voi* – Za Božić budi doma/sa svojima, a za Uskrs s kim god želiš.

Stoga predlažem da se i mi, na kraju ovog razmišljanja, barem za neko vrijeme zadržimo 'sa svojima' te se zapitamo o tome po kojem redu, Logosu, logici živimo u svojoj neposrednoj okolini: u svojim dnevnim boravcima, u svojim obiteljima. Ne kako bismo, kao što se to danas događa u nekim suvremenim vjerničkim trendovima, obitelj ideologizirali te je kao nekakvu vrhunsku vrijednost pokušali postaviti gotovo na božansko prijestolje – jer joj takvo uzvišeno mjesto zasigurno ne pripada. Također niti stoga što je angažman za bolji i pravedniji svijet nevažan i što je 'obitelj

sve'. Ostati malo doma trebamo stoga što će taj bolji svijet vrlo teško nastati ukoliko smo možda u stanju puštati suze nad patnjom dalekih ljudi, žrtvovati se za različite humane ciljeve, izgarati za siromašne, obespravljene, stigmatizirane članove ljudskog društva, biti orni misionari i evangelizatori, a, pri svemu tome niti 'ne trepnuti' zbog toga što je netko nama vrlo blizak – možda dijete, možda bračni drug, možda neka druga bliska osoba – povrijeđen i pati. Možda jer već godinama očekuje neku malu gestu poravnaja za nanesenu mu bol, možda jer sam vapi za praštanjem zbog nečega što je učinio te ponovnim prihvaćanjem koje mu još nismo odlučili udijeliti. Možda stoga jer mu je životno neophodan otvoren razgovor o nečemu što se godinama ili desetljećima prešućuje te 'vuče' poput utega, nerazriješeno te opterećujući život. A možda jer naprosto treba našu ruku, naše uho za slušanje, a mi – iz nekog razloga – nikako da nađemo 'idealni' trenutak da malo zastanemo i poslušamo: njegovu priču, njegove razloge, njegova nađanja i razočaranja.

Moguće da je razlog takvog 'nezastajanja i neslušanja' to što smo doista predani plemenitim ciljevima te hitajući prinijeti svoj dar na neki žrtvenik stvaranja boljeg svijeta naprosto previdamo one koji su nam neposredno povjereni (usp. Mt 5,23–24). Možda je tomu razlog što smo principijelni, odnosno pravedni te – zaboravljajući da pravednost u Bibliji znači izaći nekome u susret zbog neke njegove konkretne potrebe, nevolje ili slabosti, a ne stoga što taj netko takvo 'izlaženje u susret' nužno i zaslužuje (Ps 31,1; Rim 3,21–26) – očekujemo da ona druga strana, koja je na neki već način pronevjerila odnos, uvjerljivo dokaže da je zaslužila praštanje i mogućnost novog početka. A možda je razlog takvog "nezastajanja i neslušanja" to što smo zbog nečega toliko očajni da više i ne možemo van iz začaranog kruga loših sjećanja te tako ostajemo zarobljeni u samo-

sažaljevanju u kojemu nikoga osim sebe niti doista vidimo niti uistinu čujemo.

Logos ne bježi iz naših dnevnih soba – stoga ni mi ne moramo tražiti izlike za bijeg

Ukoliko smo možda i 'zapeli' u nekom od ovih obrazaca ponašanja – iza kojih se najčešće krije jednostavna ljudska istina koja glasi da u odnosima sa svojim najbližima ponegdje ponešto doista i promašimo (novozavjetnim rječnikom: pogriješimo) te da to trebamo i smijemo iskreno priznati – onda se trebamo sjetiti da se Logos koji se pokrenuo iziživši čovječanstvu u susret, pokrenuo i radi ovakvih, naizgled možda i 'nepromjenljivih' osobnih/lokalnih situacija – u kojima se osjećamo nemoćno te stoga iz njih najradije bježimo, bilo u aktivizam, bilo u samoopravljanje, bilo u samosažaljenje. Također trebamo imati na umu da taj Logos ne bježi niti se distancira ni od jedne situacije u kojoj smo se mi zapeli te zbog koje patimo. On je uvijek tu sa onima koji pate, bilo da su tu patnju na neki način sami 'skrivali' ili su se u njoj našli slijedom nekih drugih okolnosti. Nemojmo stoga ni mi bježati iz naših dnevnih soba, ni pod kakvim izlikama. Nego radije ostanimo, koliko god se to može činiti i teškim, sa svojima i dopustimo svjetlu istinitom da uđe i u našu „privatnost“ – kako bi naša nemoć bila preobražena te nam život postao cjelina i bio spašen: "ne od krvi, ni po volji tijela, ni po volji muževljevoj, nego od Boga" (Iv 1,13).

A kao molitva neka nam posluži ovaj himan Charlesa Wesleya kojim on izražava susret globalne i osobne/lokalne dimenzije otkupljenja:

*Ostavio je Očev tron na nebu –
Tako je besplatna i beskrajna
milost njegova –
Lišo se svega osim ljubavi,
I krv prolio za bespomoćan
naraštaj Adamov,
Sva ova milost, besplatna i neizmjer-
ljiva;
Bože moj, mene je preplavila.
Amen*

Vijesti iz BC Požega

Uvođenje u službu pastora

Danijel Krizmanić preuzeo službu u Požegi

Neposredno po zaključenju prethodnog broja primili smo vijest iz Požege o postavljanju Danijela Krizmanića za pastora-pripravnika. Vijest – sa za-kašnjenjem – donosimo stoga u ovom broju.

Vjernici požeške Baptističke crkve, zajedno s gostima iz najbliže im zajednice u No-voj Gradiški nazočili su sve-čanosti uvođenja u službu pastora-pripravnika Danijela Krizmanića, koji se doselio u Požegu u kolovozu 2017. go-dine. Uza svoje redovno za-

Danijel Krizmanić s predstavnicima SBC u RH

poslenje aktivno se uključio u službu propovijedanja. Crkva je prepoznala u Danijelu dar za služenje te ga je predložila za službu pastora.

Na svečanom bogoslužju održanom 18. studenoga 2018. – uz nazočnost predstavnika SBC u RH predsjednika Tome Magde, dopredsjednika La-dislava Ružičke i glavnog taj-nika Željka Mraza – Danijel Krizmanić uveden je u službu pastora-pripravnika. Prigodnu propovijed na temu iz Iv 10 održao je Toma Magda. Potom je Željko Mraz uputio pozdravnu i prigodnu riječ zajednici te pozvao brata Danijela i supru-gu mu Kseniju ispred zajedni-ce. Molitvom Tome Magda i Ladislave Ružičke brat Danijel Krizmanić uveden je u službu pastora pripravnika. • T. Hamp/GC

Stručni skup u Zagrebu

Vjeronauk u službi prevencije vršnjačkog nasilja

Nazočilo sedamdesetak vjeroučitelja

U organizaciji Saveza baptističkih crkava u Republici Hrvat-skoj i Evanđeoske pentekostne crkve u Republici Hrvatskoj održan je 21. rujna 2019. u prostorijama Baptističke crkve u Zagrebu stručni skup za vjero-učitelje baptističkog i evanđe-oskog pentekostnog vjeronauka, pod nazivom 'Vjeronauk u službi prevencije vršnjačkog nasilja.' Na skupu je sudjelova-lo sedamdesetak vjeroučitelja i vjeroučitelja iz Saveza bap-tističkih crkava, Evanđeosko pentekostne crkve, Kristovih crkava, Crkve Božje te drugih kršćanskih crkava.

Nakon uvodnih riječi Svje-tlane Mraz i pozdravnih riječi predstavnika Agencije za ob-razovanje Tomislava Tomasića,

na temu Biblijsko promišljanje: Kada okrenuti drugi obraz, a kada reći 'dosta je?' govorio je pastor zagrebačke EPC Stijena spasenja i profesor stručnih predmeta Geodetske škole Ratko Medan. Čitajući tekst iz Mt 5,38-42 pastor Medan naglasio je kako je primjerom „drugog obraza“ ugroženo ljudsko do-stojanstvo te se tim riječima želi spriječiti osveta i pretje-rana odmazda za pravičnu naknadu u kontekstu sudskih sporova. S jedne strane, po-trebno je promicati poštovanje u međuljudskim odnosima, dok putem sudskih procesa pravdu, naglasio je pastor Medan.

Petra Gabriša, pedagoginja, održala je prvo predavanje na temu 'Vršnjačko nasilje', gdje je govorila o vrstama nasilja, o zlostavljanju i nasilju, o poslje-dicama nasilja, o postupanju

u slučaju nasilja, kao i o razlo-zima zašto djeca oklijevaju u prijavljivanju nasilja. U dru-gom predavanju, pod naslovom 'Vjeroučitelj koji osnažuje', pedagoginja Gabriša istaknu-la je osobine i važnost djeteta žrtve, ali i djeteta nasilnika te je ukazala na posljedice nasi-lja. Posebno je govorila o ulozi vjeroučitelja u suočavanju s nasilnim ponašanjem te potre-bi razvijanja i jačanja, posebno psihološke, otpornosti na nasi-lna ponašanja.

Nakon predavanja predstav-nice Udruge Krugovi, Centra za edukacije, savjetovanja i huma-nitarno djelovanje, Tihana Pan-dl i Antonija Pleša predstavile su projekt Udruge „Kišobran otvaram i nasilje sprječavam“.

U drugom dijelu seminara održane su radionice za uče-nike od prvog do četvrtog razre-

da osnovne škole „Kada netko nešto čini što me smeta“ i „Ko-munikacije i razumijevanje su-koba“, koje su vodile predstavnice Udruge Krugovi Tihana Pandl i Antonija Pleša, te od petog do osmog razreda „Jedan sukob, pet stilova“ i „Moji ta-lenti i kvalitete“, koje je vodila pedagoginja Petra Gabriša.

Tijekom seminara pred-stavljene su aktivnosti Udruge za evangelizaciju djece te Udruge Samaritan's Purse te su sudionici seminara obavi-ještteni o materijalima važnim za vjeronauk, kao što su knjiga evidencije učenika koji poha-đaju nastavu vjeronauka izvan škole i dva filma o reformaciji u Hrvatskoj, u trajanju po 30 minuta, a mogu se koristiti u nastavnom sadržaju, u izdanju Udruge 4H Mediji. • R. Boge-šić/IBA/GC

Stručni skup vjeroučitelja

Mjesto vjeronauka u 'Školi za život'

Zajednička promišljanja i radionice o vjeronauku

Stručni skup vjeroučitelja baptističkog i evanđeosko pentekostnog vjeronauka u RH okupio je od 1. do 3. ožujka 2019. sedamdesetak vjeroučiteljica i vjeroučitelja iz cijele Hrvatske koji su u Crikvenici zajedno promišljali na temu "Mjesto vjeronauka u 'Školi za život'".

Na skupu je sudjelovao i Tomislav Tomasić, viši savjetnik za vjeronauk iz Agencije za odgoj i obrazovanje koji je u svom pozdravnom govoru ohrabrio vjeroučitelje u nastojanju da ostvare pedagoške uvjete u kojima će dijete učiti i stjecati nove kompetencije.

Uvodna motivacija Lidije Stojković o tome "kako iz riznice iznositi kao dobar domaćin i novo i staro" pokazala se kao nit vodilja cijelog seminara u kojemu se tijekom predavanja i radionica motiviralo vjeroučitelje da traže sve moguće načine i pedagoške metode kako bi djeci navijestili staro i poznato evanđelje na nov i suvremen način.

Pastor Giorgio Grlj iz Rijeke posvijestio je vjeroučiteljima

važnost misije crkve, pa tako i vjeronauka; ona treba pomoći ljudima da razumiju, prihvate i zažive izvornu sliku Božju koja je grijehom izobličena, a u Isusu Kristu obnovljena je i po Duhu Svetom omogućena svima koji ga vjerom prihvate. Slika se Božja u osobi sastoji od sposobnosti ostvarenja smislenih odnosa, racionalnosti, emocija i volje. Vjeroučitelji su raspravljali u malim skupinama te pokušali dati odgovor na pitanje: kojem aspektu slike Božje vjeronauk najviše služi?

Gošće predavačice iz Agencije za odgoj i obrazovanje Anita Bakovljanec i Tihana Petković, članice radne skupine za katolički vjeronauk, približile su vjeroučiteljima pojam škola za život i kroz praktične primjere pokazale što nova reforma školstva donosi te naznačile njezine ciljeve. Njome se nastoji povećati kompetencije učenika u rješavanju problema, njihovo zadovoljstvo u školi te motivirati učitelje i nastavnike da se prilagode novoj paradigmi obrazovanja gdje će u

Sudionici na skupu

fokusu biti učenik kao aktivni sudionik a učitelj moderator, umjesto dotadašnjeg nastavnog plana i sadržaja koji je učitelj prenosio. Važno je da i vjeroučitelji aktivnim metodama pomognu djeci kako da sami traže rješenje problema i usmjeruju ih na Božju objavu u Isusu kao jedino pravo i konačno rješenje ljudske egzistencije.

U poslijepodnevnom su satima održane radionice: *Biblija i život vjeroučenika* (Ildiko Hornjik), *Molitva i život vjeroučenika* (Petra Bohal), *Vjeroučeni u životu crkve* (Timothy I. Špičak) te *Vjeroučitelj u životu vjeroučenika* (Svjetlana Mraz).

Vanja Bule predstavila je projekt *Superknjiga* kao izvrsnu metodu rada s djecom, koja na moderan i djeci zanimljiv način približuje, putem crtanih filmova, biblijske priče i osobu Isusa Krista te poruku spase-

nja. Ovaj se projekt pokazao kao nenametljiv način izgradnje mostova prema ljudima koji još nisu upoznali evanđelje. Danica Košak iznijela je svoja iskustva u radu s djecom romske populacije u Međimurju, a Rujana Čanji, članica Udruge za evangelizaciju djece u Hrvatskoj, predstavila je pomoćne radne materijale.

Riječki glazbeni tim *Ri-Stream bend* predvodio je slavljenje na subotnjem večerašnjem bogoslužju.

Završno nedjeljno bogoslužje temeljilo se na promišljanju o četiri vrste tla u koje se sije Riječ, a osmislili su ga Ildiko Hornjik te Timothy I. Špičak na interaktivan i veoma kreativan način. Vjeroučitelji su bili posebno dotaknuti nadahnutom 'Molitvom vrtlara' u kojoj su aktivno sudjelovali. ● E. Turinski/IBA/GC

O službi baptističkih žena

Sastao se Izvršni odbor Ženskog rada

U zagrebačkoj Baptističkoj crkvi Dubrava sastao se 10. ožujka 2019. Izvršni odbor Ženskog rada kako bi se razgovaralo o projektima i planovima koji se trebaju realizirati tijekom godine.

Na radnom dijelu sastanka, razgovaralo se o projektu Obiteljski kamp, koji se već niz godina događa u kampu Činta te koji je i dalje popularan i kod roditelja i kod djece. Ovogodišnji voditelj kampa bit će Timothy-Ivan Špičak uz pomoć Maje Nadaždi, a logistiku

Izvršni odbor Ženskog rada

kampa vjerno vode Manuela i Zoran Veršec.

Razgovaralo se i o projektu ŽR – Bilten te o potrebi novih članova uredništva i mlađih žena voljnih priključiti se ovome bitnom projektu, kako bi se putem tiskane riječi žene bolje povezale i ohrabrile na službu. Bilo je govora i o mogućoj vikend-konferenciji za vodeće žene i predstavnice baptističkih crkava koje se žele aktivnije uključiti u Ženski rad.

Sastanak je završio molitvom da Bog vodi sve naše planove i upotrijebi nas u svojoj službi. Posebno želimo zahvaliti BC Dubrava, koja nam je ustupila svoj prostor za održavanje sastanka, zaključuje svoje izvješće Speranca Tomin. ● IBA/GC

Održana misijska konferencija

Mini jubilej Ima nade u Crikvenici

Predavanja pastora Leonarda De Chirica

Prošlogodišnja misijska konferencija *Ima nade* bila je mini-jubilejska, odnosno petnaesta po redu. Održala se od 14. do 16. veljače 2019. u Crikvenici, koja nam – kako piše M. B. Feudarski – uvijek napuni naše sunčane baterije pa lakše dočekamo proljeće. Za naše duhovne baterije pobrinula su se dva domaća i jedan govornik preko „bare“, talijanski pastor iz Rima.

Konferenciju je otvorio „doktor hitne pomoći“ dr. Josip Surća koji nam je, u skladu sa svojim pozivom, odlučio posvijestiti hitnost evangelizacije porukom: *Sada je pravo vrijeme!* Hitnosti evanđelja postajemo svjesni kada god se suočimo sa čovjekovom smrtnošću, kao i kada nas Sveto pismo (ili pak dramatičan YouTube video) podsjeti na mogućnost skorog Kristova povratka. U petak ujutro s govornice nam se predstavio talijanski gost, pastor Leonardo De Chirico, doktor i predavač povijesne teologije (na temu teologije Katoličke Crkve poslije Drugoga vatikanskog sabora) te osnivač i pastor reformirane baptističke crkve u Rimu. Na prvome predavanju, 'Idoli Rima i idoli našega grada', predstavio je potrebu kršćanskog prepoznavanja iskrivlje-

nih mišljenja o Bogu, svijetu i životu – kao idola koji ljude zarobljavaju i podjarmljuju. Lažna sigurnost koju pruža rimski mir, prisutnost Vatikana kao nadomjestak za carsku vlast i tzv. „slatki život“ samo su neki od idola tzv. „Vječnoga grada“. Međutim, zadaća je svakoga pastora i osnivača crkve da prepozna specifične idole u gradu ili mjestu u kojem služi te da ponudi evanđeoske alternative.

Drugo se predavanje ticalo 'propovijedanja i evangelizacije u katoličkom okruženju'. Prije svega, pastor Leonardo postavio je pitanje treba li naš pristup Katoličkoj Crkvi nalikovati na Pavlov pristup propovjednicima evanđelja iz Filipljanima 1,15-21 ili pak onima iz Galaćanima 1,6-9. Drugim riječima, propovijeda li Katolička Crkva isto ili neko drugo evanđelje. Njegov je zaključak da je službeno katoličko učenje drugo evanđelje, ali da su mnogi katolici nedosljedni tomu nauku. Evanđeoski kršćani trebaju biti svjesni da se ove dvije kršćanske tradicije često služe istim riječima, ali s drukčijim značenjem. Na primjer, dok je u evanđeoskoj teologiji opravdanje događaj kada nas Bog proglašava čistima od grijeha po vjeri u Krista, u katoličkoj teologiji ono je sakramentalni proces.

S predavanja

Također, važno je pokazati osobne elemente kršćanskoga života te integrirati to osobno svjedočanstvo i život crkve.

Nakon večernjeg štovanja i molitve Ivica Horvat, pastor Baptističke crkve Zagreb u Radićevoj, govorio je na temu 'Navigacija (GPS) Svetoga Duha'. Primjerom evanđelista Filipa pokazao je da nas Sveti Duh uvijek želi voditi kako bismo proslavili Oca i Sina. Često smo mi ti koji nismo spremni čuti zov Duha, ali Bog nas poziva da ustanemo i idemo.

Uz predavanja, čuli smo i nekoliko svjedočanstava i pjevački doprinos, a predstavile su se i tri teološke škole: Biblijski institut iz Zagreba, Visoko evanđeosko teološko učilište iz Osijeka te Teološka biblijska akademija iz Krapine.

Trećeg dana konferencije, podjednako bogatog duhovnim sadržajima, naš gost iz Rima održao je još dva predavanja. Prvo, 'Iste riječi, drugo značenje: Što je krivo u Rimokatoličanstvu?' i drugo, 'Osnivanje organskih crkava u manjinskom okruženju'. Upitan za mišljenje o ekumenskom pokretu, De Chirico istaknuo je da se protivi ekumeni kao

ekleziološkom zbližavanju Katoličke i evanđeoskih crkava, ali da istovremeno zastupa i utjelovljuje otvorenost prema dijalogu pa čak i suradnji u socijalnom angažmanu, kada isti nije pokrenut od strane Katoličke Crkve kao religijski iskorak. Crkvama u manjinskom okruženju predlaže da budu čvrste u evanđeoskim uvjerenjima ali fleksibilne u metodologiji. Naša je realnost spor ali stalan rast koji zahtijeva dugotrajnu predanost i realistična očekivanja. Crkve trebaju biti nalik na proširene obitelji (ali ne nužno biti obiteljske crkve!), ljude treba privući duhovna kvaliteta i dubina, a ne programi. Potrebno je naglašavati služenje svih vjernika i u crkvi i izvan nje.

Svojim smo se domovima uputili puni dojmova, razmišljanja i spremnosti da ono na što smo bili ohrabreni, pozvani i čemu smo poučeni sada i primijenimo svaki u svom kontekstu. Evanđelje je hitno, a Duh Sveti poziva nas da proslavimo Oca i Sina, a to možemo samo ako vjerujemo, živimo i naviještamo autentičnu Radosnu vijest puni nade u živoga Boga, zaljučuje M. B. Feudarski u svome izvješću. ● IBA/GC

S radnog sastanka vjeroučitelja

U tijeku revidiranje udžbenika

U kući Društva prijatelja Biblije u Severinu na Kupi radna skupina vjeroučitelja iz baptističkih i evanđeoskih crkava okupila se 24. studenoga 2019. na trodnevnom radnom sastanku s ciljem revidiranja priručnika i udžbenika 'Meta' i 'Mreža' kojima se već dvanaestak godina koriste na satovi-

ma vjeronauka u crkvama. Ovaj radni sastanak bio je prvi takav u nizu dok se ne revidira građa iz sve četiri godine učenja. Iako su ovi materijali bili svojevremeno priređeni vrlo kvalitetno i kreativno, pokazalo se potrebnim osuvremeniti ih i uskladiti s novim pedagoškim standardima. ● E. Turinski/IBA/GC

Radna skupina vjeroučitelja

Zasjedanje Izvršnog odbora SBC u RH

U Splitu održana sjednica Izvršnoga odbora

Razmatrana programska, financijska i kadrovska pitanja

Uoči otvorenja novih crkvenih prostora Baptističke crkve Split, u subotu 9. ožujka 2019. održana je sjednica Izvršnoga odbora Saveza baptističkih crkava u RH. Uvodnu je molitvu predvodio Ivan Vučetić. Glavni tajnik SBC u RH Željko Mraz izvjestio je o ostvarenim partnerstvima s međunarodnim misijskim organizacijama i njihovim misionarima. U planu je održati zajednički sastanak radi bolje koordinacije misijskih aktivnosti.

Razmatrana su financijska pitanja i raspodjela državnih sredstava za kapitalne zajedničke projekte Saveza te su određeni nositelji zadataka u pripremi za nadolazeću izbornu skupštinu.

Članovi izvršnog odbora SBC u RH

David Dobutović, voditelj kampa na Činti, izvjestio je o procesu legalizacije kampa

i uskoro se očekuje završetak postupka. Srednja škola u Čakovcu broji preko 450 učenika.

Od nadležnog je ministarstva dobiveno odobrenje za početak obrazovanja odraslih (njegovatelji, dadilje i fizioterapeuti).

Protestantsko evanđeosko vijeće (PEV) planira povratak na međunarodnu scenu, pomlađivanje vodstva, uključivanje i paracrkvenih organizacija kako bi se sa zajedničke platforme učinkovitije djelovalo. Na Činti će se organizirati i PEV kamp (25. – 30. lipnja 2019.) 'Gradimo budućnost' na koji će sudionici iz članica PEV-a biti ciljano pozvani.

Razmatrana su kadrovska pitanja koja se tiču trojice pastora pripravnika, kao i situacije u Murskom Središću, Sisku i Daruvaru te u vezi s još nekim udrugama i pojedincima povezanih sa službom u SBC u RH.

Darko Mikulić, pastor u Slavonskome Brodu izvjestio je o nadolazećem desetom susretu vjernika Slavonije, a za 2020. planira se svečano obilježavanje stogodišnjice Baptističke crkve u Mačkovcu i, krajem listopada, Susret Baptista. ● IBA/GC

Svečanost u BC Sisak

Dalibor Puljiz ordiniran za starješinu

Na prijedlog pastora BC Betel Sisak Miloša Komanovića rukopoložen je 14. travnja 2019. za starješinu crkve Dalibor Puljiz, s obzirom na njegovo dugogodišnje vjerno služenje zajednici prvenstveno u službi propovijedanja, ali i u ostalim aktivnostima zajednice.

U činu rukopoložavanja sudjevali su Željko Mraz, glavni tajnik Saveza SBC u RH i starješina BC Zagreb Radićeva, pastor BC Pakrac Mirčo Manavski, pastor BC Zagreb Radićeva Ivica Horvat te pastor BC Karlovac Ladislav Ružička. Posebno emotivno slavljenje vodili su braća Simeon Goga, Danko Tomanić i Mario Mikulić.

Uvodno je pastor Komanović istaknuo važnost nadgledničke službe koju zajedno s pastorom obavljaju starješine i đakoni crkve te istaknuo potrebu da u našim crkvama odgajamo sve

više ljudi koji bi bili sposobni iznijeti veći teret služenja u zajednici. U prigodnim kratkim porukama pastor Horvat je na primjeru Isusova pranja nogu učenicima (Iv 13) tražio od brata Puljiza "da bude odvažno ponizan vođa", dok je pastor Manavski istaknuo kako će doći teški trenuci kada će Krist biti jedinim sigurnim utočištem. U prigodnoj propovijedi pastor Ružička istaknuo je važnost Božjeg poziva, koji ne može biti drugo nego trajno opredjeljenje za svakog koji je pozvan u službu.

Željko Mraz predvodio je službu rukopoložavanja koja je završena molitvom za cijelu obitelj Puljiz. U prvom obraćanju zajednici u svojstvu starješine, brat Puljiz istaknuo je potrebu iskrenog zajedništva u zajednici i stalne borbe protiv raznovrsnog idolopoklonstva koje ga razara te naglasio svoju

Čin rukopoložavanja D. Puljiza

odlučnost u borbi za napredak Tijela Kristova.

Dalibor Puljiz rođen je 1971. u Virovitici. Krstio ga je 1982. pastor Đuro Balaj u Daruvaru. Diplomirao je 1996. na Fakultetu elektronike i računarstva u

Zagrebu. Sa suprugom Kristinom u braku je od 1993. Imaju šestoro djece: Dinu, Daniela, Samuela, Elija, Nou i Jakova. U službi propovijedanja sudjeluje od 2006. ● TM. Komanović/D. Puljiz/IBA/GC

Svečanost u Murskom Središću

Vlado Hoblaj ordiniran za pastora crkve

Nazočili predstavnici SBC u RH

Prva pouskršnja nedjelja (28. 4. 2019.) bila je obilježena svečanostu u Baptističkoj crkvi 'Isusa Krista' u Murskom Središću. Tamošnja zajednica vjernika prepoznala je brata Vladu Hoblaja kao čovjeka kojeg Bog vodi i koristi u zajednici od samih početaka do danas. Dugi niz godina savjesno je obavljao službu voditelja zajednice te je zbog toga zajednica odlučila učiniti i dodatni iskorak te zatražila njegovo rukopoloženje za pastora. Ovom svečanom trenutku nazočili su predstavnici Saveza BC u RH - predsjednik Toma Magda, glavni tajnik Željko Mraz, i član Izvršnog odbora Nenad Kovačević.

Brat Hoblaj kao domaćin otvorio je skup riječima dobrodošlice nakon čega se zajednica

Ordinacija V. Hoblaja za pastora

ujedinila u slavljenju Gospodina. Pastor Toma Magda govorio je o apostolu Tomi te njegovim sumnjama i pitanjima koje je imao, jer nije želio imati tuđe iskustvo susreta s Kristom, nego

svoje osobno. Nakon toga je pastor Nenad Kovačević govorio o nastanku zajednice BC Crkva Isusa Krista Mursko Središće, o svim izazovima kroz koje je zajednica na putu nastajanja

prolazila, o uspješnoj suradnji s bratom Hoblajem te svim blagoslovima koje su iskusili na tom putu. U početku, ali i danas, BC Mačkovec bila je, kao najbliža vjerna zajednica, uvijek potporom u službi kako bratu Hoblaju osobno, tako i cijeloj zajednici u Murskom Središću.

Pastor Željko Mraz predvodio je sam čin ordinacije rukopoloženjem u službu pastora. Brat Hoblaj pred cijelom je zajednicom prihvatio tu službu i obećao da će je obavljati predano i Bogu na slavu, a zajednici i svima kojima bude služio, na blagoslov. Vjernici su također svečano obećali biti podrškom svome pastoru u obavljanju te posvećene službe.

Uslijedila je molitva u kojoj je pastor Magda molio za brata Hoblaja, pastor Kovačević za obitelj Hoblaj, a pastor Mraz za zajednicu vjernika u Murskom Središću.

Bogoslužje je završilo slavljenjem Večere Gospodnje koje je predvodio pastor Hoblaj. Zajednica je uz simboličan poklon čestitala svom pastoru i zaželjela Božji blagoslov. Bogoslužju su nazočili gosti iz Njemačke, Slovenije i okolnih zajednica. ●IBA/GC

STEPovci iz cijeloga svijeta na Činti

'Živjeti kao Božji narod'

U kampu Činta na otoku Ugljanu održan je od 24. do 31. kolovoza 2019. studentski kamp u organizaciji Studentskog evanđeoskog pokreta (STEP). Kamp je okupio šezdesetak mladih ljudi iz cijele Hrvatske – studenata, diplomaca te mladih profesionalaca – kako bi zajedno promišljali o temi "Živjeti kao Božji narod". Svakog se dana obrađivao jedan od aspekata ove teme: poslušnost, ispravno razumijevanje, ispravni motivi, ispravan stav, ispravno djelovanje te uloga i nasljeđe Božje djece. Sudionici su bili izazvani promišljati o tome tijekom jutarnjih biblijskih proučavanja u skupinama te ekspozicijske propovijedi

Sudionici Kampa

koje su vodili članovi STEP tima, putem seminara koje su vodili internacionalni prijatelji te slušajući izazovna predavanja vanjskih suradnika.

Važan dio ovogodišnjeg kampa bili su internacionalni studenti i mladi ljudi koji u svojim zemljama služe u studentskim pokretima – u

Zimbabweu, Velikoj Britaniji, Izraelu, Švicarskoj i Norveškoj. Gosti su imali prigode podijeliti iskustva o tome kako oni praktično vide taj život kao Isusovih sljedbenika na svojim fakultetima, u strukama, na svom poslu. Još jedna novina ove godine bio je poseban program za sve one koji više nisu studenti, koji je vodio Adrian Petrice iz IFES Graduate Impact projekta. Fokus je tog programa bio promišljati o teologiji rada, zašto je važno biti predan i izvrstan u svom radu te kako svakodnevno praktično živjeti ono što znamo o Bogu.

Kao i svake godine, želja organizacijskog tima STEP-a nije bila samo zabava i druženje, nego i ozbiljan izazov svim mladima koji su prisustvovali kampu da rastu i uče u zajednici različitih ljudi te da prihvate Božji poziv na iskorak u povjerenju i vjeri ondje gdje se nalaze. ●IBA/GC

Konferencija žena u Fužinama

Bog zove, kako se odazivaš?

Podijeljena iskustva o radu sa ženama

U organizaciji Izvršnog odbora Ženskog rada Saveza baptističkih crkava u RH, u Fužinama je 29. rujna 2019. održana dvodnevna mini konferencija žena koje aktivno služe u svojim zajednicama i okruženjima – bilo kao “vodeće” sestre, bilo kao zauzete pojedinke. Tijekom sva četiri predavanja provlačila se tema susreta ‘Gospod zove, kako se odazivaš?’

Vesna Brezović promišlja je o Noi koji je bio vjeran u svom odazivu unatoč mnogim nepoznanicama i protivljenjima. Zbog vjernosti i odaziva jednog pojedinca – Noe, spašeno je cijelo čovječanstvo. Sandra Bićanić na primjeru je Abrahama pokazala kako je on rastao u vjeri, čineći pogreške koje su ostavile trajne posljedice, ali je i uzrastao i ostao nam svijetlim primjerom pouzdanja u Gospodina,

ali i Božje vjernosti njemu. Edita Turinski, na primjeru Jone proroka, izazvala je pak prisutne da preispitaju svoje motive zašto se ponekad oglašuju o Božji poziv te ih pozvala na otklanjanje svega što sputava duhovni rast i onesposobljuje za službu Gospodinu, bila to samopravednost, hladnoća srca, kriva uvjerenja ili što drugo. Pozvala je prisutne da postanu svjesne gdje im je fokus – na Gospodinu komu je stalo da se svi ljudi spase te da njegov narod ljubi i služi svijetu gledajući bližnje njegovim očima.

Gošća predavačica Nena Dautanac iz Slovenije prisutne je oduševila dinamičnom i interaktivnom radionicom ‘Cvjetaj tamo gdje jesi’, ohrabrivši žene da postanu svjesne i hrabre prigrabiti svaku šansu, iskoračiti u vjeri i pouzdanju, biti dio

Sudionice na fužinskoj konferenciji

promjene tamo gdje jesu. Naglasila je da svaka velika akcija, reforma i promjena počinje od osviještenog pojedinca koji čini dobro i vjeruje da Gospod umnaža te blagoslivlja i najmanje iskorake, osposobljava na najveće izazove.

Rahela Grozdanov i Heidi Turkalj služile su pjesmom.

U razgovoru za okruglim stolom izmijenjena su iskustva u radu – sa ženama i među že-

nama – u Dubrovniku, Šibeniku, Rijeci, Karlovcu, Dugoj Resi, Zagrebu.

Vrhunac zajedništva zaključen je euharistijskim slavljem.

Sve su sudionice izrazile veliko oduševljenje konferencijom te zajedništvom u molitvi, slavljenju, promišljanju, izmjeni iskustva i ideja. Ujedno su izrazile želju da ovakvih susreta bude bar jednom godišnje. ●

E. Turinski/IBA/GC

Vrijeme s Biblijom

S Bogom u osvajanje obećane zemlje!

U Life centru (WBB kući) u Crikvenici održan je od 10. do 14. travnja 2019. osmi susret ‘Vrijeme s Biblijom’, sa sedamdesetak prisutnih. I ove godine Virtemberški Kristov savez iz Njemačke sudjelovao je u sufinanciranju ovog seminara.

Predavačica je bila sestra Karin Rudies iz Njemačke, koja je temeljito izlagala i tumačila Knjigu o Jošui, s temom: ‘S Bogom u osvajanje obećane zemlje.’ U Knjizi o Jošui, koju je Karin nazvala i Knjigom o zemlji, vidjeli smo kako Bog želi imati s ljudima zajedništvo. Zato je izabrao izraelski narod i taj komadić zemlje da pokaže cijelom svijetu što znači biti ljubljen, poslušan Bogu i time

blagoslovljen.

U tome je komadiću zemlje Bog postao tijelom. Ondje je podignut križ na kojemu je raspjet Sin Božji; ta je zemlja upila krv Sina Božjeg, u tu je zemlju sahranjen, ta je zemlja vidjela Isusovo uskrsnuće, iz tog su dijela zemlje poslani apostoli u svijet proširiti Božje kraljevstvo.

Svakog su jutra, prije obaveznog programa, održavani molitveni susreti koje su predvodili Sofija i Josip Čukić iz Umaga prema materijalima dnevnog čitanja ‘Vrijeme s Biblijom’, a tijekom večeri bilo je prigode za svjedočanstva o tome kako Gospodin djeluje u nama i po nama u našem vremenu i u našim okolnostima.

Dobra posjećenost na crikveničkom susretu

Slavlje Večere Gospodnje predvodio je Josip Čukić, vjerni u službi sviranja i pjevanja bili su Zdenko i Vesna iz Zagreba te brat Slavko iz Gline. Vesna Jekić prevodila je predavanja.

Nakon dana provedenih u toplom i srdačnom zajedništvu, razišli smo se ohrabreni znajući da je Bog onaj koji oslobađa

– od grijeha i smrti zauvijek. Djelo potpunog oslobođenja jednom je zauvijek dovršeno na križu Golgote, i svatko tko vjeruje u Isusa kao svog Spasitelja na putu je osvajanja „teritorija“, s Bogom smo uvijek pobjednici – zaključuje svoje izvješće Edita Turinski. ● E. Turinski/IBA/GC

Održana Izborna skupština SBC u RH

Ivica Horvat izabran za novog predsjednika Saveza

U novo mandatno razdoblje s novim imenima

Izaslanici mjesnih baptističkih crkava svojim su glasovima izabrali 30. studenoga 2019. novo vodstvo Saveza za naredni mandat. Najveća je novost izbor novoga predsjednika u osobi Ivice Horvata, pastora Baptističke crkve Zagreb (Radićeva).

Skupština je bila prigoda da se iznese rekapitulacija rada u posljednje četiri godine. Uz pisana je izvješća Toma Magda, dosadašnji predsjednik u četiri mandata, predstavio postignute rezultate u prethodnim godinama velikih izazova pred kojima se Savez našao: teološko obrazovanje, Srednja škola Čakovec, migrantska kriza, formiranje humanitarne organizacije 'Ruke nade', popunjavanje pastorskog kadra (trenutno je aktivno 30 punovremenih pastora SBC u RH).

Glavni tajnik Željko Mraz i rizničar Ivan Vučetić iznijeli su financijsko izvješće za proteklo razdoblje, u kojemu je izvršena reforma financijskog poslovanja. Jedna trećina potrebnih financija dolazi iz državnog

Novi predsjednik i Izvršni odbor Saveza

proračuna, dok su dvije trećine namaknute iz vlastitih sredstava što SBC u RH čini financijski stabilnom vjerskom zajednicom.

Glasovanje o predloženim kandidatima za službe u Savezu u sljedećem mandatnom razdoblju završilo je izborom Ivice Horvata za predsjednika Saveza. Dopredsjednik je i dalje pastor Ladislav Ružička, glavni tajnik Željko Mraz, rizničar Ivan Vučetić. Predsjednikom skupštine postao je pastor Te-

ofil Mršić, a dopredsjednica ostaje i dalje Vesna Brezović. Najviše je promjena u Izvršnom odboru; uz pastore Darka Mikulića i Nenada Kovačevića, ušli su pastori Nathanael Špičak, Filip Grujić te Petar Horvat. Za novoizabrano vodstvo molili su Josip Čeh i Ivan Vacek.

Dosadašnjem predsjedniku Tomi Magdi i predsjedniku Skupštine Giorgiu Grlju Savez se zahvalio na službama koje su obnašali, uručivši im umjetni-

ke slike vrsnog likovnog umjetnika i pokojnog šibenskog pastora Vladimira Mihokovića-Mihe.

U nastupnoj je riječi Ivica Horvat, novi predsjednik SBC u RH, zahvalio na ukazanom mu povjerenju te naznačio glavne naglaske svoje buduće službe. Jedinstvo onih koji pripadaju istoj obitelji vidi ključnim za efikasnu misiju crkve u svijetu. Važna je sloboda svakog pojedinca kako bi Duh, po Riječi, mogao slobodno djelovati, a milosrđe u međusobnim odnosima mora biti oznaka onih koji žive u istoj obitelji vjere.

Običi i aktivno biti prisutan u svim zajednicama, članicama Saveza – to je ono na što se novi predsjednik obvezao. 'No, najveći zadatak koji se pred nama nalazi jest stvaranje velike vizije zajedničkog djelovanja kako bi SBC u RH postao prepoznatljiv kako u Hrvatskoj tako i u međunarodnoj vjerničkoj i inoj javnosti. Otvoren sam za učenje, spreman čuti riječ kritike, ali i očekujem da zajedno ustrajemo u onome što dogovorimo', zaključio je pastor Horvat.

Za blagoslov njegove službe molio je Toma Magda, dosadašnji predsjednik, a za dosadašnju službu Giorgia Grlja zahvalio je novi predsjednik skupštine pastor Teofil Mršić, koji je nedavno iz Zadra prešao na službu pastora u BC Dubrava. • IBA/GC

Svečanost u BC Dubrovnik

Ordinirani novi starješine

'Vodstvo u ljubavi'

Nakon razdoblja posta i molitve odlukom crkvene skupštine Nikša Ivanković i Perica Knežević izabrani su 19. siječnja 2020. za starješine dubrovačke Baptističke crkve.

Nikša Ivanković vjeran je i odgovoran član crkve od samoga njezina osnivanja i od početka je pokazivao ozbiljno zanimanje za duhovan napredak drugih kao i za svoj osobni duhovni rast. Perica Knežević vjeran je i odgovoran član crkve od rujna 2017. U Dubrovnik je stigao iz Donjeg Miholjca gdje

je vjerno služio od 2000., kao pastor tamošnje Evanđeoske pentekostne crkve. Pastor Daniel Mackenzie i starješina John Lehn, uz prigodnu propovijed potonjega, rukopoložili su Nikšu Ivankovića za starješinu te njega i Pericu Kneževića uveli, uz blagoslov crkve, u starješinsku službu BC Dubrovnik.

Crkva je za dar novim starješinama pripremila knjigu 'Vodstvo u ljubavi' autora Alexandra Straucha, uz posvetu iz Poslanice Filipljanima 1,9-10: *I ovo je moja molitva: Neka vaša*

Čin rukopoložanja dubrovačkih starješina

ljubav sve više raste u pravoj spoznaji i svakom rasuđivanju da možete prosuditi ono što je bolje: da budete čisti i besprije-

korni za Kristov dan, i na slavu i hvalu Božju puni roda – pravednosti – koji dolazi po Isusu Kristu. • IBA/GC

Svečanost rukopoložanja u BC Virovitica

Svečanost u BC Virovitica

Mario Kushner rukopoložen za pastora

Počeci revitalizacije BC Virovitica

U nedjelju 15. prosinca 2019. u Virovitici su se okupila braća i sestre iz crkava diljem zemlje (Zagreb, Držimurec, Bjelovar, Koprivnica, Daruvar, Požega, Nova Gradiška i Krapina) radi svečanog rukopoložanja Maria Kushnera za pastora Saveza baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj (SBC u RH) i postavljanja u službu kao pastora BC Virovitica.

Nakon uvodnih molitava Miroslava Balinta - Feudvarskog (pastor BC Radosne vijesti, Nova Gradiška) i Marka Peteka (pastor BC Držimurec/Strelec), program je vodio Nathanael Špićak (pastor BC

Koprivnica).

Prigodnu propovijed podijelio je s prisutnima pastor Ivica Horvat, novi predsjednik SBC u RH, tumačeći Lk 3,7-18. Posebno je naglasio radost koju može imati čovjek promijenjen evanđeljem. S obzirom na povod ovog susreta, novog je pastora pozvao na slijeđenje poniznog primjera Ivana Krstitelja, ističući da pozicija vladara pripada jedino Bogu. Na kraju, nakon isticanja činjenice da 'u Kristu, ne živimo za Boga, nego s Bogom', slušatelje je podsjetio da sol koja stoji u soljenci nema funkciju te da smo odgovorni radosno djelovati na

širenju Božjeg kraljevstva.

Nakon službe Riječi, rukopoložanje su obavili mentori pastoralnog kandidata – Kornel Crnković (pastor BC Koprivnica), Miško Horvatek (pastor BC 'Emanuel' Krapina) i Željko Mraz (glavni tajnik SBC u RH). Također su molili za pastora Kushnera i njegovu suprugu Elizabetu, njihovu službu te zajednicu u Virovitici

Nakon čina ordinacije rukopoložanjem u službu, svim se prisutnima, a posebno članovima BC Virovitica, obratio pastor Mario Kushner, riječima: 'Nisam savršen, ali takav pastir vam niti ne treba, jer ga imate u Kristu. Ne znam sve, ali znam

gdje se može doznati. Obećavam vam da ću vam dati puno prilika da budete slični Bogu i strpljivo mi praštate.' Na kraju svojeg obraćanja prisutnima, izrazio je, biblijskim retkom istaknutim na propovjedaonici, svoje pouzdanje u Božje djelovanje u revitalizaciji BC Virovitica: 'Ne boj se jer sam ja s tobom; Ne plaši se, jer sam ja Bog tvoj.' (Iz 41,10a).

Za ugodnu glazbenu atmosferu pobrinuli su se braća i sestre iz BC Koprivnica, a svojim doprinosom program je obogatio i Ivan Špićak (pastor BC Daruvar). Nakon službenog dijela, zajedništvo je nastavljeno druženjem uz prigodni domjenak.

• IBA/GC

Molitveni tjedan crkava članica SBC u RH

'Što Krist misli o svojoj crkvi?'

Prikupljena sredstva za "Kuću nade" – projekta BC Zagreb-Malešnica

Molitveni tjedan svih baptističkih crkava u Hrvatskoj, kao prvi zajednički savezni projekt u novoj godini, održan je u razdoblju od 6. do 12. siječnja 2020.

Tema ovogodišnjeg molitvenog tjedna uobličena je pod naslovom "Što Krist misli o svojoj crkvi?", a materijal za promišljanje i poticaj za molitvu pri-

Zgrada "Kuće nade" prije obnove

premio je Mihal Kreko, pastor BC Zagreb-Malešnica.

Uz blagoslove koje donose zajednička okupljanja u molitvi, baptistički vjernici ponovno su bili pozvani blagoslivljati jedni druge i materijalno. Tako su se ove godine uključili u prikupljanje novca za projekt BC Zagreb-Malešnica pod nazivom „Kuća nade“,

a koji je dio razvoja službe milosrđa za marginalizirane i ranjive društvene skupine grada Zagreba. "Kuća nade" postoji sa svrhom da ljubavlju i stručnošću služi ranjivim i rizičnim skupinama društva, kao što su: djeca i mladi / žene / samohrani roditelji / siromašni / nezaposleni / stari / nemoćni / bolesni / beskućnici / povratnici iz pritvora, zatvora/ tražitelji i uživatelji međunarodne zaštine u Hrvatskoj, s ciljem da se doprinese njihovom što boljem, sretnijem i uspješnijem životu i radu. • GC

Ekumenska molitvena osmina

Završen tjedan zajedničke molitve kršćanskih crkava

Ekumenska okupljanja u Zagrebu i Rijeci

Tradicionalno se polovinom mjeseca siječnja odvija tjedan molitve za jedinstvo onih koji se u kršćanskim crkvama prepoznaju po Isusu kao braća i sestre. Važnost zajedničke molitve i dijaloške otvorenosti nadjačava u tim danima denominacijske različitosti.

Naš je glavni grad svjedočio ekumenskom hodu po zagrebačkim crkvama. Sudjelovali su predstavnici i vjernici Baptističke, Rimokatoličke, Srpske Pravoslavne, Makedonske Pravoslavne, Evangeličke i Reformirane kršćanske kalvinske crkve.

Geslo ovogodišnje molitve bilo je 'Iskazivahu nam nesvakidašnje čovjekoljublje', preuzeto na temelju teksta iz Djela apostolskih 27. i 28. poglavlja. Predsjednik Saveza baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj pastor Ivica Horvat, govoreći 19. siječnja 2020. u zagrebačkoj katedrali, istaknuo je: 'Isus nas poziva da ljubimo svoje neprijatelje. Koliko smo mi kao kršćani i crkve pali pod utjecaj političkih i gospodarskih sila

koje manipulacijama ljude u nevolji, migrante, proglašavaju našim neprijateljima? Imamo li pravo kao sljedbenici Isusa Krista, kao Krist-ijani, prešutnim odobravanjem ili zatvaranjem očiju pred stvarnošću, slati poruku da Isusov standard ljubavi u današnje vrijeme više nije moguće primijeniti?'

Nakon skupa u zagrebačkoj katedrali, ekumenske su postaje vodile preko molitvenih prostora drugih uključenih crkava da bi se u petak 24. siječ-

nja 2020. zastalo u prostorima Baptističke crkve Zagreb – Radićeva, i zajedno molilo.

Riječka ekumenska scena orijentirala se pak na mlade. Tako je u negdašnjem prostoru Baptističke crkve, a danas Centru za mlade bl. Miroslav Bulešić, na prvi dan tjedna održan molitveni skup na kojemu je domaćin bio vlč. Josip Pende, voditelj centra, uz sudjelovanje Giorgia Grlja, pastora Baptističke crkve, Melanie Ivančević, pastorec Evangeličke crkve i Ilije Hristodulova, predstavnika Makedonske Pravoslavne crkve. Uz puno zajedničke pjesme i

nastupa zbora KUD-a Ilinden, okupljeni su zajedno molili i slušali navještaj Riječi.

Tjedan je završen malonogometnim turnirom na kojemu je sudjelovalo osam momčadi, a pobjednik je ekipa 'Reful' čime su osvojili prijelazni pehar. Prije početka turnira održan je kraći duhovni program s molitvom.

U nedjelju, po završetku tjedna, riječki baptistički pastor Giorgio Grlj na poziv je msgr. Dinka Popovića, bivšeg predsjednika Ekumenskog odbora grada Rijeke, propovijedao na misi u župi Jelenje. ●

IKA/IBA/GC

Pastor Ivica Horvat

IZVOR: [HTTPS://IKA.HKM.HR](https://ika.hkm.hr)

Iskazivahu nam nesvakidašnje čovjekoljublje (Dj 28, 2)

Materijale za molitvenu osminu za jedinstvo kršćana 2020. godine pripremile su kršćanske crkve na Malti i Gozu („Kršćani na Malti zajedno“). Dana 10. veljače mnogi kršćani na Malti slave blagdan brodoloma svetog Pavla, obilježavajući i zahvaljujući za dolazak kršćanske vjere na ove otoke. Čitanje iz Djela apostolskih korišteno za ovaj blagdan odabrani je tekst za ovogodišnju molitvenu

osminu.

Prigodni Priručnik 'Iskazivahu nam nesvakidašnje čovjekoljublje' na temelju teksta iz Dj 27,18 – 28,10, koji je bio temeljni biblijski tekst Molitvene osmine 2020., pripremili su Povjerenstvo 'Vjera i ustrojstvo' Ekumenskog vijeća crkava te Papinsko vijeće za promicanje jedinstva kršćana, a hrvatsko izdanje objavila je zagrebačka Kršćanska sadašnjost i Vijeće

Hrvatske biskupske konferencije za ekumenizam i dijalog. Priručnik je moguće preuzeti u pdf obliku na <https://ika.hkm.hr/dokumenti/iskazivahu-nam-nesvakidasnje-covjekoljublje-dj-28-2/#>.

Svjetsku Molitvenu osminu utemeljio je 1908. anglikanski (episkopalni) svećenik Paul Wattson (1863. – 1940.). Godine 1898. jedan je od osnivača Društva pomirenja (SA – So-

ciety of the Atonement), koje je potom utemeljilo ekumenski centar u Graymooru (New York) za promicanje kršćanskog jedinstva, koji djeluje i danas pod nazivom The Graymoor Ecumenical & Interreligious Institute.

Molitvena osmina za jedinstvo kršćana, na sjevernoj se Zemljinoj hemisferi tradicionalno slavi od 18. do 25. siječnja. ●

Održana svečanost otvorenja novoga bogoslužnog prostora u Splitu

Splitski vjernici konačno u svome vlastitom prostoru

Otvaraju se mogućnosti prepoznatljivijeg iskoraka splitske crkve

Nakon dvadeset i četiri godine beskućništva, vjernici splitske Baptističke crkve dočekali su 10. ožujka 2019. dan svečanog otvorenja novih crkvenih prostorija u njihovu vlasništvu. Mnoštvo je gostiju prispijelo iz svih krajeva Hrvatske, od Andrijaševaca u Slavoniji do Dubrovnika, kako bi s domaćinima podijelili radost novog početka.

Od dana kad se rodila odluka o kupnji vlastitih prostora, Bog je potaknuo mnoge da se uključe svojim doprinosima. Tako su i crkve članice SBC u RH prikupile, tijekom prošlogodišnjega molitvenog tjedna, rekordan novčani iznos, a vrijedna je pomoć došla od poslovnog čovjeka iz Indonezije. Sve je to, prema riječima domaćeg pastora Dražena Radmana, posljedom ovim prostorima koji nude dobre mogućnosti za daljnji rad vjerničke zajednice. Velik doprinos u uređenju prostora dao je Neno Sikirica koji je,

uza svoj redoviti posao u Obalnoj straži, posvetio mnoge sate koordiniranju radova.

Željko Mraz, glavni tajnik SBC u RH, podsjetio je na veliku žrtvu koju je pri osnivanju crkve u Splitu imala šibenska crkva na čelu sa svojim pastorom Mihom. Od formiranja zajednice postojala je svijest među članovima o važnosti da sami financijski skrbе za svoga pastora. 'Financijsko sudjelovanje svih crkava članica Saveza u prikupljanju sredstava za gradnju pokazalo je koliko je Dalmacija svima u srcu te kolika je želja ove manje skupine vjernika da bude blagoslovom i tako velikomu gradu kao što je Split' – zaključio je Mraz.

Propovijedao je Toma Magda, predsjednik SBC u RH, na temelju biblijskog teksta iz Knjige proroka Ezekijela. Opisana je rijeka što izvire iz onoga što je Božje i na svome se putu produbljuje kako bi na kraju posvema poni-

Vjernici u novom crkvenom prostoru

jela onoga tko se prepusti Bogu i po njemu donosila život krajem kojim protječe. 'Vidiš li?', pita Bog proroka, 'vidiš li ono što se još fizičkim očima ne da vidjeti?' 'Vidite li vi ono', upitao je Magda vjernike BC Split, 'što se još ne vidi, a što Bog po vama želi učiniti u ovome gradu? Koliko god sad ovi zidovi negdašnjeg skladišta bili lijepi, Božja nakana nije da se crkva u njih zatvori, nego da baš poput rijeke iz Ezekijelova proroštva, poteče ovim gradom'

– naglasio je pastor Magda.

Za blagoslov crkvenih prostora molili su pastori Ladislav Ružička i Nenad Kovačević. Psalam i poeziju Dražena Radmana nadahnuto je čitala prof. Nikica Sikirica, a prof. Judita Kočiš predvodila je glazbeni dio programa. Reportažu s otvorenja prostora snimala je Hrvatska radio televizija za emisiju 'Zajedno u duhu' koja se prikazuje subotom na programu HTV1. ● IBA/GC

Četvero krštenika javno potvrdilo svoju vjeru

Krštenje u BC Zagreb (Radićeva)

Posljednje siječanske nedjelje (27. 1. 2019.) središnja dvorana Baptističke crkve Zagreb bila je ispunjena do posljednjeg mjesta svima koji su željeli iskazati svoju podršku mladim vjernicima na njihovu novom putu. Program svečanog bogoslužjenja vodio je pastor Željko Mraz, starješina crkve. Izmjenjivali su se zvuci zajedničkih pjesama proslavljanja, molitve, ohrabriranja i naviještanja Riječi Božje. Propovijedao je pastor Ivica Horvat na temelju teksta iz Dj 8,26-38 te naglasio važnost neprestane povezanosti s Bogom koji poziva svoju djecu naviještati Radosnu vijest, unaprijed pripremajući umove i srca onih koji su u potrazi za njim. Oni

Zagrebački krštenici

koji se vjerom odazovu spremni su za krštenje kao čin poslušnosti, a tek potom slijedi rast i napredovanje u svetosti.

Zajednica vjernika mogla je čuti osobna svjedočanstva četvero mladih ljudi – Ive, Petra, Suzane i Viktorije – koji su vjerom odgovorili na riječ koju su prethodno čuli, dok su djelići tih priča spomenuti tijekom čina krštenja. Krštenje je predvodio pastor Filip Grujić koji je na kraju uputio poziv onima koji još nisu predali svoj život Isusu.

Nakon čina krštenja uslijedila je molitva za krštenike te Večera Gospodnja u kojoj je sudjelovala cijela zajednica. Mladi su vjernici dobili na poklon bijele Biblije kao simbol novoga početka te kao poticaj na daljnje proučavanje Riječi Božje kao putokaza za svakodnevni život. ● S. Mraz/IBA/GC

Svečanost krštenja u BC Čakovec

'Božja svemoć u Uskrsnome'

U bogoslužnoj dvorani BC Čakovec kršteni su 19. svibnja 2019. Danijela i Renata Dragaš, Saša i Sanja Žarković, Filip Kitanović, Mira Vrbanc i Jonatan Horvat.

Pastor Damir Pintarić istaknuo je u svojoj propovijedi da krštenjem Isus navješćuje svoju smrt i uskrsnuće, približava se i poistovjećuje s grješnicima koje ljubi te daje primjer kako nam 'valja ispuniti sve ono što je u skladu s Božjom voljom' (Mt 3,13-15). 'Zašto je ovih sedmero u bjelini zatražilo krštenje? – Jer su se po Božjoj milosti približili i poistovjetili

Čakovečki krštenici

s Isusom Kristom u duhovnoj smrti, kapitulaciji pred Bogom u kojoj su priznali svoju nemoć u samopopravljanju, samospa-

šavanju i samoopravdavanju, jer su doživjeli Božju svemoć u Uskrsnome. Evanđelje treba osobno doživjeti da bi se mo-

glo živjeti!' – naglasio je pastor. Prije samog čina krštenja pastor je potom ukratko ispriposvjedio svjedočanstvo obraćenja svakog krštenika, koji će svoju životnu priču podijeliti s cijelom crkvom na narednim nedjeljnim sastancima.

Nakon krštenja pastor, đakoni i misionari BC Betanije molili su za ispunjenje Duhom Svetim, vodstvo, zaštitu i blagoslov onih koji su krenuli za svojim Spasiteljem. Bogoslužje su upotpunili glazbenici kao i pjevački zbor Baptističke crkve 'Betanija'. Druženje s novom braćom i sestrama te mnogobrojnim prijateljima nastavljeno je uz zajednički domjenak.

Evanđeoska poruka i cijelo krštenje može se pregledati na: www.betanija.hr. ● IBA/GC

Svečanost u BC Sisak

Šestoro krštenih

Treće krštenje u manje od godinu dana – održano 19. svibnja 2019. u BC Sisak – iskusili su novi vjernici: Renata, Mira, Goran, Dražen i Dejan iz Siska te Matej iz Golubinjaka. Ovo je krštenje posebno obilježio i obred prinošenja djeteta u molitvi, male Karle, roditelja Monike i Andrije. Tako su prisutni prijatelji crkve mogli vidjeti i

čuti kako baptističke zajednice primjenjuju biblijsko učenje kada je riječ o maloj djeci, za koju zajednica moli blagoslov odrastanja pod brižnom rukom Gospodnjom te – kada je riječ o odraslima – kako se prakticira čin krštenja koje se isključivo udjeljuje onima koji su ispovjediti svoju vjeru u Krista.

Nova braća i sestre u sisačkoj crkvi znače i dodatnu odgovornost pastoru i svim ostalim članovima za utvrđivanje u vjeri i davanje primjera, po uputi apostola Petra: 'da sa svojom vjerom spojite poštenje, s poštenjem znanje, sa znanjem uzdržljivost,

Krštenici u Sisku

a s uzdržljivošću postojanost...' kako bi nastavili živjeti svoj život

u posvećenju i učenstvu. ● M. Komanović/IBA/GC

Posjeti crkavama

Sirčani u Cerni

Često se starije čuje govoriti o tome 'kako je nekad bilo'. Jedan su od takvih negdašnjih običaja i posjeti crkvama. Zato nas raduje vidjeti kako to nije samo dio povijesti, nego se to događa i danas. Baptistička omladina na širem području Slavonije aktivno se posjećuje, kako bi se bolje upoznali te ohrabрили u zajedničkoj vjeri i izazovima koje mladi imaju.

Rezultat jedne takve posjete mladih Istočne Slavonije Siraču jest uzvratni posjet osamnaestero mladih iz Sirača baptističkoj crkvi u Cerni, koji se ostvario 31. ožujka 2019.

Posljednja nedjelja u mjesecu ima posebno značenje u Cerni, jer se tada na zajedničkom bogoslužju okupljaju tri evanđeoske crkve koje djeluju u tom mjestu. Ovaj je put takav skup upriličen u Baptističkoj crkvi. Bilo je to i dobrodošlo ohrabrenje za ovaj kraj iz kojeg se mladi ljudi nastavljaju iseljavati. Mladi su podijelili svoju radost s nama pjesmom i ohrabrujućim osobnim svjedočanstvom. Također smo čuli propovijed Daniela Kovačevića na temelju teksta iz Izaije 43,1-7, koji govori o Bogu koji nas ljubi i poznaje nas po imenu te onda nema mjesta našim strahovima.

Vjernici Cerne s gostima

Domaćini su sudjelovali i svojim doprinosima: recitacijom Mate Godanja te kantatorskom izvedbom Vanese Cesar. Otpjevala je svoju drugu pjesmu, 'Kristov put', objavlje-

nu na Youtubeu. Poseban je doživljaj slušati je uživo.

Gosti su otišli, no ostao je radostan osjećaj ispunjenosti, osjećaj zajedništva, o kojem stari toliko govore... ● D. Dobutović/IBA/GC

Predavanja u BC Sisak

'Promijeni misli i promijenit ćeš život'

Tijekom travnja 2019. završila je u BC Sisak serija predavanja 'Mini škole razumijevanja ljudske prirode.' Krajem 2018. sisačka je crkva imala prigodu upoznati sestru Nenu Dautanac iz Slovenije, motivacijsku govornicu i osnivačicu 'Škole izvrsnosti'. Svojom dinamičnom i zanimljivom prezentacijom tipova osobnosti privukla je pozornost tako da je početkom 2019. odlučeno da je se pozove na nastavak predavanja. Preda-

vačica je vrlo praktično i zorno prikazala kako sukobi među ljudima općenito, a također i među kršćanima, često nastanu zbog beznačajnih razlika.

Predavanja, iako temeljena na biblijskim istinama, prilagođena su prije svega prijateljima crkve i našim sugrađanima kao jedna vrsta predevangelizacije, a koja se tiče svakodnevnih životnih situacija. Na sastancima petkom obrađeno je pet tema tijekom

Predavanje Nene Dautanac

ožujka i travnja: 'Drugačije nije pogrešno', 'Komunikacija i konflikti', 'Odnosi i emocije', 'Stres, malodušnost i depresije' te 'Snaga opraštanja'.

U posljednje predavanje uključili su se i neki članovi zajednice, svjedočeći o blagotvor-

nom djelovanju opraštanja koje su osobno iskusili. Polaznici su mogli nabaviti i knjigu autorice o mislima i emocijama, pod sloganom 'Promijeni misli i promijenit ćeš život' – što je u osnovi biblijski poziv na pokajanje. • **M. Komanović/IBA/GC**

Gosti iz Indije sa sisačkim vjernicima

Gosti iz Indije u BC Sisak

Svjedočanstvo bivšeg političara

Na bogoslužju u Sisku 5. svibnja 2019. okupljeni vjernici imali su prigodu čuti životnu priču posebnog gosta iz Indije. U posjetu su bili Michael J. Vijaya-kumar i njegova supruga Pushpa. Michael je bivši političar koji nije prezao ni pred kakvim surovim metodama da se dokoпа visokog položaja u indijskoj saveznoj vladi. Na putu svog političkog uspona svojim je djelovanjem sijao mržnju, strah i smrt. Premda je i sam potekao iz indijske kršćanske obitelji, on nije Krista smatrao relevantnim za ono što je njemu bilo važno – a to je bio uspon na ljestvici političke moći.

Njegova je supruga u cijeloj priči zapravo pravi heroj vjere jer se sedamnaest godina neprekidno molila za njega dok ju je on zlostavljao i često izbacivao iz

kuće. Nakon što je njegovo stanje postalo neizdrživo, očitovano u depresiji, alkoholizmu i samoubilačkim mislima, supruga ga je povela u zajednicu kršćana gdje je doživio dramatično obraćanje, oprost grijeha i neopisivi mir Božji. Ljubav prema Bogu očitovala se u velikoj gladi za čitanjem Biblije te satima provedenim u molitvi na planini, s brojnim iskustvima s Bogom. Premda je bio okružen opasnostima divljine, nikakvo mu se zlo nije dogodilo dok je tražio Boga.

Michael i njegova supruga Pushpa plijene pozornost svojim poniznim vladanjem. Na pitanje, kako se tolike godine mogla moliti, pri zlostavljanju, Pushpa je odgovorila kako je 'Biblija uči podložnosti, strpljenju i molitvi', što je slušatelje veoma dojmilo. • **IBA/GC**

Seminar u BC Sisak

'Uistinu se vratimo Bibliji'

U BC Sisak održan je seminar o autoritetu Riječi Božje. Vođio ga je dr. Hwan Joong Shinom, internacionalni govornik, koji održava pouke za pastore i crkvene vođe diljem svijeta. Tridesetak vjernika BC 'Betel' Sisak i lokalnih evanđeoskih crkava grada Siska i okolice, tijekom dva je dana (31. 5. – 1. 6. 2019.) moglo slušati o važnosti Biblije u kršćanskom životu.

Tijekom četiri sata predavanja dnevno mogli smo slušati o tome što znači vrednovati Bibliju, koja je zapisan glas Božji, Duhom Svetim nadahnut. Dok čitamo Riječ Božju trebamo usmjeriti svu pozornost na to da je 'čujemo'. Dr. Shin poticao nas je da čitamo svaki dan deset do petnaest poglavlja naglasivši da 'ako čujemo samo jedan redak svojim duhovnim uhom on će unižeti svjetlo i snagu našoj vjeri'. Njegova praksa ustajanja

svakoga dana u tri izjutra te provođenja dva sata u čitanju i molitvi sve nas je posramila. Ustvrdio je da zapravo ne poštujemo Riječ Božju ako je ne čitamo redovito. Ako je pak ne poštujemo, onda ne poštujemo ni onoga koji je za nas istu dao zapisati. Posljedica neprebivanja u Riječi Božjoj jest slabljenje vjere, nemogućnost posjedovanja ispravne spoznaje o Bogu, pomakanje kršćanskog iskustva i svjedočanstva.

Svi polaznici seminara bili su jednodušni u ocjeni da je iznošenje ovih jednostavnih i temeljnih istina na drugačiji i nov način bilo poticaj na ozbiljnije svakodnevno druženje sa Biblijom. Dogovoreno je da ovu vrstu seminara nastavimo i sljedeće godine, a neki od nas dobili smo poziv posjetiti jednu od 'molitvenih planina' u Južnoj Koreji. • **M. Komanović/IBA/GC**

Sudionici seminara

Riječki Pastoralni centar otvorio se sugrađanima

Drugi 'Dani otvorenih vrata'

Govornik Jasmin Avdagić

Tijekom prvog lipanjskog vikenda (31. 5. – 2. 6. 2019.) u Pastoralnom centru riječke Baptističke crkve održani su drugi *Dani otvorenih vrata*. Riječ je o manifestaciji kojom se na različite načine htjelo motivirati zajednicu da se svatko sa svojim sposobnostima uključi u služenje, posvijesti zajednici društveno okruženje i potrebe ljudi, a posjetiteljima ispriča priču riječke zajednice vjernika i Isusa Krista.

Subotnje jutro bilo je posvećeno djeci i ženama. Djeca su imala prigodu pogledati epizodu animirane serije 'Superknjiga' u kojoj se prikazuju biblijske priče i vrijednosti. Uz film, bila je to prigoda za druženje, učenje pjesme i susret s robotom Gizmom, zaštitnim znakom cijele animirane serije kuće CBN (The Christian Broadcasting Network).

Humanitarni buvljak zamišljen je kao mjesto na kojemu

Jasmin Avdagić

su žene mogle kupovati, prodavati i zamjenjivati dječje stvari i igračke te stvari iz kućanstva. Budući da je buvljak bio humanitarne naravi, prikupljeno je oko tri tisuće kn od donacija i taj će iznos biti uplaćen Pedijatrijskom odjelu Dječje bolnice na Kantridi.

Dr. sc. Lidija Matošević progovorila je o Isusu koji, premda Židov, nije ostao u tim okvirima nego je svojim djelovanjem otvorio vrata u ono što je on nazivao 'Kraljevstvom Božjim' svim narodima. Nakon njezina izlaganja poveo se zanimljiv razgovor.

Na večernjim programima tijekom sva tri dana glavni je govornik bio Jasmin Avdagić, pastor šibenske kršćanske zajednice. Posvjedočio je o tome kako je od čovjeka gnjevnog na Boga i cijeli svijet postao propovjednikom Radosne vijesti – Evanđelja Isusa Krista. Prve je večeri ohrabrio prisutne u njihovoj vjeri, da bi zadnje večeri pozvao slušatelje na odluku: povjerovati Bogu koji nam se objavio i u Isusu pokazao put u život, darujući smisao ovim godinama koliko hodimo ovim svijetom. 'Kršćanstvo je jedina religija koja se frontalno suočava sa smrću,' istaknuo je Avdagić, 'i

zato je ono Radosna vijest za sve ljude'. O načinu na koji su susreli Boga i kako je njihov život oblikovala vjera svjedočili su Rahela Grozdanov i Giorgio Grlj. Program su vodile Lea Sečen Matošević i Estera Sečen.

U glazbenom dijelu programa nastupao je zbor Baptističke crkve 'Gloria Dei' pod vodstvom Marte Sečen, potom slavljenički band te, kao posebni gosti, tamburaši KUD-a 'Zametski koren' pod umjetničkim vodstvom maestra Emila Mancea, u koordinaciji Veljka Čikovića, potpredsjednika društva. S KUD-om 'Zametski koren' BC Rijeka već niz godina održava prijateljske kontakte što je rezultiralo s nekoliko humanitarnih koncerata. Kako ta suradnja izgleda između ostaloga moguće je vidjeti i u spotu koji su zajednički snimili s Rahelom Grozdanov.

Velik broj članova crkve uključio se u ostvarenje projekta i nemoguće ih je sve poimence navesti. Nacionalni i lokalni mediji (HRT, HKR, Novi list) popratili su cjelokupno događanje bilo u najavi, bilo u reportažama. Na kraju ostaje vjera da će dobri plodovi ovog napornog vikenda dozrijeti u pravo vrijeme. • IBA/GC

Jesenski susret u BC Čakovec

'Gdje je mir?'

Trodnevna evangelizacijska konferencija

Već tradicionalno, mjesec listopada idealnom je prigodom dublje razmatrati svoj duhovni život i odnos s Bogom. Radosni smo kada možemo ponuditi odgovore na aktualna pitanja ljudima oko sebe, a posebno slušateljima naših kršćanskih radio-emisija.

Od 11. do 13. listopada 2019. u BC Betanija u Čakovcu organizirana je trodnevna evangelizacijska konferencija pod nazivom 'Gdje je mir?' Nakon prošlogodišnje teme i pitanja 'Gdje je ljubav?' – na koja je odgovarao pastor BC Split Dražen Radman – ove je godine riječ preuzeo pastor BC Betanija Damir Pintarić.

Budući da živimo u svijetu iz kojeg nestaju mir i tišina, u vremenu kojeg sociolozi nazivaju 'erom anksioznosti', u govoru prve večeri – s tematikom o (ne) miru i tjeskobi – naglasak je bio na osobnom miru. Mir koji Bog po Isusu Kristu nudi čovjeku nije mir od nemira, nego mir u nemiru što ga može dati samo Onaj koji je izvor mira te koji ima apsolutni monopol nad takvim suverenim mirom. U subotu navečer, tema je bila '(Ne) mir i odnosi'. Mnogovrsni seminari pokazuju da su odnosi danas velik izazov svijeta i Crkve. Čovjek nije i ne može biti otok i on neminovno gradi, čuva, ruši i obnavlja odnose kroz život. Bog

Zbor BC Betanija

daje bitno drugačije odgovore na pitanje kako graditi, čuvati i obnavljati pozitivne, neutralne i negativne odnose. Posljednje zaključne večeri imali smo prigodu slušati o tome kako nadvladati nemali nemir iz prošlosti, sadašnjosti, budućnosti, vječnosti.

Uz zajedničke pjesme, doprinos evangelizaciji dali su i najmlađi te puhački sastav, a nekoliko pjesama pripremio je i zbor BC Betanija. Brojni gosti, prijatelji i poznanici tijekom tri su večeri imali prigodu razmisliti, potražiti i pronaći mir s Bogom. • IBA/GC

Završio mjesec obilježavanja visoke godišnjice u Bačugi

Stotinu godina evandeoske poruke u Banovini

Stogodišnjica početka djelovanja Jove Jekića

U Baptističkoj crkvi Bačuga održano je 27. listopada 2019. završno svečano bogoslužje kojim se obilježila 100. godišnjica početka propovijedanja evanđelja na Banovini (Baniji), obilježnog djelovanjem Jove Jekića (1892. – 1998.).

On je u potrazi za zaradom i

boljim životom otišao početkom dvadesetog stoljeća u Ameriku. Ondje je upoznao Isusa Krista kao svoga Spasitelja. Zahvaćen Božjom ljubavlju vratio se u rodni kraj, prenijeti svojoj rodbini, prijateljima i znancima poruku o Božjoj ljubavi koja je promijenila njegov život. Duh Sveti djelo-

vao je po Jekiću. Uslijed njegova propovijedanja i navješćivanja drugih „pionira“, evanđelje se širilo prostorima bivše države. Kako je Bog promijenio Jekićev život, tako je mijenjao živote pojedinaca i obitelji koji su njegovom porukom bili dotaknuti i promijenjeni.

Danijel Jekić i Danijel Vido- vić, kao potomci prvih vjernika, ukratko su se i vrlo emotivno osvrnuli na početke propovijedanja evanđelja na Banovini te potaknuli sve prisutne da ostanu vjerni Gospodinu u današnje vrijeme, jer potrebno je ovom svijetu, jednako kao i prije stotinu godina, naviještati Božju ljubav koja ne poznaje ni nacionalne, ni spolne, ni generacijske, ni ekonomske, ni bilo koje druge razlike.

Toma Magda, predsjednik Saveza baptističkih crkava u RH, na osnovu teksta iz 1. Iv 4,7-21, naglasio je: ‘Bog je ljubav i jedino je on mjerodavan definirati ljubav. Najuzvišeniji i najjasniji izraz Božje ljubavi jest njegov ljubljani Sin Isus Krist kojeg je Otac poslao za spas čovjeka. Bog je ishodište ljubavi i izvan njega nema ljubavi. No, izazov je za nas danas, kao i za prve kršćane nekada, ljubiti jedni druge. Nema alternative. Tko ljubi Boga, ljubi i svoga bližnjega. U ljubavi nema straha od budućnosti i smrti. Božja je ljubav izlivena u našim srcima i donosi plod, jer Bog jest ljubav oduvijek i zauvijek.’

Svečano bogoslužje uveličali su pjevači iz Petrinje i Mošćenice. Program je vodio Stevan Mađarac, a zajedničke pjesme odjekivale su u crkvenoj zgradi BC Bačuga, koja je bila pretijesna za dvjestotinjak sudionika i gostiju. Radosno druženje nastavljeno je zajedničkim ručkom te druženjem u Zelenoj dolini. ● E. Turinski/IBA/GC

Brojni vjernici nazočili godišnjici

TV-prijenos koncerta crkvenog zbora BC Mačkovec

Radost Božića 2019.

Već tradicionalni božićni koncerti zbora Baptističke crkve Mačkovec održani su tijekom prosinca 2019. u Čakovcu, Zaboku, Mačkovcu i Murskom Središću. U produkciji medijske službe ‘4hMediji’ omogućen je izravni TV prijenos koncerta ‘Radost Božića’ iz Centra za kulturu Čakovec za

gledatelje iz drugih regija i iz cijelog svijeta. Svečani program emitiran je putem web stranice BC Mačkovec, kao i putem Facebook stranice Crkve. Prigodni blagdanski program priređuje se već više od dva desetljeća.

Tijekom božićnih blagdana snimku koncerta reprizno su

Koncerti održani u Čakovcu, Zaboku, Mačkovcu i Murskom Središću

emitirale regionalne televizije Z1, Varaždinska TV, Slavon- ska TV, Istarska TV, Srce TV te TV Šibenik. Snimka kon-

certa može se pogledati i na <https://www.youtube.com/watch?v=0xYmOETbHoI> ● N. Kovačević/IBA/GC

Druženje na otoku Ugljanu

Razmatrali poslanicu Jakova apostola i uživali u zajedništvu

Tradicionalno okupljanje 'Starih Čintaša'

Tijekom srpnja 2019. 'Stari Čintaši' već su se tradicionalno družili desetak dana u kampu Činta na otoku Ugljanu. Među devedesetak sudionika bilo je i starih i mladih, a svih zajedno povezanih u naponovljivom zajedništvu oko Riječi pod vodstvom pastora Ladislava Ružičke. Pjesmom i glazbom služili su Zdenko Florjanić, Lidija Smolenicki i Samuel Horvat.

Zajedno smo promišljali – kako navodi Edita Turinski – o Jakovljevoj poslanici koja je,

prema pastoru Ružički, razrada Isusova 'Govora na gori.' Teme o kojima smo slušali i razgovarali bile su: što bi kršćanin trebao učiniti kad upadne u kušnje; bez djela ljubavi vjera je mrtva; traži mudrost od Gospodina kako bi nadvladao kušnje i odupro se požudi koja mami na razne načine; kako graditi mir, a izbjegavati svađe i sukobe ili ih rješavati uz Božju pomoć; ne ogovarati jedni druge; budućnost valja planirati isključivo s Gospodinom u potpunom pouzdanju; biti dijete

Stari Čintaši

Božje znači biti hodočasnik na putu prema nebu i samo je jedno važno i potrebno – stići na cilj! Prepreke valja maknuti, svega se odreći pa i sebe samoga, kako bismo ispunili zakon ljubavi: sve što želite da ljudi čine vama, činite vi njima.

Kao i uvijek, posebno smo bili ohrabreni kršćanskim svjedočanstvima. Iskustva drugih potiču u svima vjeru i sigurnost da će Gospodin sve izvesti na dobro onima koji ga ljube i koji se u njega pouzdaju.

Posljednje večeri prisutni

su imali prigodu izreći svoje dojmove o druženju na Činti. Kao i svake godine, potvrđuje se istina da je Činta jedna i jedinstvena – da je grupa „starih Čintaša“ okupljena oko Riječi Božje i u zajedništvu s ljudima predokus neba i komadić raja već tu na zemlji. Na Činti se događa bonaca u kojoj uživamo dok smo ondje. Kad se razide-mo, zapušu neki drugi vjetrovi koji nas nose i valjaju, ali naša je nada u Gospodinu; On je vjerran i On će dovršiti djelo koje je započeo. ● E. Turinski/IBA/GC

Održana reformacijska konferencija u Virovitici

'Ja sam s vama'

Začetak nove tradicije

'Dobrodošli na drugu jubilarnu konferenciju povodom Dana Reformacije!' – ovim je riječima pastor-pripravnik Mario Kushner, uime ostalih članova BC Virovitica, pozdravio posjetitelje konferencije. Naime, ovo je druženje svojevrstan nastavak prošlogodišnje konferencije koja se odvijala pod sloganom 'Sljedećih 500 godina', a kojom je obilježena 501. obljetnica početka reformacije. Namjera je virovitičkih vjernikā svake godine održati takvu konferenciju približno u vrijeme oko Dana reformacije, koji je iznimno važan za sve evanđeoske crkve protestantskog nasljeđa, među koje se ubrajaju i baptisti.

Susret je održan u subotu, 2. studenoga 2019., uz tridesetak sudionika. Došli su iz raznih crkava, ne samo iz uže okolice

(Daruvara), nego je bilo i posjetitelja iz Zagreba, Vukovara, okolice Čakovca, Bjelovara pa čak i Knina.

Predavanja su se temeljila na riječima iz Isusova velikog poslanja (Mt 28,18–20). Cilj proučavanja bio je sagledati kako Isus gradi svoju crkvu, razmatranjem četiri osnovne upute: 'Idite! Činite učenike! Krstite! Učite ih da vrše!'

Govornici na konferenciji obradili su sljedeće teme: Daniel Herceg 'Koga da pošaljemo, tko će nam poći?'; Mario Kushner 'Niste li u zabludi? – Važnost osobnog rasta u znanju i zrelosti'; Miroslav Balint-Fedudvarski 'Krstite ih...'; Ervin Budiselić 'Učeništvo – Made in Israel'.

Osim zanimljivih i korisnih predavanja, konferencija je bila

Sudionici na konferenciji

obogaćena druženjem i zajedništvom, u šetnji novouređenim centrom Virovitice te zajedničkim ručkom.

Točna tema za konferenciju sljedeće godine još nije određena, ali domaćini vas već sada pozivaju da imate na umu da

će oko Dana Reformacije 2020. godine održati treći susret ove vrste. Uslijedit će pravodobno više informacija na crkvenoj webstranici (<https://bcvirovitica.wordpress.com/>) te na društvenim mrežama (Facebook). ● IBA/GC

Francuski volonteri u Ivancu

Pjesmom i porukom na ivanečkom trgu

Mladi volonteri iz Francuske koji su partneri s Udrugom 'Hoću život' našli su se 6. kolovoza

na ivanečkom trgu. Dva su tjedna odlučili podijeliti s mladima, ali i starijima te ih usmjeriti na pravi put, pokazati im pjesmom, pantomimom i ostalim sadržajima kako spoznati Boga i više vremena posvetiti vjeri i svome duhovnom stanju.

Naime, užurbani životni tijek vraća nas stalno na neki krivi put, ovim mladim ljudima na umu je samo jedno, a to je prava spoznaja Boga koju su odlučili podijeliti i u Ivancu. Trg su stoga počastili brojnim lijepim pjesmama, smijehom i radošću, a prolaznici su uživali u njihovom društvu.

Osim Ivanca posjetili su i neke druge gradove Varaždin-

ske županije.

Voditelj Udruge 'Hoću život' iz Varaždina Jonatan Vukov rekao je kako oni također sudjeluju i u jednom hvalevrijednom humanitarnom projektu zvanom "Kuća mogućno-

sti" u kojem pomažu mladima koji nakon osamnaeste godine izlaze iz sustava socijalne skrbi tako što im omogućuju hranu, smještaj, a time i normalan život. ● www.sjeverni.info/GC

Potpisnici sporazuma

Proširenje sadržaja riječkoga Pastoralnog centra

Potpisan sporazum o suradnji

'Mladi za Krista' opremaju prostor za video-produkciju

U ime riječke Baptističke crkve i Udruge 'Mladi za Krista' (MZK) pastor Giorgio Grlj i nacionalni direktor organizacije MZK Ruben Sečen potpisali su 23. listopada 2019. ugovor o suradnji i opremanju prostora za video-produkciju.

Vizija je udruge doprijeti evanđeljem do najšireg kruga gledatelja preko dostupnih kanala distribucije (TV i internet): putem biblijske pouke, poučnih intervjua, programa za djecu i tinejdžere. Direktor programa bit će Ivan Špoljarić. Prva faza radova započinje odmah, a očekuje se da će biti gotova za nekoliko mjeseci, kako bi video-produkcija mogla uskoro započeti.

Prvi korak bila je jednostavna video-radionica u Pastoralnom centru 'Riječ i život' u Rijeci, održana za sve zainteresirane za rad u video-produkciji. Radionicu je vodio Martin Ainsworth, stručnjak za medije i ravnatelj odjela za medije pri Internacionalnoj mreži Mladi za Krista.

Potječe iz profesionalne medijske pozadine. Pridružio se godine 2013. organizaciji Youth for Christ International. Kao direktoru medijske službe, uloga mu je kreirati strategije i programe obuke osoblja koji pomažu mladima uključiti se u područje digitalne misije. ●

IBA/GC

Svečano bogoslužje povodom uvođenja pastora u službu

Teofil Mršić preuzeo službu u BC Zagreb-Dubrava

Prvi punovremeni pastor u povijesti ove crkve

Nedjelja, 24. studenog 2019. ušla je u povijest mlade BC Zagreb-Dubrava, kao dan kada je zajednica dvanaest godina od osnutka po prvi put dobila punovremenog pastora. Svečano je bogoslužje predvodio starješina crkve Josip Čeh, a slavljе su uz vjernike i goste uveličali pastori Toma Magda, Željko Mraz, Ladislav Ružička i Filip Grujić.

Uz riječi iz Izaije 6,8 „Evo me, mene pošalji“ obnovljen je zavjet pastora Teofila Mršića koji služi Gospodinu već dvadeset i četiri godine; najprije u Bugarskoj, potom u BC Betani-

ja Čakovec, a donedavno u BC Zadar. Sada ga je Gospod pozvao na služenje u BC Zagreb-Dubrava.

Starješina i vjeroučitelj Danijel Časni rukopoložen je za pastora SBC u RH, a obavljat će službu pomoćnog pastora u BC Zagreb-Dubrava. Vjeroučiteljica i voditeljica tima za slavljenje Tabita Bell rukopoložena je za đakonicu. Za đakone su pak rukopoloženi Dejan Klobučarić i Branko Muhin. Zajednica moli za Božji blagoslov i vodstvo u njihovu daljnjem služenju. ● GC

Uvođenje T. Mršića u službu

Predbožićno druženje žena u Rijeci

Božićna večera za žene

Preko stotinu sudionica

U Pastoralnom centru 'Riječ i život' održana je 13. prosinca 2019. božićna večera za žene, u organizaciji žena iz Baptističke crkve Rijeka. Odazvalo se preko stotinu sudionica.

Gošće iz Udruge DAMDOM te iz Udruge "Centar za kulturu dijaloga" predstavile su se kraćim crticama iz svoga rada i iskustva, a program su upotpunile žene, djevojke i djevojčice svojim doprinosima. Tako smo bili počašćeni nastupom zbora „Gloria Dei“, izvedbom na vi-

Žene u riječkom Pastoralnom centru

olini Margite Bahnik uz glazovirsku pratnju Nade Matošević

Orešković, glazbenom točkom na gitari Karoline Knezić, du-

hovnom poezijom Ticiane Valić, duetom Suzi i Niki Carević, a poruku iz Svetog pisma prenijela je Sandra Bićanić. Sandrino izlaganje bilo je dinamično i neposredno; svaka je slušateljica mogla za sebe donijeti odluku – hoće li se idućih dana života ogledati u zrcalu Riječi Božje i tako graditi svoj život na sigurnom temelju.

Svaka je sudionica dobila i rukom izrađen poklon – broš kojim su ukrasile svoje revere. Novi su zavjeti bili ponuđeni kao dodatni poklon za one koje su ga htjele primiti.

U ukusno i prigodno uređenom prostoru, uz prigodni domjenak te veseli žamor i smijeh, žene su pokazale da im je druženje bilo ugodno te da su bar na par sati zaboravili na svakodnevne poteškoće. ● E. Turinski/IBA/GC

Predbožićno druženje žena u Belici

'Dolazak Kralja'

Sestre Baptističke crkve Belica i ove godine su u Društvenom domu Belica organizirale 1. prosinca 2019. predbožićno druženje žena, šesto po redu.

Druženje je započelo slavljenjem koje je vodio tim za proslavljanje iz BC Belica s gošćom Martom Konecki i sestrama iz zbora BC Mačkovec.

Svoju životnu priču podijelila je s nazočnima Petra Tot, a prigodnu poruku imala je Heidi Turkalj. Ovogodišnja tema „Dolazak Kralja“ ohrabрила je nazočne prigodnim biblijskim tekstom iz 1. poglavlja Evanđelja po Marku. Isusova poruka s početka njegove službe poziv je

svima: 'Ispunilo se vrijeme i približilo se kraljevstvo Božje! Pokajte se i vjerujte evanđelju' (Mk 1,14-15). Dolazak Kralja iziskuje stoga naš odaziv: pokajanje i vjeru u Isusa Krista kao našeg Kralja, Otkupitelja i Spasitelja.

Za vrijeme druženja organiziran je i prigodan program za djecu koji su vodile Karmen Horvat i Vesna Havaši iz BC Pušćine.

Sestre BC Belica zahvaljuju Općini Belica i Udruzi dobrovoljaca i veterana na ustupljenim prostorijama, a također i svima koji su svojim trudom doprinijeli realizaciji ovog događanja. ● IBA/GC

BOŽIĆ

**Mrak je poput velike sipe
ispustio crnilo i ispunio sve
zavukao se i pod slamu u jaslicama
gdje je ležalo tek rođeno**

**Svjetlo svijeta,
I dok moj pogled poput svjetlosnih osti
prodire kroz taj isti mrak,
kroz stoljeća,
svjetlo u meni treperi zvijezdom
Tvojom**

**i nosi me drugima pokazati put
k Tebi**

Vladimir Mihoković Miha (1954. – 2019.)
Neba moja (Zagreb, 1997, str. 48.)

Domjenak TBA u Krapini

Okupili se studenti i diplomanti

Pregled dosadašnjeg rada i novih projekata

U suradnji s Baptističkom crkvom Emanuel, u Krapini je 6. siječnja 2020. održan domjenak diplomanata i studenata Teološke biblijske akademije (TBA).

Ovaj je domjenak je, kao i svaki dosadašnji, bio prigodom da se diplomanti, profesori i studenti TBA sastanu i međusobno razmjene molitvene potrebe i ohrabrenja, ali i dogovore neke nove suradnje. Dan je započeo porukom iz 148. psalma koji je sve podsjetio na to da je najvažniji cilj u novoj godini proslavljati Gospodina Isusa.

Ove su godine predstavnici iz deset postojećih crkava ili crkava u osnivanju predstavili stanje u zajednicama i mjestima iz kojih dolaze. Svaki se od njih u nekoliko rečenica osvrnuo na rad crkve tijekom protekle godine i iznio nekoliko aktualnih i dugoročnih molitvenih potreba za lokalnu crkvu, grad iz kojeg dolaze ili za sebe osobno.

TBA je iskoristila vrijeme o blagdanu Sveta tri kralja kako

Diplomanti i studenti na domjenku

bi se diplomanti mogli okupiti. Nažalost, diplomanti iz Srbije nisu mogli prisustvovati domjenku zbog njihova božićnog slavlja. Danijel Kuhar, koji sudjeluje u osnivanju crkve u Sloveniji, poslužio nam je Riječju poslijepodne.

Ove akademske godine TBA ima četiri redovna studenta i pet studenata koji slušaju samo određene kolegije. Petero studenata također je prisustvovalo domjenku na kojem su i oni prezentirali rad i molitvene potrebe svojih lokalnih zajednica.

Domjenku je nazočilo pet profesora koji služe na TBA, ali

i u svojim mjesnim crkvama. Neki od njih također rade na osnivanju crkava u mjestima iz kojih dolaze.

Kao profesor iz početka TBA, još od 2000. godine, uživao sam razgovarati i slušati naše diplomante, a i sadašnje studente iz barem pet naraštaja. Njihova su osobna izvješća itekako zanimljiva i puna novih vijesti. Gospodin djeluje u njima i preko njih u životima i crkvama po velikom prostoru bivše Jugoslavije. **Gene Whiting (profesor iz Čakovca s najdužim stažem na Akademiji)**

Puno je lijepih uspomena iz četiri godine koje sam proveo u Krapini. Vuku te unazad, tako da je veliko ohrabrenje bilo doći opet i vidjeti kako škola dalje napreduje. Ujedno, tu su sve generacije gdje imaš priliku razgovarati i čuti kako služe u mjestima gdje ih je Bog postavio.

Danijel Krizmanić, diplomant i pastor BC Požega

Molite za službu TBA koja nastoji opremiti sluge crkve i osposobiti pastore i osnivatelje crkava za našu regiju, zaključuje svoje izvješće Mišel Mađerić. **● M. Mađerić/IBA/GC**

Program za žene u BC Rijeka

'Raširi krila'

Jednodnevna edukacija o mogućnostima evangelizacije

U BC Rijeka organizirana je 15. veljače 2020. jednodnevna uvodna edukacija programa "Raširi krila". Edukaciju je vodila Sandra Sharp iz zagrebačke udruge "Fokus". Već je na mnogim mjestima predstavljen program, zaživio je u nekoliko gradova, ne samo u našoj zemlji nego i u susjednim, pa su se tako i žene u Rijeci odlučile upoznati s izazovima koje pro-

gram nudi kao alate evangelizacije u njihovu gradu.

U sljedećim će mjesecima žene prolaziti lekcije iz programa, kako bi iste savladale, ponajprije kao promišljanje o vlastitim vrijednostima, temeljima ali i službi za koju prepoznaju da im je Bog namijenio. Za očekivati je da će se tijekom tečaja neke prepoznati kao buduće voditeljice i suradnice za

Riječke žene na edukaciji

daljnji rad među ženama našeg grada.

Bio je to još jedan susret koji je odisao otvorenosti, povjerenjem i ohrabrenjem da zajedno

možemo biti ono na što nas je Bog sve pozvao i osposobio svojim Duhom – da budemo svjetlo i sol u svome okruženju. **● S. Bičanić/IBA/GC**

Konferencija za mlade u Rijeci

Fingerprint #4

U riječkom Pastoralnom centru posjetitelji iz cijele Hrvatske

Tijekom vikenda 11. – 13. listopada 2019. u riječkome Pastoralnom centru „Riječ i život“ već se četvrtu godinu zaredom održala konferencija za mlade kršćane *Fingerprint*, no ovoga puta u nešto drugačijem izdanju. Prva je i najuočljivija promjena bio izbor glavnog govornika. Umjesto Stojana Gajickog, koji je tu ulogu imao posljednje tri godine, govorio je karizmatičan i popularan propovjednik Nebojša Đurić, pastor pulske Evanđeoske pentekostne crkve ‘Hosana’.

Glavna nit triju propovijedi održanih tijekom konferencije bila je pokrenuti ljude u crkvi koja nikad ne bi smjela biti dosadna, kao što to ni Bog nikada nije. Pastor Đurić pozvao je mlade na aktivnost i djelovanje. Novitet su bile i interaktivne *online* ankete te mogućnost slušatelja da anonimno postavljaju pitanja tijekom propovijedi.

Subota navečer donijela je još jednu novost u *Fingerprint*, ali i u kršćanske konferencije uopće: cijeli se program preselio iz crkve u centar grada, u kafić „Nad urom“. Te je večeri govorio fra Ivan Matić, svećenik i karizmatik, poznatiji kao voditelj u kući susreta Tabor. Fra

Matić na jednostavan je način iznio poruku o Božjoj ljubavi za nas što se izravno nadovezalo na samu temu konferencije koja je ove godine bila izražena na opet malo drugačiji način – simbolično: križ jednako srce.

Organizacijski tim – Lea Sečen Matošević, Melanie Ivančević, Maja Šimičić Roksandić, Rahela Grozdanov, Vladimir Matošević, Ruben Sečen, Ivan Špoljarić, Dean Birtić i Samuel Roksandić – pobrinuo se da ni u slobodno vrijeme ne nedostaje sadržaja. Tako su bile ponuđene društvene igre, plesna radionica slavljenja te projekcija filma „Breakthrough“. Cijelo je vrijeme svim prisutnima bilo dostupno mjesto za molitvu –

molionica, a moglo se i potražiti stručne osobe za razgovor i molitvu. Prisutni su također bili ohrabreni, ali i izazvani video-svjedočanstvima Vladimira Matoševića i Samuela Roksandića koji su prezentirali kako oni čine kršćanstvo atraktivnim.

Ipak, uza sve novitete, one uspješne i za *Fingerprint* prepoznatljive specifičnosti nisu se mijenjale. Band „RiStream“ sve je, dakako, dizao na noge slavljenjem uz suvremenu kršćansku glazbu, a Ruben Sečen i ove je godine pripremio i vodio igre koje su podizale atmosferu i razbijale led među mladima. U ovaj niz spada i tehnička strana konferencije: organizacija je opet bila na zavidnoj razini, a za sve koji nisu mogli fizički biti prisutni bio je osiguran prijenos uživo. Snimke su i dalje dostupne <https://www.youtube.com/channel/UCzz2xxoTNkow1CRMf4xG-zEQ>. ● IBA/GC

Proljetna omladinska konferencija

‘Čišći od dijamanta’

Ponovno je, kao i svake godine u proljeće, u Daruvaru održana dvodnevna konferencija za mlade. Već jedanaesta u nizu, konferencija pod nazivom ‘Čišći od dijamanta’ okupila je 28. travnja 2019. stotinjak mladih iz raznih krajeva Hrvatske i regije. Ovogodišnji gost govornik bio je Todd Dick. Tema je bila

podijeljena u tri dijela: Svetost u odabiru, Svetost u hodaњу te Svetost u braku.

Vikend je proveden u lijepom druženju, upoznavanju novih prijatelja, braće i sestara, ugodnom vremenu, sportu, hrani te prije svega osjećaju Božje prisutnosti i blagoslova.

● IBA/GC

Susret mladih u Zagrebu

Održana šesta Ziherica

Oko 250 sudionika

Šestu godinu za redom održan je, od 6. do 8. prosinca 2019., susret mladih u Zagrebu, već poznata *Ziherica*. Oko dvije stotine i pedeset mladih iz Hrvatske, ali i susjednih država (Srbija, Bosna i Hercegovina) družilo se tijekom vikenda, proslavljalo Boga i razmišljalo o tome jesmo li samo prolaznici na zemlji ili smo pozvani na nešto više.

Konferencija je započela večernjim programom u petak kada se, zabavnim sadržajima, potaknulo mlade na druženje, a putem intervjua imali su priloge upoznati i ovogodišnje govornike – Hinka Zlopašu, Filipa Grujića i Saru Mačković.

Subotnji dan bio je ispunjen bogatim sadržajem. Jutarnji program predvodio je mladi tim za slavljenje iz BC Zagreb. Hinko Zlopaša govorio je o tome kako biti prilaznik, a ne prolaznik te usporedbom s poznatom pripovijesti o milosrdnom Samarijancu ukazao na potrebu prilaženja ljudima u potrebi. Nakon programa, usli-

jedila je panel-diskusija koju je moderirao Filip Grujić, dok su Ash Stannard, Omid Noghandost i Sara Mačković podijelili svoja raznolika životna iskustva vezana uz nasilje u školi, problem migranta u stranoj državi, kao i ona povezana sa suočavanjem s lošom slikom o sebi te poremećajima prehrane. Ideja diskusije bila je osvijestiti činjenicu o tome kako se svi borimo s nekim iskustvima te da smo pozvani primjećivati ljude oko sebe. Priči im i pomoći ako možemo.

Poslijepodne je bilo slobodno i uključivalo je aktivnosti poput odlaska na klizanje, Scavenger hunta i obilaska adventskog Zagreba. U poslijepodnevnom satima uslijedio je „Open-mic“ na kojemu su se mladi glazbenici i umjetnici mogli izraziti, ispričati svoje priče i prenijeti dio sebe drugima pjesmom, slikom i glazbom. Program je vodila Ema Mustać. Večernji program nastavljen je slavljenjem Boga i molitvom, a potom je Filip Grujić govorio o tome gdje počinje otpor. Poruka je bila: želimo li

mijenjati svijet i utjecati, moramo krenuti od sebe samih. Isus je taj koji nas zove na odricanje i umiranje sebi, jer to je prvi korak koji prethodi svim drugim akcijama. Nakon završetka službenog programa mladi su imali priloge ostati na molitvi te u slavljenju koje su predvodili Iva i Drago Žuljić – ili se nastaviti družiti u prostorijama crkvenog kluba.

Nedjeljno jutro bilo je ispunjeno slavljenjem, molitvom i zajedništvom, a Dora i Mia ispričale su svoja svjedočanstva te podijelile svoju odluku o krštenju. Sara Mačković govorila je o zadatku koji nam Isus daje: da lomimo okove nepravde, razvezujemo jarmove, pomažemo onima koji nemaju krov nad glavom. Dala je praktične primjere mladima na koje smo načine kao učenici pozvani mijenjati svijet. Susret je završio zajedničkim nedjeljnim ručkom.

‘Kao organizacijski tim *Ziherice*, moramo reći koliko smo blagoslovljeni mladima koji su se nesebično davali u organizaciji, koristili se svojim darima i talentima, ali jednako smo tako ispunjeni jer vidimo nove generacije koje Bog podiže u našoj zemlji!’ – zaključuje svoje izvješće Sara Mačković. ● **S. Mačković/IBA/GC**

Druženje mladih u Tuku kod Mrkoplja

Gorskokotarski novogodišnji doček

Četrdesetak mladih ljudi u ovu je novu godinu ušlo uz proučavanje Božje riječi i zajedništvo na zimskom kampu u Tuku (Gorski kotar), koji je trajao od 1. do 5. siječnja 2020. Pet evanđeoskih crkava – Kršćanska zajednica Split, RETO, Kristova crkva Živa nada (Split), Baptistička crkva Split i Crkva Radosne vijesti (Zagreb) – matične su crkve mladih koji u se odazvali pozivu na kamp.

Mario Kushner, pastor BC Virovitica, izlagao je Isusovu prispodobu o četiri vrste tla,

čime je pozvao slušatelje da sagledaju svoj život i promisle o tome u koju se od četiri kategorije oni ubrajaju. U svome tumačenju tekstova iz Mt 13,1–9,18–23, Mk 4,1–9,13–20 i Lk 8,4–8,11–15, opisao je četiri vrste ljudi koji se potencijalno nalaze u svakoj skupini: nevjernik koji izgleda kao nevjernik (tvrdo tlo), nevjernik koji izgleda kao vjernik (plitko tlo), vjernik koji izgleda kao nevjernik (zaraslo tlo) te vjernik koji izgleda kao vjernik (plodno tlo).

Nakon svake jutarnje pro-

povijedi, sudionici su u manjim skupinama diskutirali razne teme vezane uz ovu prispodobu. U ostatku dana bilo je dosta slobodnog vremena za razne aktivnosti, a dan je završavao večernjim programom na kojem su svakoga dana dvoje mladih davali svjedočanstvo.

Uz ugodno vrijeme, predivnu okolicu i prisno zajedništvo,

kamp je prebrzo prošao. Do sljedećeg susreta svim sudionicima preostaje uživanje u stvorenim uspomena i promišljanje o naučenom. Organizatori se nadaju da će mnogim sudionicima kampa vrijeme koje su proveli zajedno biti poticajno da svoje živote potpuno predaju Kristu i bezrezervno mu služe u svojim mjesnim crkvama. ● **IBA/GC**

Humanitarni koncert 'Zametskog korena'

Tamburaški koncert u riječkome Pastoralnom centru

Prihod namijenjen radu humanitarne organizacije 'Moj bližnji'

KUD 'Zametski koren' održao je 16. ožujka 2019. humanitarni nastup u Pastoralnom centru riječke Baptističke crkve. Subotnja večer odzvanjala je glazbom tamburaškog orke-

stra koji je, nakon dvije godine, ponovno upriličio humanitarni koncert, prihod kojega ovaj puta ide za potrebe 'Mog bližnjeg', humanitarnog rada riječke Baptističke crkve. Velj-

ko Ćiković, agilni dopredsjednik društva, tijekom glazbene večeri upoznao je publiku s poviješću društva koje je osnovano 1922., a obnovljeno 1998. Od tada neprekidno djeluje

njegujući tradiciju primorskog kraja. Uz prikupljanje financijskih sredstava, cilj je koncerta bio i bolje međusobno upoznavanje članova Baptističke crkve s lokalnom zajednicom u kojoj crkva djeluje. Prikupljeno je dovoljno sredstava da se tijekom jednog mjeseca može pomoći obiteljima za koje 'Moj bližnji' redovito skrbi. Rad humanitarnog ogranka 'Moj bližnji', nastalog 1992. u ratno vrijeme, predstavljen je nizom fotografija iz povijesti njegova djelovanja. Danas o njegovu radu brine đakon BC Rijeka Srećko Ilišinović.

Orkestrom je dirigirao maestro Emil Mance, vokalne solistice bile su Vedrana Kutnjak i Mihaela Pleša. Publika je bila oduševljena nastupom orkestra koji je izveo splet narodnih, klasičnih i filmskih numera. Nagradila ga je dugotrajnim pljeskom.

Tijekom druženja, kojim završava svako događanje u Pastoralnom centru, rodile su se i nove ideje o tome kako unaprijediti suradnju, kako s KUD-om 'Zametski koren' tako i s Kulturno umjetničkom udrugom 'Sklad' iz Bakra čiji je predstavnik također pozdravio okupljene. ● IBA/GC

Koncert u BC Daruvar

'Jednom tamo'

Pastor Špićak prezentirao pjesme sa svoga albuma

U nedjelju navečer 17. ožujka 2019. prostor Baptističke crkve u Daruvaru bio je prepun posjetitelja željnih dobre pjesme, glazbe, ritma...

Razlog njihova dolaska bio je najavljeni koncert daruvarskog pastora Ivana Špićaka koji je prošle godine izdao svoj prvi CD pod nazivom 'Jednom tamo'. Prateći band, sastavljen od vrhunskih glazbenika, doprinio je tomu da svatko od prisutnih doživi duhovnu jazz-glazbu koja dopire do srca i liječi dušu. Mogle su se čuti zanimljive obrade poznatih kršćanskih pjesama poput: 'On vodi me',

'Sretna sigurnost', 'Je l' istina?'...

Veseli nas da su koncert podržale i gradske vlasti Daruvara. Tako je na koncertu prisustvovala zamjenica gradonačelnika koja se okupljenim obratila prigodnim riječima. Program je bio prožet i osobnim životnim iskustvima glazbenika koji, unatoč svojoj popularnosti, ne žele promovirati sebe, nego Isusa Krista, svoga Gospodina i Spasitelja.

Izdvajamo nekoliko stihova završne pjesme s nadom da će doći do srca onih koji traže smisao, odgovore i nadu za svoj život:

**“ Neispunjeni su
sni,
razočarani smo mi,
često lutamo u tami
teškog srca slomljeni,
al' u njega se uzdamo
njegovu riječ mi
slušamo
jer razumjet' ćemo bolje
jednom tam'**

**Jednom tamo jutro
svanut će,
djeca Božja zajedno će
bit'.
Tada pričat ćemo o toj
pobjedi,
jer razumjet ćemo
bolje jednom tam'.**

Gostovanje korejskog zbora u Hrvatskoj

'Stephanos Praise Mission' u posjetu hrvatskim crkvama

Korejski zbor 'Stephanos Praise Mission' gostovao je od 31. siječnja do 2. veljače 2020. u Hrvatskoj, održavši koncerte u baptističkim crkvama Sisak, Dubrava i Karlovac. Klasičnim kršćanskim himnima na korejskom, engleskom i hrvatskom

jeziku oduševili su slušatelje. Zbor je osnovan u prosincu 2000. kao potpora misionarima. Nose ime po Stjepanu iz Dj 6., a članovi zbora potječu iz protestantskih crkava. Služe pjesmom i zastupničkom molitvom. • IBA/GC

Novi instrumentalni album Andreja Grozdanova

'Andrej Grozdanov & World Guitarists – Gospel on Guitar

Uključeni i poznati svjetski gitaristi

Početkom 2020. u izdanju Bono Recordsa objavljen je novi instrumentalni album Andreja Grozdanova, pod naslovom 'Andrej Grozdanov & World Guitarists – Gospel on Guitar' na kojemu se nalaze najpoznatije crnačke gospel-pjesme, duhovne pjesme novijeg datuma i neke iz srednjovjekovnog razdoblja. Na albumu – uz ritam gitaru Zorana Majstorovića te Andreja Grozdanova na vodećoj gitari – gostuju vrhunski glazbenici: Enrico Maria Milanesi, Martin Moro, John Stowell, Vlatko Stefanovski, John Standefer i Phil Keaggy.

Album odiše gitarističkim tonovima raznih vrsta akustičnih gitara kao i raznim tehnikama, od fingerstyle, klasične gitare do country slide zvukova. Album je snimljen u Rijeci, a producent je albuma Zoran Majstorović, dok

je snimatelj i mix majstor Matej Zec. Naslovnicu je albuma fotografirao Saša Četković.

Na albumu se nalaze ove skladbe: *Abide With Me* (W.

H. Monk), *A Mighty Fortress Is our God* ft. Phil Keaggy (M. Luther), *Majesty (Here I Am)* (M. Smith/S. Garrard), *Just a Closer Walk With Thee* ft. John

Stowell (W.S. Stevenson), *Forever (We Sing Hallelujah)* (K. & J. Johnson/K. Jobe/J. Taylor), *Nobody Knows the Trouble I've Seen* ft. Vlatko Stefanovski (Traditional Spiritual), *My Jesus, I Love Thee* (A. J. Gordon), *I'll Fly Away* ft. Enrico Maria Milanesi (A. E. Brumley), *Great Is Thy Faithfulness* (W. M. Runyan), *Oh Happy Day* ft. Martin Moro (E. R. Hawkins), *Nearer, My God, to Thee* (L. Mason), *Swing Low, Sweet Chariot* ft. John Standefer (W. Willis).

Andrej Grozdanov diplomirao je gitaru na prestižnom Guitar Institute Of Technology (GIT) pri Musicians Institute (MI) u Londonu a koji je trenutno smješten u Los Angelesu, USA.

Jedna od recenzija albuma objavljena je na portalu mixer.hr, koju Zlatko Gall naslovljuje 'Andrej Grozdanov and World Guitarists – Sjajna duhovna glazba i za vjernike i bezbošce', naglasivši na kraju da je autor pokazao 'osim neosporne tehnike i iznimnu dozu maštovitosti i dobrog ukusa koji eksplicitnim nabožnim skladbama daje naglašenu notu univerzalne duhovnosti ali također priječi prerastanje u instrumentalističko prenemaganje'. • IBA/GC

Giorgio Grlj

O Božiću i kulturi koju živimo

Bez apsoluta, bez uporišne točke, čovjek gubi svoj identitet, i koliko god ga pokušavao naći u parcijalnim stvarima, ostaje sam i bez uporišta

Prenosimo razgovor s riječkim pastorom Giorgiom Grljem, objavljen u riječkom Novom listu 24. prosinca 2019. Razgovarala: Mirjana Grce
www.novolist.hr/Vijesti/Rijeka/
GIORGIO-GRLJ-Pastor-Baptisticke-
crkve-u-Rijeci-o-Bozicu-i-kulturi-
koju-zivimo

Za sve kršćane i sve ljude dobre volje u fokusu Božića je radost. Kako se Božić slavi i dočekuje u crkvama protestantske baštine, posebno kako se dočekuje i proslavlja u Baptističkoj crkvi u Rijeci? O tome smo, kao i o kulturi u kojoj živimo te o uključenosti vjerskih zajednica u Rijeci u »Luku različitosti« – Europsku prijestolnicu kulture 2020., razgovarali s protestantskim teologom, jednim od pionira ekumenske i međureligijske suradnje u gradu na Rječini Giorgiom Grljem, pastorom riječke Baptističke crkve.

Protestantske crkve, pa onda i crkve protestantske baštine, evanđeoske crkve koje djeluju u Rijeci i u Hrvatskoj, i inače su poznate po tome da je njihovo bogoslužje, cjelokupan tradicijski dio, dosta jednostavan. To ne znači da je Božić ovim crkvama nevažan, niti da se za Božić ne pripremamo. Od prve nedjelje došašća, zadnjih desetljeća, naglasci su na tome da se kršćani podsjetu na ono što se s Božićem počelo događati, što je u svijet po Isusu ušlo – razmišlja se, pjeva, moli. To su četiri nedjelje došašća: prva nedjelja nade, zatim nedjelja mira, nedjelja radosti i nedjelja ljubavi. Sve je to priprema za samu svetkovinu Božića.

Po Isusu su u svijet ušle vrijednosti koje su trajne, koje nas raduju, jer svi želimo da

bude više nade i više mira, više radosti i ljubavi. Primjerice, kako kaže prva nedjelja došašća, važna je nada jer kad umre nada, nestaje čovjek, a iz toga onda slijedi i sve drugo što nije dobro.

Kako se u Vašoj crkvi proslavlja Božić?

Božić je u našoj crkvi prilično tradicionalan, osim što na Badnjak najčešće nemamo polnočku. To je tako zato što smo tijekom godina uvidjeli da je prikladnije da na sam Božić ujutro imamo svečano bogoslužje. Ove će godine u našoj crkvi propovijedati dr. Lidija Matošević, voditeljica Sveučilišnog centra za protestantsku teologiju »Matija Vlačić Ilirik« u Zagrebu.

Predviđjeli smo da blagdanski program ove godine više naglasak stavi na djecu i njihov program koji oni osmišljavaju zajedno sa svojim vjeroučiteljima. Tako će djeca na svoj način obogatiti Crkvu svojim doživljajem Božića, pjesmama, igrokazom i sličnim. Naravno, tu su i darovi koji djecu čekaju ispod bora. To je, dakako, i prilika da cijela zajednica uživa u pjevanju božićnih pjesama, a i

Riječki pastor Giorgio Grlj

ja ću izreći svoju kratku poruku.

Božić je i obiteljski blagdan, ili kako ste rekli, i Vaša djeca za Božić čine što i gotovo sva djeca koja više ne žive sa svojim roditeljima, pa čak i kad već imaju svoje obitelji. Svi dolaze doma.

Božić je posebna prilika kada se obitelji koje su se rasklanjavanjem razdvojile ponovo okupe. Moja obitelj dijeli sudbinu cijelog grada Rijeke. Kako je nedavno pisalo u medijima, od 2008. godine do kraja prošle godine broj stanovnika Rijeke smanjio se za više od 14 tisuća.

Tako su i mnogi mladi Riječani otišli trbuhom za kruhom ili u inozemstvo, ili u Zagreb. Moja djeca, svo četvero, žive u

Hrvatskoj, ali ne u Rijeci. Jedan od mojih sinova kaže: hoću graditi ovu zemlju, i to mi je lijepo. Supruga i ja smo ponosni na našu djecu jer svi su dobro, svi su visokoobrazovani, većina već radi, vole Boga, vole Crkvu Isusovu, a sve to je najveće zadovoljstvo i najvažnije u životu. Za Božić će svi, neki već i sa svojim obiteljima, doći doma. Tako će, kako kažu mnoge pjesme, kao i tisuće drugih »voziti doma za Božić«. Za nas su najljepši trenuci Božića kada dođu naša djeca i unuci.

Što posebno želite naglasiti u Vašoj ovogodišnjoj božićnoj poruci?

Pripremajući se za Božić ove godine, moju su dušu snažno obilježile riječi apostola Pavla iz Poslanice Kološanima. U jednom poglavlju on piše da se Bogu svidjelo u Isusu nastaniti svu puninu, a zatim u drugom poglavlju kaže da je u Isusu tjelesno nastanjena sva punina božanstva. Dakle, u Isusu iz Nazareta je punina božanstva. Zato je Isus važan za cjelokupno čovječanstvo. Kako ne slaviti, ako je Bog jedan, stvoritelj, onaj koji je našao puta kako doći do nas koji smo otišli od Boga i koji smo se udaljili od svojega brata, pa posljedično i od sebe samih?

Zato mislim da je strahovito važno da nas ovaj Božić

“ Po Isusu su u svijet ušle vrijednosti koje su trajne, koje nas raduju, jer svi želimo da bude više nade i više mira, više radosti i ljubavi.

potakne da prihvatimo Isusa koji je punina slike Božje – a i mi smo stvoreni na sliku Božju, no od nje smo se udaljili – kako bi se ta slika u nama mogla početi obnavljati. Bez da se ogledamo u Isusu kao punini božanstva, trajno ostajemo bez orijentira. I zato Božić treba biti poticaj svakome od nas da možda neki prvi put, a neki na novi način, počnu upoznavati Isusa. Ako bi ovaj Božić kod nekih ljudi počeo biti izazov da upoznaju Isusa, onda bi ispunio svoju svrhu. Božić se dotiče svih. I svakome donese nešto dobro. Tako je zbog različitih razloga, i izvanjskih i unutarnjih.

Našu ljudsku čežnju da budemo voljeni ne može izbrisati nikakva užurbanost ovoga svijeta, nikakvi novci, obaveze, pozicije, moći. Ta potreba da budemo voljeni – to nas za Božić vodi kući. Kad čovjek pogleda jaslice i u njima djetesce, koje je ponekad romantizirano, kad vidi da su oko toga nebeskog djeteta otac, mati, pastiri, da je netko unatoč neimaštini zagrljen i voljen – to u nama izaziva ono zbog čega idemo kući za Božić. Jednostavno, moramo biti u krugu onih koji nas istinski vole.

Naša ljudska potreba da budemo voljeni i zagrljeni nekako za Božić posebno dolazi do izražaja. Božić svjedoči o toj našoj čežnji. Stvoreni smo na sliku Božju i zato imamo tu čežnju, jer smo stvoreni za odnose.

U kakvoj kulturi danas živimo?

S jedne strane imamo judeo-kršćansku kulturu koja je tijekom dvije tisuće godina bila temeljem zapadne civilizacije. Istovremeno se od prosvjetiteljstva naovamo polako stvara drugačiji pogled na svijet, za koji ne mislim da je po sebi loš. No, danas se ide na dekonstrukciju svega, od čovjeka koji više nije »muško i žensko stvori ih« kako to bijaše na početku, nego je sada sve to relativizirano i atomizirano do mjere da je sva-ka individua svemir za sebe.

Radi se o dekonstrukciji države, dekonstrukciji društva. S jedne strane imamo kulturu u

koordinatama dekonstrukcije, i s druge vjerske zajednice koje su po svojoj naravi konstruktivne, stvaralačke, koje imaju pamćenje, metanarativ, veliku priču koju se danas dekonstruira.

Netko je rekao da čovjek nije stvoren za relativizam.

Mislim da je čovjek stvoren za apsolut, a ne za relativizam. Bez apsoluta, bez uporišne točke, čovjek gubi svoj identitet, i koliko god ga pokušavao naći u parcijalnim stvarima, ostaje sam i bez uporišta.

Rijeka je na početku godine u kojoj će biti Europska prijestolnica kulture. Kako su uključene vjerske zajednice?

Bilo je iznenađujuće da se vjerske zajednice uključuje, i to naprosto zbog svjetonazorskih različitosti. Rekao bih da se »luka različitosti« razumije prilično jednostrano, jer osjećaj je cijelo vrijeme bio da je uključivanje vjerskih zajednica zapravo bilo samo jedna »ispricnica«. Razmišljajući što i kako tu doprinosti došli smo na ideju koju su iz Barcelone »donijeli« mons. Matija Matićić i bivši glavni riječki imam Hajrudin Mujkanović. U Barceloni su vidjeli ekumensku i međureligijsku molitvenu kapelu koja je bila privremene naravi, od godine dana. Ta se ideja svidjela ljudima iz EPK 2020, ali su išli za tim da se stvori nešto što su zamislili kao trajno međureligijsko mjesto molitve. Mi smo se kao predstavnici vjerskih zajednica – Rimokatoličke crkve, Židovske zajednice, Islamske

zajednice, Srpske pravoslavne crkve i Baptističke crkve – nekoliko puta zbog toga sastali i zaključili da to iz nekoliko razloga nije najbolja ideja.

Umjesto da se radi takva kapela – koja je skupa i u gradnji i u osiguranju i u održavanju – predložili smo da se na Molo longu, kao moguće najljepšoj šetnici u gradu, urede klupice za odmor šetača. Da budu prikladno dizajnirane i obilježene te s ispisanim određenim tekstovima koji bi šetačima bili i poticaj za razmišljanje. I to bi bila trajna i korisna uspomena na EPK 2020. U ime svih nas uputio sam dopis odgovornima u Rijeka EPK 2020, no nikakav odgovor do sada nitko od nas nije dobio. Žalosti nas da unatoč potpisanom sporazumu, u ovom trenutku, koliko znam, vjerske zajednice nisu više ni o čemu obavještavane, niti su uključene.

Živimo u kompleksnom vremenu.

Da. Radi se o sukobu velikih ideja, i to se danas očituje na polju kulture. Ljudima koji su određeni koordinatama kulture dekonstrukcije, usta su prepuna tolerancije, ljubavi, prihvaćanja, a spomenete li jedno slovo od riječi crkva, sve to nestaje. Tako da se tu ne radi o toleranciji. Zapravo tolerancija je drugo ime za Kainovo »Zar sam ja čuvar brata svoga?« Dakle, toleriram te, ali nisam ni u kakvoj obvezi prema tebi. A Krist i kršćanska poruka nas ne uče da nekoga toleriramo, nego da ljubimo, što je dijametralno suprotno. Mi jesmo čuvari bra-

ta svoga. Dakle, tu toleranciji nema mjesta, već je to drugo ime za nametanje ideologije protiv koje se ne smije ništa reći, jer čim nešto kažeš, ti si netolerantan. Ne, baš suprotno, samo propitujem stvarnost u kojoj živim.

Još uvijek vjerujem da vrijednosti postoje

Današnji je svijet kao rasuti mozaik, a kada raspeš mozaik, dobiješ hrpu kamenčića koji svaki za sebe može biti lijep. To je zapravo postmoderna. Dekonstruirati sliku, metanarativ, veliku priču, i onda je svaki pojedinac u mogućnosti da si iz te slike uzme jedan-dva kamenčića i da ih slaže prema vlastitoj zamisli. Ta je zamisao, dakako, danas ovakva, a sutra onakva. Kršćanska priča i metanarativ ima početak i ima kraj. Priča o Isusu Kristu je besmislena ukoliko Isusa vidimo samo kao Božića ili samo kao mudrog učitelja. Isus je onaj koji se utjelovio, onaj koji je služio, koji je umro i koji je uskrišen, koji sjedi Ocu s desna i koji će ponovo doći. To je metanarativ. Taj mozaik je rasut i sada je svaki pojedinac ostao sam, bez velike slike, i ima svoj kamenčić kojim se igra. To je današnji čovjek. Dekonstruira sve, sve što je bilo, jer kao da ništa nije vrijedilo. Pa tko ti kaže da sada vrijedi ovo tvoje? Otkuda ti pravo vjerovati da ti vrijediš, ako ti ništa drugo ne vrijedi? To je već opće mjesto jedne rasprave o kulturnim kretanjima, a Rijeka je potpuno na tragu toga. To je dekonstruktivističko viđenje ne samo umjetnosti, jer se po umjetnosti danas pokušava mijenjati svijet. A kad netko drugi želi propitati neki drugi metanarativ, onda je proglašavan revizionistom itd. No, ili imamo svi prava na propitivanje ili je, tako se to danas čini, samo lijevom spektru dopušteno propitivati, a svima drugima je to zabranjeno »jer su konzervativni«? A konzervativno je kao po sebi loše. Ne, loša je uskogrudnost, dok konzervativnost predstavlja očuvanje trajnih vrijednosti. Još uvijek vjerujem da vrijednosti postoje, jer vjerujem da postoji živi Bog. ●

“ Bez da se ogledamo u Isusu kao punini božanstva, trajno ostajemo bez orijentira. I zato Božić treba biti poticaj svakome od nas da možda neki prvi put, a neki na novi način, počnu upoznavati Isusa.

Skup u Bruxellesu

EBF konferencija voditelja rada s djecom i mladima

Sudjelovalo pedesetak predstavnika

U Bruxellesu je od 17. do 21. siječnja 2019. održana redovita Konferencija Europske baptističke federacije za voditelje rada s djecom i mladima na kojoj je sudjelovalo pedesetak predstavnika iz više od dvadeset različitih zemalja Europe i Bliskog istoka.

Hrvatsku su na ovoj konferenciji predstavljali Filip Grujić te Sara i Kornel Mačković iz Zagreba. Tema je ovogodišnje konferencije bila „Zajednica“, odnosno različite perspektive i pogledi na Crkvu (Tijelo) kao zajednicu koja transformira svoje članove, ali i lokalnu sredinu u kojoj se nalazi. Govornici su propitivali neka tradicionalna poimanja crkve i zajednice

pa su sudionici imali prigode slušati o zajednicama koje „izlaze izvan okvira“ – norveški projekt redovničke zajednice, estonski projekt malih skupina, engleski projekt osnivanja crkve s beskućnicima i socijalno ugroženim skupinama.

Osim izazovnih predavanja, ponuđene su zanimljive radionice (Borba protiv trgovine ljudima; Kako započeti nešto novo iz... ničega?; Horizons – program obuke za mlade vođe). Moglo se saznati o djelovanju mladih vjernika u drugim zemljama putem svakodnevnog dijela, nazvanog „Sharing and Caring“ te iskusiti inspirativno slavljenje na specifičan afrički način.

U radnom dijelu Konferencije održani su izbori za članove Izvršnog odbora kojima je istekao trogodišnji mandat, a jed-

Sudionici Konferencije

noglasnom odlukom skupštine ponovo su izabrani Filip Grujić (Hrvatska) za dopredsjednika i Dmitar Nikolaev Georgiev (Bugarska) za blagajnika. Tijekom svih dana Konferencije domaćini su iskazali veliko gostoprimstvo, bratsku ljubav i toplo zajedništvo. U nedjelju su sudionici Konferencije zajedno posjetili Baptističku crkvu Peruwelz, gdje je Filip Grujić propovijeo

dao, a tim iz Bruxellesa predvodio slavljenje.

Konferencija je završena zajedničkom Večerom Gospodnjom koju je predvodio Anthony Peck, glavni tajnik EBF-a, podsjećajući prisutne na to tko je Onaj koji nas sve poziva na večeru te koliko je bitno naše međusobno zajedništvo, ali i zajedništvo s onima izvan crkvene zgrade. ● S. Mačković/IBA/GC

Sa 67. Molitvenog doručka u Washingtonu

Ela Magda Džafić sudjelovala na Nacionalnom molitvenom doručku

Prigoda za susretanje i povezivanje s ljudima sa svih strana svijeta

Ela Magda Džafić, glavna tajnica Studentskog evanđeoskog pokreta i predstavnica hrvatskih baptista, sudjelovala je od 6. – 8. veljače 2019., na 66. Nacionalnom molitvenom doručku u Washingtonu. To je događaj koji svake godine okuplja američke i svjetske političke, ekonomske i društvene vođe. Skup traje tri dana, a središnji je događaj sam Doručak na kojemu sudjeluje preko četiri tisuće ljudi. Ovo događanje nalazi svoj početak u inicijativi predsjednika Eisenhowera koji je, suočen s izazovima predsjedništva, zamolio skupinu kongresnika da moli s njim i za njega. Otada se u parlamentu SAD-a svaki tjedan okuplja grupa političara s obje strane političkog spektra, kako bi molili jedni za druge i

za svoju državu. Molitveni je doručak događaj kada tu svoju praksu zajedničke molitve prenose na internacionalne

prijatelje i sudionike, u nadi i želji da Isus Krist postane središte političkoga i društvenog djelovanja.

Ela Magda Džafić u Washingtonu

Glavni govornik bio je Gary Haugen, direktor International Justice Mission, organizacije koja svoju misiju vidi u zaustavljanju ropstva na globalnoj razini. Molitveni je doručak bio dobra prigoda za susretanje i povezivanje s ljudima sa svih strana svijeta, koji djeluju u različitim kontekstima društva. Iskoristili smo prigodu i susreli se s hrvatskim ambasadorom u Washingtonu, gosp. Pjerom Šimunovićem, te ga upoznali s glavnim tajnikom Svjetskog saveza baptista (BWA) gosp. Elijah Brownom. Iznijeli smo i činjenicu da je naša doc. dr. Ksenija Magda predsjednica ženskog odsjeka BWA te da i Hrvatska ima svoje predstavnike na globalnoj razini kršćanskog djelovanja.

Molitveni doručak bio je prigoda doživjeti što znači kada politički, ekonomski i društveni vođe različitih vjerskih i denominacijskih pozadina ostavljaju po strani svoje razmirice i u molitvi od Boga traže da on bude temelj i središte svakog djelovanja. Zaista nadahnjujuće i ohrabrujuće iskustvo. ● E. Magda Džafić/IBA/GC

Godišnja skupština EBF u Glasgouu

Europski baptisti pozvani pronositi nadu

150 godina organiziranog rada škotskih baptista

Redovito godišnje zasjedanje Skupštine Europske baptističke federacije (EBF) okupilo je od 25. do 28. rujna 2019. oko 170 predstavnika baptističkih organizacija iz 40 različitih zemalja Europe, Sjeverne Afrike, Bliskog istoka i Srednje Azije.

Zasjedanje se svake godine održava u nekoj drugoj zemlji, a ove je godine izabrana Škotska čiji baptisti obilježavaju 150 godina organiziranog djelovanja. Upravo su škotski baptisti godinama pomagali misijsko i humanitarno djelovanje u Hrvatskoj, osobito tijekom i neposredno nakon Domovinskog rata, a neka su se partnerstva između pojedinih škotskih i hrvatskih baptističkih crkava zadržala sve do danas.

Glavna je tema ovogodišnjeg okupljanja bila 'Sloboda vjeroispovijedanja i uvjerenja', a sve u želji da se čuju iskustva iz različitih zemalja, da se podrže prognojeni te da se promisli o mogućnostima osobnoga i zajedničkog djelovanja. Na forumu o vjerskim slobodama govorili su baptistički predstavnici uključeni u zastupanje vjerskih sloboda na međunarodnom planu – Valeriu Ghiletschi, donedavni član moldovskog parlamenta i član Vijeća Europe u Strasbourgu; John Mason, član škotskog parlamenta te Elijah Brown, glavni tajnik Svjetskog saveza baptista koji je kao dugogodišnji borac za vjerske slobode donio globalnu perspektivu.

U radnom su dijelu skupštine podastarta izvješća o djelovanju različitih odjela EBF-a, od misije i evangelizacije, teološkog obrazovanja do ženskog rada i rada s djecom i mladima. U tom se dijelu posebno istaknuo nadahnuti govor kojeg je kao dio svojeg izvješća iznio Anthony Peck (UK), glavni tajnik EBF-a. Peck je u svom govoru, među ostalim, istaknuo da je najveći izazov današnjice nastaviti se držati nade i povjerenja u živog Boga i onda kada se sve oko nas tomu protivi. Nadalje je pozvao sve prisutne da nastave pronositi nadu evanđelja u svijet kojega više nego ikada obilježavaju različite podjele i rascjepkanost, jer jedino je to nada koja ne razočarava (Rim 5,5).

Na skupštini je izabrano novo vodstvo EBF-a koje će naredne dvije godine predvoditi predsjednik Meego Remmel iz Estonije i dopredsjednik Stefan Gisiger iz Švicarske. Od hrvatskih predstavnika, Željko Mraz ponovno je izabran za člana EBF Odbora za financije; Filip Grujić izabran je u Odbor za izbor novog glavnog tajnika EBF-a, dok je Mateja Magdalenić izabrana za jednog od dodatnih članova skupštine EBF-a.

Na svakom zasjedanju skupštine EBF-a donose se posebne rezolucije kojima je cilj potaknuti promišljanje i djelovanje vezano uz aktualna pitanja. Ove su godi-

ne su izglasane dvije rezolucije: 'Rezolucija o klimatskim promjenama' i 'Rezolucija o slobodi vjeroispovijedanja i uvjerenja'.

Na samom kraju skupštine svečano je obilježen završetak *Transform programa za mlade vođe* podjelom diploma sudionicima. Jedanaest mladih ljudi iz različitih zemalja tijekom dvije i pol godine imalo je prigodu zajedno učiti i rasti u kršćanskom učenstvu, karakternim i liderskim vještinama u međunarodnom okruženju, a među njima je bio i hrvatski predstavnik Filip Grujić. Svaki je sudionik programa imao na raspolaganju mentora iz neke druge zemlje koji je pratio njegov napredak, a jedna od mentorica u programu bila je Svjetlana Mraz iz Hrvatske.

Sudionici ovog susreta također su imali prigodu doznati kako teku pripreme za planirani susret europskih baptista koji će se održati u Stavangeru u Norveškoj u srpnju 2021. godine, pod nazivom Poslani 2021., a temeljit će se na riječima iz Evanđelja po Ivanu 20,21.

Hrvatski predstavnici na zasjedanju Skupštine EBF-a u Škotskoj bili su: Toma Magda, predsjednik SBC u RH; Ksenija Magda, predsjednica Ženskog odjela Svjetskog saveza baptista (BWA); Željko Mraz, glavni tajnik SBC u RH i član EBF Odbora za financije; Svjetlana Mraz, članica EBF Odbora za nominacije; Filip Grujić, dopredsjednik EBF Odbora za rad s djecom i mladima.

• S. Mraz/IBA/GC

Sa 68. Molitvenog doručka u Washingtonu

'Voljeti svoje neprijatelje'

Elvis Džafić predstavio CBAid i njegov rad

Elvis Džafić, suosnivač i koordinator međunarodnih projekata i suradnje CBAid-a, sudjelovao je na 68. Nacionalnom molitvenom doručku, održanom 6. veljače 2020. u Hiltonu u Washingtonu D. C.-u te, kao dio hrvatske delegacije, predstavljao je CBAid na tom događanju. Događaj je okupio svjetske vođe oko teme 'Voljeti svoje neprijatelje'. Glavni govornik bio je Arthur C. Brooks, društveni znanstvenik i pisac, koji je objavio knjigu pod istim naslovom. Naglasio je kako je goruća kriza u SAD-u, kriza prijezira i polarizacije, te da se ona jedino može prekinuti ako volimo svoje neprijatelje, kao što nas je Isus učio. 'Nikoga nikad u argument nisu uvjerile uvrede. Uvjeriti nekoga možemo samo ljubavlju' rekao je, obraćajući se nazočnom američkom i svjetskom političkom i društvenom vodstvu.

Elvis Džafić također je iskoristio prigodu te se susreo s nekoliko vođa balkanskih zemalja kako bi razgovarao o problemu migracija u Jugoistočnoj Europi. Podijelio je informacije i iskustva o radu i naporima CBAid-a u pružanju pomoći onim najpotrebitijima. To je bila i dobra prigoda za stvaranje mreže novih poznanstava, koja mogu voditi prema novim idejama i, ultimativno, rješenjima za globalnu migracijsku i izbjegličku krizu. • CBAid/GC

E. Džafić, E. Brown i M. Bešić

Rajko Konecki

Pakrac, 14. 4. 1957. –
Zagreb, 10. 10. 2018.

Rajko Konecki, poznat svima kao Braco, rođen je u kršćanskoj obitelji, kao najmlađe dijete oca Franje i majke Franjice, rođ. Kafka. Bolovao je od rane mladosti i teško je prihvaćao ograničenja u tijelu zbog bolesti, ali od Krista nikada nije odustajao. Za njega je uistinu život bio Krist, a smrt dobitak (Fil 1,21). Kršten je 1975. u Sisku. Radio je s mladima, prenoseći na njih svoju vjeru i iskustva. Rado je bio viđen gdje god bi došao, volio je druženja i sastanke s vjernicima. Nesebično je pomagao obitelji, vjernicima i prijateljima.

U najtežim trenucima, kad svi osjećamo gubitak voljene osobe, moramo poput Brace biti strpljivi, vjerni i radovati se trenutku kada Krist bude došao po nas. Do tog trenutka neka naš život bude odraz Kristova lika, navodi njegova supruga Lidija.
● L. Konecki/GC

Stjepan Florjanić

(Pušćine, 18. 11. 1937. –
Čakovec, 21. 12. 2018.)

U Čakovcu je, nakon kraće i teške bolesti, preminuo u 82. godini Stjepan Florjanić, jedan

od najstarijih članova čakovečke Baptističke crkve 'Betanija'.

Rođen je u obližnjim Pušćinama, u brojnoj obitelji s osmero djece – četiri kćeri i četiri sina – koje su podigli otac Mirko i majka Marija rođ. Horvat. Stjepan je izučio zanat soboslikara i brzo se zaposlio.

Bog je vrlo rano počeo djelovati u njegovu životu. Prva je našla novi život u Kristu njegova starija sestra Ana Florjanić, poslije udana Maršanić. Dana 10. 12. 1960. vjenčao se s Anom Šimunić koju je upoznao u Baptističkoj crkvi u Mačkovcu. Ostali su u braku punih 58 godina, dobivši sinove Zdenka i Damira te potom unuke Vedrana, Svena i Luku, unuku Lanu te praunuku Fionu.

Stjepan se obratio 1964. godine, a godine 1965. krstio ga je u Mačkovcu tadašnji pastor Dragutin Šestak. Godinama je služio Gospodinu održavajući crkvenu zgradu BC „Betanija“ te je nekoliko mjeseci volontirao na građevinskim radovima Pastoralnog centra u Čakovcu. Jednako tako, u mlađim danima služio je pjevajući u crkvenom zboru, a ponekad je i propovijedao. U njegovoj kući nekoliko se godina nalazio studio 'Vala Evanđelja' za što nije uzimao naknadu. Bio je poznat i kao dobar majstor u svojoj struci, radeći u zemlji te inozemstvu. Volio je svjedočiti evanđelje drugima, naročito na poslu, citirajući Bibliju. Dobio je zato nadimak 'Biblija', što mu je bilo velikim ohrabrenjem.

Njegov je dom bio poznat po gostoprимstvu. Brojni ljudi koji su ga poznavali imali su samo lijepe riječi o njemu kao čovjeku, bratu i prijatelju. Svojoj je obitelji bio privržen suprug, otac, tast, djed i pradjed. Njegova je svakodnevna molitva bila da Gospodin bude milostiv unucima; da i oni dožive susret s njime te ga upoznaju kao Spasitelja.

'Stjepan je bio samoinicijativan brat komu nikada nije trebalo reći što se u crkvi treba napraviti. On je vidio, pitao i napravio. Nikada nije previše teologizirao, već je u skrovitosti koristio prilike za

praktičnu službu svom Spasitelju, uvijek na raspolaganju", naglasio je čakovečki pastor Damir Pintarić.

Pogreb je održan 24. 12. 2018. na mjesnom groblju u Nedelišću. Prigodne riječi izrekli su pastori Mihal Kreko i Damir Pintarić, a udruženi međimurski baptistički zbor otpjevao je tri pjesme. ● GC

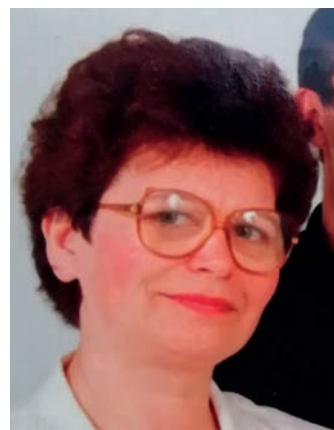
Boris Mikulić

Zagreb, 9. 1. 1965. – Zagreb, 23. 12. 2018.

Boris Mikulić, član zagrebačke Baptističke crkve, napustio nas je u svojoj 54. godini. Kao dijete vjernih roditelja – oca Josipa i majke Nadice – pohađao je crkvu od djetinjstva. Redovito je sudjelovao u aktivnostima Nedjeljne škole i omladinskim programima crkve. Već je od svoje 14. godine započeo i svirati na orguljama pri redovnim bogoslužjenjima. Obratio se kao šesnaestogodišnjak, još u doba pohađanja svoje srednje škole. U vrijeme službovanja pastora Petera McKenzia obavljao je dužnosti tajnika Baptističke crkve u Zagrebu.

Kao završeni informatičar bio je preko trideset godina zaposlen u INI – Industriji nafte Zagreb.

Prerano je završio svoj ovzemaljski život i otišao Gospodinu. Posljednji ispraćaj održan je 28. 12. 2018. na zagrebačkom Mirogoju. Iza njega ostala je supruga Vesna i četnaestogodišnja kći Mia Mo. ● J. Mikulić/GC

Vlasta Šeba, rođ. Konecki

Donji Sredani, 20. 5. 1951.
– Bjelovar, 24. 12. 2018.

Rođena je u Donjim Sredanima od oca Franje i majke Franciske rođ. Kafka. Godine 1967. Vlasta je uzvjerovala u Isusa Krista, obratila se te revno doprinosila životu i radu Baptističke crkve u Pakracu. Naročito se isticala u recitatorskoj i dramskoj sekciji. Godine 1970. završava u Lipiku srednju medicinsku školu za fizioterapeuta. Svoj je životni poziv voljela predano te se nesebično žrtvovala za druge. Za nju to nije bio samo poziv, nego i misija. Njezin je stav bio: Kršćanin svjedoči i evangelizira i onda kada i ne zna da to čini, i tada kada nije izustio nijednu riječ. Punihi trideset i pet godina radila je predano s puno ljubavi svoj posao fizioterapeutkinje u Specijalnoj bolnici za rehabilitaciju Daruvarske toplice.

Godine 1973. udaje se za Zlatka Šebu i od tada žive u Daruvaru i članovi su daruvarske Baptističke crkve. U braku, u kojemu su živjeli gotovo četrdeset i šest godina, rođeni su sinovi Enoh i Davor.

Dugi je niz godina teško pobolijevala, ali je odbijala otići u invalidsku mirovinu. Umirovljena je 2008. godine i radovala se što će se moći više posvetiti obitelji te starijoj braći i sestrama iz crkve. Bila je vrlo darežljiva te je pomagala onim najpotrebitijima.

Uoči Božića 2018. doživjela je prijelom ruke, a nekoliko dana poslije i moždani udar. Preminula je 24. prosinca 2018.

u bjelovarskoj bolnici. Uz oproštajni govor pastora Ivana Špićaka, od Vlaste su se u Daruvaru oprostila mnogobrojna braća i sestre iz okolnih zajednica kao i mnogi Daruvarčani, djelatnici Daruvarskih toplica i njeni dugogodišnji pacijenti. Na sahrani je pročitano i pismo zahvale sinova Enoha i Davora majci Vlasi te posljednje pismo voljenoj supruzi od supruga Zlatka. Rastali smo se sa suzama u očima, ali s vjerom i nadom, uz pjesmu: "Srest ćemo se jednog dana u domovini gore." • **Z. Šeba/GC**

Diana Löhr-Matetic, rod. Matetić

Opatija, 16. 1. 1951. –
Travemünde, Njemačka,
28. 12. 2018.

Rođena je u Opatiji kao najstarija kći majke Frances-Fanny Matetić, rod. Vacek (kćeri Vinke Vaceka, predvodnika baptističkog rada u prvoj Jugoslaviji) i oca Egidia Matetića. Nakon rane smrti oca, raste uz majku i svoju sestru Esteru i brata Edija, blizance. S njima pohađala riječku Baptističku crkvu. Krštena je 5. 9. 1965. u Sisku, krštavao je tadašnji riječki pastor Franjo Klem. Godine 1966. odlazi, kao i brojne druge djevojke iz tadašnjih baptističkih crkava u negdašnjoj državi, na školovanje i rad u Njemačku. Najprije boravi u Böblingenu u biblijskoj skoli Bibelheim und Bibelschule, gdje uči jezik i kućanstvo, a potom od svibnja 1970. u Hamburgu, gdje u Elim

Krankenhaus postaje 1973. višom medicinskom sestrom. U hamburškoj bolnici upoznaje i svoga budućeg supruga Wolfganga Loehra, s kojim stupa u brak 12. prosinca 1975. Godine 1980. dobili su kćer Miriam.

Poslije je zaposlena u Tropškom Institutu medicinskih znanosti (Tropen Institute) te u nekoliko medicinskih ustanova (Endo Klinik, Bundeswehrkrankenhaus), a od 1995. kao profesionalni etno-medicinski tumač – posrednik između traumatiziranih izbjeglica i liječnika, psihologa. Tijekom ratnih sukoba na području bivše Jugoslavije, izuzetno se angažirala oko dopreme humanitarne pomoći i medicinske opreme te potrepština. Organizirala je i prijevoz potrebitih na liječenje u Njemačku i SAD, a u njezinoj je organizaciji tim liječnika i medicinskih sestara iz SAD-a doputovao u Zagreb s vlastitom opremom kako bi ondje obavljali potrebne operacije. Njezin je rad, koji je od 1998. i formalno registrirala putem hamburške humanitarne organizacije 'Initiativgruppe für mediz. & humanitäre Hilfe in Krisen-gebieten Südost-Europas e.V.', kojoj je bila direktoricom, bio prepoznat u tadašnjim humanitarnim i medicinskim krugovima, o čemu i danas svjedoče brojni zahvalni napisi u knjigama i raznim publikacijama.

Teško je pobolijevala, ali je do kraja života ostala aktivnom vjernicom, ispunjenom životnom radošću i optimizmom. Preminula je u Travemündeu, a sahranjena je 18. siječnja 2019. u Hamburgu. • **GC**

“ I tko god živi i vjeruje u mene zasigurno neće umrijeti do vijeka. Vjeruješ li to? Iv 11,26

Blaženka Konecki, rod. Nechvatal

Donji Sredani, 2. 3. 1936.
– Daruvar, 4. 2. 2019.

Rodena je u Donjim Sredanima nedaleko Daruvara. U mladim danima pohađala je manju zajednicu vjernika koja se okupljala u kući Kavičkovih. Tu je doživjela susret s Bogom. U svojoj devetnaestoj godini udala se za Vlastu Konecku. Nakon i njegova obraćenja, zajedno su kršteni u daruvarskoj Baptističkoj crkvi. Godine 1955. dobili su sina Zdravka, a tri godine poslije i kćer Lidiju, koja je nakon nekoliko mjeseci preminula. Po preseljenju u Daruvar, s imovinom koja je tada sva stala u jedan drveni vojnički kovčeg, započeli su zajednički život i imali uzoran brak, sve dok ih smrt nije razdvojila. Blaženka je bila vrsna domaćica koja je rado primala goste koji bi dolazili u crkvu te pomagala u crkvenom radu koliko je god mogla. Ona i suprug bili su članovima crkvenog zbora.

Upućivala je molitve Bogu da podari njezinom sinu mudrost, čime je izvršila važan utjecaj na buduća pokoljenja. Primjernim kršćanskim životom utjecala i na obraćenja svojih unuka Maria i Mladena. U pedesetim godinama života zaredale su različite teške bolesti, tako da je posljednje desetljeće provela u krevetu, gotovo nepokretna. I u tim je njezinim zadnjim godinama suprug Vlasta, premda je pretrpio moždani udar, bio njezinim vjernim njegovateljem do posljednjih trenutaka – sve dok je Gospodin nije pozvao k sebi u svoje Kraljevstvo.

• **Z. Konecky/GC**

Damir Florjanić

Čakovec, 29. 7. 1969. –
Čakovec, 7. 7. 2019.

Rođen je u Čakovcu gdje je završio osnovnu i glazbenu školu. U Varaždinu je stekao zanimanje kompjutorskog elektroničara. Stručne studije poslovne ekonomije i financijskog menadžmenta završio je u Zagrebu i Osijeku.

Kao dijete iz kršćanske obitelji, od malih je nogu pohađao bogoslužjenja u Baptističkoj crkvi 'Betanija' u Čakovcu. Sa šesnaest godina prihvatio je Krista kao svoga osobnog Spasitelja, što je potvrdio biblijskim krštenjem. Od tada je aktivno sudjelovao u radu crkve kao voditelj slavljenja, voditelj rada s mladima, kao član i voditelj pjevačkog zbora, audio i video tehničar te tijekom nekoliko godina i kao član crkvenog odbora.

Bio je jedan od osnivača Udruge 'Val Evandjelja' u kojoj je djelovao od 2000. na poslovima računovode, tonskog realizatora i urednika radio-emisija. Tonski je realizirao i uredio nekoliko tisuća kršćanskih radio-emisija različitog formata kojima je dopirao do ljudi koji inače ne bi mogli čuti Božju Riječ. Odgovarao je na mnoga pisma slušatelja, a neke je od njih posjećivao i pomogao u njihovim potrebama. Od osnivanja udruge bio je stalnim članom Izvršnog odbora te potom njezinim izvršnim direktorom i predsjednikom, a tu je službu nenadano prekinula iznenadna smrt.

Damir je svoj život posvetio službi za Krista. Bio je i veo-

ma privržen svojoj obitelji. Sa suprugom Andreom živio je u braku 28 godina. Bio je brižljiv otac kćerki Lani i sinu Luki.

Svoje je obveze ispunjavao savjesno, točno i predano. Veliku je važnost u njegovu životu imala glazba, u kojoj je uživao. Svirao je klavir i gitaru u crkvenom slavljeničkom bendu te u ostalim prigodama. Kao zaljubljenik u prirodu, bio je dugo-godišnji strastveni ribič.

Pogreb je održan 10. srpnja u Nedelišću. Prigodne riječi izrekli su pastori Mihal Kreko iz Zagreba i Ladislav Ružička iz Karlovca, a udruženi međumurski baptistički zbor otpjevao je pjesme. ● GC

Danica Vrcelj rod. Vorkapić

Trojvrh, 14. 3. 1925. –

Ogulin, 25. 7. 2019.

Nakon kratke bolesti preminula je u 95. godini sestra Danica, koja je punih osamdeset godina

bila članicom Baptističke crkve u Plaškom i Blatima. Roditelji su joj bili otac Ilija i majka Zorka, koja je rano preminula. Stoga je Danica, kao najstarije dijete u obitelji, preuzela brigu o mlađoj braći i sestrama. Obratila se 1939., još kao mlada djevojka, na jednom evangelizacijskom skupu u svojem selu koji su organizirali vjernici iz Severina na Kupi. Krštena je 15. 10. 1946., odmah poslije Drugoga svjetskog rata. Udala se 1946. za Božu Vrcelja u Blatima, s kojim je imala troje djece: kćer Bosiljku te sinove Gojka i Ratka. Jedno je vrijeme podizala i dvoje djece svoje sestre. Jako je mnogo onoga što je ova hrabra kršćanka i žena proživjela i brojna su mjesta na kojima je, poput brojnih ličkih žena, u tišini i bez riječi služila Bogu u

svojem domu ali i crkvi, u kojoj je znala povesti pjesmu, a i molitvu. Rado smo s njom sjedili slušajući njezine zanimljive životne doživljaje. U jesen 1995., nakon vojno-redarstvene akcije 'Oluja', bila je prva koja je – zajedno s vjernicima iz Karlovca – krenula u obnovu života i rada crkve u Plaškom. Ondje je dobila garsonijeru, jer je kuća u Blatima bila spaljena u ratu. Do smrti je ostala vjerna i rado je dolazila u Dom molitve, kada god su joj to starost i bolest dopuštali, a nikako nije propuštala blagovanja Večere Gospodnje.

U padu je slomila kuk te je, nakon nekoliko tjedana provedenih u bolnici, otišla svome Gospodu koga je voljela i komu je služila. Na groblju u Blatima oprostili su se od sestre Danice

Vladimir Mihoković- Miha

Šibenik, 26. 1. 1954. –

Šibenik, 22. 5. 2019.

Nakon kratke i teške bolesti preminuo je u 65. godini Vladimir Mihoković – Miha, pastor Baptističke crkve u Šibeniku, umjetnik, vrsni slikar, glazbenik i pjesnik, prepoznat kao humanist i dobrotvor u svome rodnom gradu.

Još za dječaćkih dana počeo se baviti slikanjem. Završio je pedagošku akademiju – likovni smjer. Nagrađivan je iz područja grafike, zidnih slikarskih disciplina, crtanja i slikanja. Sudjelovao je na preko 140 skupnih i imao 50

samostalnih izložbi u zemlji i inozemstvu. Izlagao je ulja, akvarele, grafike, kombinirane tehnike, paste, mozaike i instalacije. Na njegovim se slikama ističu motivi mora, brodova i maslina, veduta dalmatinskih gradova te religijskih i duhovnih tema. Priredio je i portrete hrvatskih reformatora 16. stoljeća.

Bio je sudionikom raznih likovnih kolonija i članom nekoliko likovnih udruga. Od 1985. živio je u Vodicama i stvarao u ateljeu svoje obiteljske kuće. Ilustrirao je više zbirki pjesama i knjige, pisao poeziju i izdao dvije zbirke pjesama (*Moja mora, neba moja*, 1993., *Neba moja*, 1997.), a 2001. daruvarski Logos objavio mu je autobiografsku knjižicu *Moj susret s Bogom*.

Kao kantautor objavio je četiri nosača zvuka. Pisao je, skladao i pjevao pjesme, među kojima su i nezaboravne 'Bonace tvoje', 'Kroz grane masline', 'Isus je put' i druge.

Njegovu plodnu umjetničku karijeru krasila ga je humanost i dobrotvorstvo. Nerijetko je organizirao prodajne izložbe svojih slika, od kojih bi sav prihod donirao djeci poginulih hrvatskih branitelja.

Dana 5. prosinca 1993. ordiniran je u crkvenu službu. Služio je još od 1980-ih kao voditelj tamošnje crkvene zajednice te potom kao pastor šibenske Baptističke crkve 'Ithus'. Propovijedao je Riječ Božju s osobitom strašću i željom da oni koji slušaju mogu iskusiti još više od punine Evanđelja. Ukratko, Miha je bio čovjek koji je zaista volio Boga i svoga bližnjega. Supruga Lenka, sin Damir i kći Kristina s obitelji, sestre Ksenija i Nina, kao i zajednica vjernika u Šibeniku, mogu biti (i jesu) ponosni na svoga supruga, oca, brata i prijatelja – jer je 'plemenitu borbu izvojevao, trku dovršio, vjeru sačuvao', kako je napomenuo splitski baptistički pastor Dražen Radman u svome osvrtu.

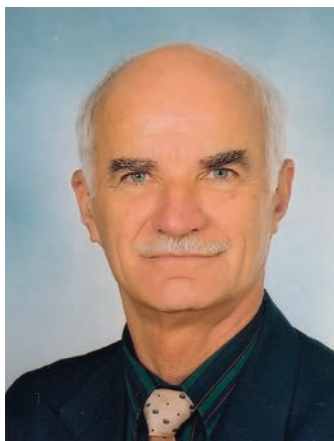
Posljednji ispraćaj Vladimira Mihokovića Mihe održan je 25. 5. 2019. na šibenskom grad-

skom groblju Kvanj, a pokop na mjesnom groblju Kod Gospe u Vrpolju.

U spomen na pastora Miha otvorena je 27. prosinca 2019., u šibenskoj Galeriji sv. Krševan i u organizaciji Likovne udruge 'Grupa 9', izložba njegovih radova. U nazočnosti Mihine supruge Lenke, sina Damira sa suprugom Sanjom, kćeri Kristine sa suprugom Arielom i sinom Jakovom, 'Grupa 9' je, uz tople prigodne riječi, htjela ovom izložbom reći Mihi 'hvala' i 'dovidenja', jer je Miha bio mnogo više od slikara. Bio je čovjek koji je iskreno ljubio Boga, a onda i svoga bližnjega, ma tko on bio. Zračio je posebnom prisnošću i nepatvorenošću. Neuobičajeno mnoštvo nazočnih na izložbi u prohladnoj zimskoj noći govorilo je samo za sebe...

U kratkom prigodnim programu Kristina, Dijana, Iris i Milan pjevali su Mihine pjesme: 'Pjesma Šibeniku', 'Maestral tihi', 'Bonace tvoje', a Dražen je recitirao 'More neriči', 'Zlatna nit' i 'Slavit ću'. Također su emitirani snimci dva Mihina recitala, 'Maslino' i 'Nešto o ljubavi' pa su posjetitelji izložbe imali na trenutak osjećaj da je Miha, onako samozatajan i pun života, tu negdje među njima... ● D. Radman/GC

Vrcelj njezina djeca s obitelji-
ma te braća i sestre iz Karlovca,
Plaškog i Blata. Pogreb je pred-
vodio plaščanski pastor Dražen
Ogrizović, čitajući tekst iz Post
49,29-50 te govoreći o mjestu
gdje mi vječno pripadamo. I
dok je zbor pjevao 'Vjerni će se
opet sastati' oprostili smo se od
naše 'bake Danice', kako smo je
od milja zvali u Crkvi. • **D. Ogrizović/GC**

Luka Ilišinović

Šurkovac, BiH, 11. 9. 1934.
– Rijeka, 11. 8. 2019.

Luka Ilišinović rođen je u Šurkovcu kod Prijedora, kao jedno od osmero djece oca Mate i majke Ane rođ. Josić. Imao je četiri sestre i tri brata. Djetinjstvo i mladost provodi na selu, pomažući obitelji u seoskim poslovima. Ne videći ondje perspektivu boljeg života, godine 1956. odlazi kod rođaka u Ogulin, u potrazi za poslom. Zapošljava se u 'Hidroelektri'. U Ogulinu upoznaje Milku (Miru) Petrović. Rađa se ljubav i stupaju u brak 23. prosinca 1957. Sele se u Krasicu, a 1960. u Rijeku. U Rijeci nastavlja posao u istom poduzeću, a poslije u 'Antikorozijski' i 'INP', u kojoj ostaje do umirovljenja. U braku su rođeni sinovi Srećko i Daniel. Godine 1960. Luka i Mira upoznaju skupinu gorljivih i aktivnih kršćana. Mira prima na poklon Bibliju, koju revno čita, doživljava duhovno probuđenje te je krštena 1960. u tadašnjoj Kristovoj crkvi braće. Nakon duhovnog obraćenja supruge i Luka počinje posjećivati sastanke u crkvi te također

doživljava duhovno obraćenje. Kršten je 23. 4. 1961. u Rijeci, krstio ga je Gabrijel Jonke. Samozatajan, tih, požrtvovan, nenametljiv, skroman i radišan, s uzoritim brakom, vrlo brzo postaje prepoznat od tadašnjeg vodstva Saveza Kristovih crkava braće kao čovjek od integriteta te ga postavljaju za starješinu Kristove crkve u Rijeci. Službu starješine predano obavlja tijekom mnogih godina. Nastavlja svoje školovanje uz rad i stječe zvanje VKV strojar-energetičara. Uz obiteljske obveze, smjenski rad, službu starješine, predvodi i gradnju nove crkvene zgrade Kristove crkve koja se i danas nalazi u Kresnikovoj 31. Živio je za djelo Gospodnje i svoju obitelj. Vrata doma Luke i Mire bila su otvorena za mnoge koji su u njemu doživjeli gostoprimstvo i toplinu.

Od veljače 2001. postaje, zajedno sa suprugom Mirom, članom Baptističke crkve u Rijeci, u kojoj su već otprije njegov sin Srećko, snaha Tabita te unuci Robert i Mihael. U svibnju 2017. umire mu supruga Mira, njegova vjerna životna suputnica. Zadnjih mjeseci svoga života, opterećen ozbiljnim zdravstvenim tegobama, sve ga više obuzima želja: otići Gospodinu komu je vjerno služio i pridružiti se svojoj Miri. Gospodin ga je uzeo k sebi 11. kolovoza 2019. Sahrnjen je 14. kolovoza na riječkom groblju na Drenovi, uz ispraćaj riječkog pastora Grlja te vjernika riječke Baptističke crkve.

S posebnom ljubavlju u srcu nosit će ga sinovi Srećko i Daniel, snahe Tabita i Ankica, unuci Robert, Mihael i unuka Iris te nećaci i nećakinje s njihovim obiteljima. • **S. Ilišinović/GC**

**“ Jer se ovo raspadljivo treba odjenuti
neraspadljivošću i ovo se smrtno
odjenuti besmrtnošću ... onda će se ostvariti
napisana riječ: "Pobjeda proguta smrt..."
1 Kor 15,53-54**

Jasenka Lerotić, rod. Šimunović

Split, 22. 9. 1954. – Rijeka,
27. 8. 2019.

Rođena je u Splitu, a rano djetinjstvo provela na Visu. S roditeljima, ocem Jerkom i majkom Zdenkom te sestrom Zvezdanom došla je u mladoj dobi u Rijeku, gdje je krenula u školu. U Rijeci je upoznala supruga Mirka (1953. – 2010.), s kojim je dijelila ljubav prema glazbi. Vjenčali su se 1983. i dobili kćer Stephanie. Njihov je zajednički život prekinula njegova iznenadna smrt. Bila je dugogodišnjim članom riječke Baptističke crkve, u kojoj je i krštena 28. 9. 1980. Nakon Mirkove smrti, posvetila se životu sa svojom kćerkom Stephanie i zetom Teom, kao pažljiva te privržen na majka i punica. Pogođena bolešću, iznenada je napustila svoje najmilije u 65. godini. Sahrnjena je 31. kolovoza na zamedskom groblju u Rijeci. • **GC**

Vasva Buhić- Tilčer

Mrkonjić Grad, BiH, 12. 1.
1962. – Rijeka, 6. 9. 2019.

Rođena je u Mrkonjić Gradu, u Bosni i Hercegovini. U dobi od tri godine ostaje bez oca, a s nepunih šest i bez majke te je smještavaju u dječji dom u Banjoj Luci. Tu pohađa osnovnu i srednju ekonomsku školu. Bavi se mnogim izvanastavnim aktivnostima: košarkom, karateom, streljaštvom, astronautikom i raketnom tehnikom. U raketnom klubu upoznaje svoga budućeg supruga Branislava Tilčera. Krajem 1979. započinju zajednički život. Zaposlena je u različitim banjalučkim poduzećima. U vohoru ratnih zbivanja koja su zadesila Bosnu i Hercegovinu, dobiva otkaz u veljači 1993., a u siječnju 1995. stiže sa suprugom Branislavom u Republiku Hrvatsku, u Opatiju.

U proljeće 1996. u Sabunika-
ma kod Zadra prvi se put susreće s vjernicima iz Baptističke crkve Zadar. Povratkom u Rijeku, povezuje se s vjernicima iz riječke Baptističke crkve te počinje redovito posjećivati bogoslužja. U rujnu 1997. doživjela je duhovno obraćenje i krštena je 22. ožujka 1998. U crkvi nalazi svoje nove prijatelje i veliku obitelj.

Ponovno, godine 2000., uspijeva pronaći zaposlenje u poduzeću 'Ghetaldus' u Rijeci. Godine 2015. umire joj suprug Branislav, a 2016. Vasva odlazi u invalidsku mirovinu. Zbog teško narušenog zdravstvenog stanja nije bila u mogućnosti češće pohađati bogoslužja, ali

u srcu, sa zahvalama, molitvom i čitanjem Riječi ostaje vjerna Kristu i povezana sa svojom duhovnom braćom i sestrama te prijateljima koji je posjećuju. Preminula je 6. rujna 2019., a vjernici riječke crkve ispratili su je 10. rujna na riječkom groblju Drenova. ● **S. Ilišinić/GC**

Amalija Mlinarić rod. Vaclavek

Golubinjak, 30. 10. 1926.

– Golubinjak, 12. 10. 2019.

Rođena je kao drugo dijete u obitelji Vaclavek. Još u ranom djetinjstvu majka joj umire, a otac odlazi od kuće te se za nju brine njezina starija sestra. Tako rastući bez roditelja i roditeljske ljubavi živi sa sestrom i njezinim mužem kojima je pomagala u kućanstvu i na polju. Krštena je 1950. te postaje aktivnom vjernicom Baptističke crkve 'Betanija' u Golubinjaku. Udala se za Ladislava Mlinarića s kojim je u braku imala trojicu sinova: Slavka, Vladu i Josipa. Kao braćni par svatko je od njih bio posvećen svojoj službi u crkvi, a njezina je služba tada bila pjevanje i započinjanje slavljenja, jer većinom nije bilo glazbenika. Voljela je pjevati, Gospod ju je darovao divnim glasom kojim mu je uistinu služila. Zalagala se za posjete starijim osobama koje su bile bolešću ili bilo čime spriječene dolaziti u crkvu. Voljela ih je obilaziti. Bila je mirotvorka koja je uvijek stišavala svaki konflikt ili svađu. Godine 1993. ostala je udovicom. Una-

toč tomu i dalje ostaje s punim žarom u svojoj službi. Tijekom godina slabi te joj zdravlje ne dopušta redovit odlazak na bogoslužjenja. Uistinu možemo reći da je tada ona bila blagoslovljena posjetima braće i sestara koji su je hrabрили Riječju te pjesmama.

Tijekom godina koje smo s njom proživjeli, svakome je od nas naučila, a sve nas je uvijek dočekivala raširenih ruku i s osmijehom na licu. Unatoč poodmakloj dobi i zadnjim danima života, znala je komu pripada te da je skoro smrt za nju dobitak. Njezin je ovozemaljski život završio 12. listopada 2019., a sahranjena je 14. listopada na mjesnom groblju u Golubinjaku. Pogreb je predvodio Ivan Špićak, pastor daruvarske Baptističke crkve. ● **M. Mlinarić/GC**

Vladimir Bolf

Novi Sad, Srbija, 15. 7.

1955. – Rijeka, 2. 12. 2019.

Vladimir Bolf rođen je u Novom Sadu od oca Ivana i majke Nevenke, a godine 1959. doselio se u Vrata, Općina Fužine. Rano je obolio od dječje paralize. Poslije nezavršene srednje elektrotehničke škole u Rijeci zapošljava se, s nepunih osamnaest godina, u riječkom '3. maju'. Godine 1984. upoznaje Mariju Magdolnu s kojom stupa u brak. Tijekom života mijenja nekoliko zaposlenja, da bi na kraju svoj radni vijek dovršio 1998. u tvornici namještaja u Vratima, otišavši u invalidsku mirovinu. Vladimir i njegova

supruga žive potom od njegove skromne invalidske mirovine i pomoći Centra za socijalnu skrb te prijatelja.

Godine 2002. Vladimir i Marija upoznaju skupinu kršćana iz Baptističke crkve u Rijeci, koji ih godinama pomažu kako bi lakše preživjeli teške umirovljeničke dane. Kao podstanari sele se nekoliko puta u razna mjesta. Vladimir, kao i njegova supruga, traže u svojim umirovljeničkim i teškim danima duhovno ispunjenje i mir, koji i nalaze vjerom u Boga. Nakon smrti supruge, Vladimir želi potvrditi svoju vjeru i krštenjem te godine 2018. postaje članom Baptističke crkve u Rijeci. Nakon smrti supruge, zbog invalidnosti i nemogućnosti samostalnog života, Vlado je smješten u Dom za starije i nemoćne na Kantridi u Rijeci, gdje ga prijatelji i dalje posjećuju.

Nakon nekog vremena obolijeva od teške bolesti i zdravstveno mu se stanje sve više pogoršava. U zadnjim danima želja mu je bila riješiti se patnje i otići Gospodinu komu vjeruje. Preminuo je 2. prosinca 2019. Iza njega ostaju njegova sestra Mira te brat Branko s obitelji. ● **S. Ilišinić/GC**

Marija Momčilović, rod. Pešut

Janja Gora, 14. 11. 1937. –

Ogulin, 8. 12. 2019.

U Ogulinu je u 83. godini preminula Marija Momčilović, rođena u Janjoj Gori 1937. kao kći oca Petra i majke Ljube. Još je kao mlada bila upoznata s Riječju Božjom, jer je u obitelji bilo obraćenih osoba. Ona je uzvjerovala godine 2000., a krštena je u Blatima 29. 9. 2002. Od tada rado je dolazila u crkvu, pa čak i kada bi zimi zbog snijega i leda znali otkazati sastanak, ona bi svejedno propešačila oko četiri kilometra i stigla.

Bila je udana za Milovana Momčilovića, s kojim je imala sina Miloša.

Bila je radosna, nasmijana i rado je govorila o svoje dvije unuke koje su joj jako puno značile. Početkom 2019. razboljela se, njezino je tijelo slabilo, ali je bistrina u Bogu ostala – do dana kada ju je Gospodin pozvao k sebi u vječnost. Pogreb je organiziran iz Baptističke crkve u Plaškom ispred koje se okupio velik broj mještana na ispraćaj. Pogreb je predvodio karlovački pastor Ladislav Ružička. Na groblju Lapat od Marije se oprostila njezina obitelj te braća i sestre iz plaščanske Baptističke crkve, s kojima je djelila godine, vjeru i buduću baštinu u Kristu.

Pastor Ružička oprostio se riječima iz 23. Psalmata, a zbor pjesmom 'Tebi o Bože moj'. ● **D. Ogrizović/GC**

Josip 'Milanko' Ivanović

Osijek, 27. 3. 1960. –

Osijek, 5. 3. 2020.

Pravim imenom Josip, ali uglavnom je svima bio poznat kao Milanko. Otac Josip (Jozo) i majka Zuska bili su članovi osječke crkve. Imao je stariju sestru Nadu i brata Danka.

Obratio se i kršten je u osječkoj crkvi 1977., krstio ga je tadašnji osječki pastor Stevo Dereta.

Iscrpljen teškom duševnom bolešću od rane mladosti, proživio je naporan život.

Upoznao sam ga davne 1977. godine na jednom susretu mladih. Odkakao je od mnogih drugih upravo po svojoj osjećajnosti koju je izražavao kroz svoju poeziju i pjesme koje je pjevao.

Upravo je taj talenat pomogao da ga upoznamo iza paravana bolesti i krhkosti tijela. Pjevao je o slabosti, konačnosti života..., o tome kako ne treba slušati sve riječi jer ih čovjek u ludilu može steći... Pjevao je o mukama života, ali i o Kristovoj Golgoti koja ga grije. Puno je govorio i pjevao o tami, o sjenama, o svojim šaptanjima, nijemim pjesmama, ali i o dodiru Božjih ruku... Tada je osjetio da je nepotrebno Bogu pričati bilo što jer Bog u tami prepoznaje njegov lik – evocira svoja sjećanja o njemu Toma Magda, njegov negdašnji osjećki pastor.

Generacijama iz ranih osamdesetih još su i danas u sjećanju njegova izuzetna kantautorska ostvarenja *Ja imam Isusa u srcu svom*, *Planinska rijeka*, *Tiho mi drago* i brojne druge.

Premинуo je u osječkoj bolnici nakon tjedan dana hospitalizacije, uoči svoga 60. rođendana. *S jedne strane stoji život put patnji i mučenja za osjetljivu dušu, a s druge strane snažna vjera koja odolijeva svim tamnim sjenama te donosi svjetlost i Božji dodir. S jedne strane bile su dijagnoze koje su ga okovale, s druge strane Milanko koji je upoznao Kristovu slobodu. Znao je Milanko da je u njegovu srcu Krist rođen i to ga je održalo usprkos teškoćama sve do kraja – zaključio je u svojoj pogrebnoj riječi pastor Magda.*

• GC

“I otrt će svaku suzu s očiju njihovih, i smrti više neće biti, ni tuge, ni jauka, ni muke više neće biti, jer prvotno uminu. Otkr 21,4

Lidija Sečen, rođ. Sečen

Lukovdolska Draga, 29.

6. 1942. – Rijeka, 8. 3.

2020.

Rođena je u Lukovdolskoj Dragi kod Severina na Kupi, u kršćanskoj obitelji oca Ivana i majke Marije, rođ. Severinski, vjernika severinske Baptističke crkve. Imala je braću Ivana i Tihomira. Na temelju svoje vjere krštena je 1958., a od 1959. živjela je u Rijeci. Pohađa bogoslužjenja tadašnjih riječkih baptista, u prvim godinama formiranja crkve. Godine 1962., pri službenom osnivanju crkve, upisana je kao jedan od prvih članova – osnivača.

Godine 1960. udaje se za Josipa Sečena. S njime je u braku dobila kćer Rahelu. Tijekom života bila je zaposlena u više poduzeća, no zbog prometne nesreće rano je otišla u invalidsku mirovinu. Za vrijeme Domovinskog rata te u poratnim godinama bila je voditeljicom skladišta i distribucije riječke podružnice humanitarne organizacije 'Moj bližnji'. Po tom je nesebičnom radu bila upamćena među brojnim korisnicima humanitarne pomoći.

Nakon teške bolesti preminula je 8. ožujka 2019. u riječkom hospiciju. Posljednji je ispraćaj održan 11. ožujka ispred mrtvačnice u Damlju, a potom je sahranjena na severinskom groblju. Pogreb je predvodio riječki pastor Giorjo Grlj. • GC

Povodom 440. godišnjice smrti A. Dalmatina i S. Konzula

Regensburška Postilla iz 1568.

Prilog dr. sc. Alojza Jembriha, prof. emeritusa

Godine 2019. navršila se 440. godišnjica smrti hrvatskih protestantskih pisaca Antona Dalmatina († 29. 3. 1579.) i Stipana Konzula (1521. – 1579.). Oni su, nakon prestanka rada uraške tiskare, dali 1568. tiskati *Postillu* za Hrvate u zapadnoj Ugarskoj. *Postilla* je zbirka propovijedi na temelju tekstova čitanja iz poslanica i evanđelja za sve nedjelje i blagdane u godini.

Prigodni članak o ovoj temi priredio je za Glas Crkve dr. sc. Alojz Jembrih, prof. emeritus.

Prva hrvatska knjiga namijenjena Hrvatima u zapadnoj Ugarskoj (1568.)

Kod Karla Schottenlohera čitamo: "Ivan Ungnad umro je 27. prosinca 1564. Njegovom smrću zaustavljena je djelatnost tiskare u Urachu. Obojica voditelja tadašnjih izdanja, Stipan Konzul i Anton Dalmatin, uputili su se u proljeće 1566. godine u Regensburg i ondje su tiskali na slovenski prevedenu *Postillu* virtemberškoga reformatora Ivana Brencija."¹ Očito se je spomenuti autor zabunio, nije riječ o slovenskoj *Postilli*, nego o posljednjoj hrvatskoj latiničnoj knjizi iz doba hrvatske prevoditeljsko-izdavačke djelatnosti Stipana Konzula i Antona Dalmatina u vrijeme reformacije, tiskanoj u Regensburgu 1568. Isprva je bilo mišljeno da se knjiga tiska s posuđenim drvorezima iz tiskare Sigmunda Feyerabenda i Johanna Wolfa iz Frankfurta na Maini. Dotični Wolf odgovorio je, ako bi hrvatski tekst bio u Frankfurtu zajedno s jednim slovoslagarom i korektorom, onda bi knjigu, uz određenu cijenu s posuđenim figurama tiskali. Budući da nije bilo moguće udovoljiti navedenom prijedlogu, knjiga je ipak tiskana u Regensburgu s inicijalima u

tiskari Johanna Burgera. Naime, svaka (propovijed) homilija ima svoj inicijal u okviru s pozadinom dječjih i životinjskih likova. Ti su inicijali slični onima iz abecede saske škole, kojima je autor regensburški slikar i drvorezac Michael Ostendorfer, s kojim je tiskar Burger surađivao. Osim toga isti inicijali nalaze se i u *Postilli* koju je Slovenac Sebastijan Krelj (1538. – 1567.) preveo na slovenski jezik (1567.)

Točan, dvobojni naslov, crno-crvenim slovima, glasi (ovdje u prijepisu u današnju latinicu): *Parvi del/ Postile/ Evanjeliov, / koji se vsaku nedilju/ po običaju očito u cri-/kvi čtu, začanši od Adventa ili Prišastja do/ Vazma, Po Gospodinu Ivanu Brenciju tuma-/čeni i prodikani. Potle u Harvacki ja-/zik iz Latinskoga verno obra-/čeni i stuma-/čeni:/ Po Antonu Dalmatinu, i/ Stipanu Istrijaninu. / Psal. XVIII. Po vsjoj zelji izajde glas njih, i v' konce/ okrugla zemlje riči njihove. / V Ratisponi poli Ivana/ Purgara štampana, u godišću, / M. D. LXVIII.*

Prvi dio ima 61 homiliju i 24 evanđelja; poneko evanđelje ima po dvije i tri homilije s navedenom godinom u kojoj su one nastale ili su propovijedane, uglavnom su to godine od 1538. do 1545. u kojima su napisane ili ih je propovijedao glasoviti virtemberški evangelički teolog Ivan Brencije (Johannes Brenzuis, 1499. – 1570.).

Ta je knjiga prava rijetkost; jedini potpuni primjerak, uvezan s prvim i drugim dijelom, nalazi se danas u Državnoj knjižnici u Regensburgu (Staatliche Bibliothek, Gesandtenstrasse 13). **Prvi dio** obuhvaća 230 listova, drugi dio 286 listova ili 1032 stranice oba dijela. Godine 1874. o tom je primjerku knjige zapisano: "(...) Primjerak koji se nalazi Regensburškoj knjiž-

nici jest unikat; dosad nije potvrđen nijedan drugi primjerak te zanimljive knjige.”² Tako je dotični autor pisao 1874. Danas pak ipak znamo za još nekoliko primjeraka te hrvatske latinične knjige iz 1568.

Prema sadržaju, prvi dio *Postille* sadrži evanđelja za nedjelje i blagdane od prve nedjelje Došašća do Uskrsa. **Drugi dio** ima naslov: *Drugi delo Postille, to jest letni deli evangeliov, ki se od Vazma začanši, dari do prišastja očito u crkvi vsaku nedilu čtu latinskim jazikom istumačeni skrozi počtovanoga muža gospodina, Ivana Brenčia; potli na harvacki jezik po Antonu Dalmatinu i Stipanu Istrijaninu obačeni.* (...) *V Ratisponi, poli Ivana Purgara štampana, 1568.* Evanđeljima su dodane propovijedi. U naslovu drugog dijela *Postille* prevoditelji navode da su Evanđelja „Latinskim jazikom istumačena skrozi počtovanoga muža gospodina Ivana Brenčia. Potli na harvacki jezik po Antonu Dalmatinu i Stipanu Istrijaninu obračeni“ (prevedeni).

Budući da je ta *Postilla* prva knjiga iz 16. stoljeća namijenjena Hrvatima koji su tada živjeli na prostoru oko Željeznog, dakle u zapadnoj Ugarskoj, na imanjima austrijskih protestantskih plemića Ivana Weißpriacha i Maksimilijana Polheima, naši prevoditelji te knjige na hrvatski jezik, slove kao „začetnici gradišćansko-hrvatske književnosti“ (N. Benčić). Knjigu su prevoditelji posvetili spomenutim plemićima koje hvale što su „ubozim Hrvatima dali skrovišće“ i skrbe se za njih da im se može Božje slovo propovijedati. Zato ističu da „k većem očitovanju Božje volje Rič njegovu želejemo mej Hrvate donesti. Zato hotili smo ovu Postilu na čast Vaše poštovane milosti prikazati i pisati, i pod Vaše poštovane milosti imenom, našoj općini i zemljakom zručiti i preporučiti.“ Promotri li se malo detaljnije Predgovorposvete u *Postilli* (1568.), može se razabrati da je ona bila, po namjeni, ograničena samo na one „uboge Hrvate“ koje su Turci prognali iz njihovih „otadžastva“ i rodni ognjišća, prisilivši ih na odlazak „v tuje strane“ dakle na prostor zapadne Ugarske, odnosno na posjede spomenutih ple-

Dr. sc. Alojz Jembrih

mića Ivana Weißpriacha i Wiliama Polheima kojima je i *Postilla* posvećena.

Gradišćansko-hrvatska *Postilla* ima svoje zapaženo mjesto, kao *editio princeps* koji jest i ostaje nepresušni izvor za proučavanje hrvatskoga jezika koji su razumjeli u 16. stoljeću Hrvati kojima je bila i namijenjena – precima današnjih Hrvata u Gradišću.

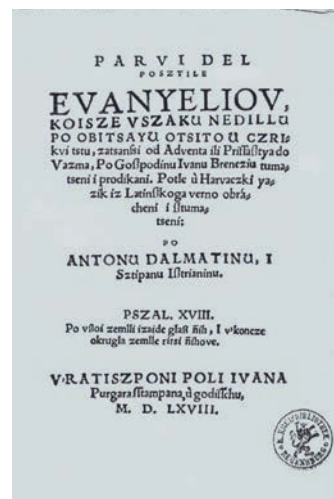
Stoga začuđuje zapis na njemačkom jeziku koji je 2017. objavljen u *Buregländisches Jahrbuch* 2017., 30, a pretiskan je u *Pannonisches Jahrbuch*/Panonski ljetopis 2017., 61-63. U tekstu pod naslovom: *Geschichte des Protestantismus im Burgenland*, u vezi sa Stipanom Konzulom čitamo, uz ostalo i ovo: „Na imanjima Kobersdorf, Forchtestein i Željezno protestantizam [luteranstvo] bio je potpomognut od Ivana Weispriacha. U 60-tim godinama 16. st. isti je veleposjednik pokušao za luteranstvo dobiti Hrvate koji su živjeli na tim njegovim imanjima. Pozvao je Stipana Konzula Istrijanina koji je prijevodom *Katekizma*, dao temelje hrvatskoga književnoga jezika.“ Prije svega, treba ispraviti sljedeće. Stipan Konzul nije prevao svoj *Katekizam* kako to autor ovdje navodi, nego Brenzijeve *Postille* o kojoj je ovdje riječ. Očito da je ta knjiga danas nepoznata u Gradišću kod Nijemaca, a možda i Hrvata, iako postoji pretisak prvog dijela te knjige još od 1993. godine.³ Osim toga *Katekizam*, koji navodi autor, sigurno nije bio temelj hrvatskoga jezika gradišćanskih

Hrvata, to je bila *Postilla* (1568.).

Stipana Konzula iz Regensburga službeno je pozvao spomenuti Weißpriach i to pismom na njemačkom, obrativši se gradskom senatu, a koje u hrvatskom prijevodu glasi:

„Plemenita, čestita, mudra i skrbna draga gospodo i prijatelji, prije svega Vam upućujem svoju ljubav i pokornost. Nedavno je ovdje ponovno bio gospodin Stipan Konzul, Vaš kantor i crkveni službenik, radi potpore i pomoći za jednu hrvatsku *Postillu* u ovoj pokrajini i između ostaloga govorio i s mojim Hrvatima i propovijedao im, čime je pridobio njihovu osobitu ljubav. Prema tome upućujem svoju srdačnu zamolbu za dopuštenje da ga sada mogu službeno pozvati iz kršćanske ljubavi i prijateljstva da ubogi Hrvati također upoznaju Svjetlost Božju. Time ćete učiniti dobro djelo jer će on moći više učiniti kod naših Hrvata nego kod Vas, za što ćete sigurno imati razumijevanja. Time ću dobiti više nego što zaslužujem. Neka bude na ugodu Božju. Beč, 7. dana studenoga 1567. godine Hanns von Weißpriach barun, m. p.“⁴

Uz to se treba prisjetiti da je osobna veza između protestantizma i austrijskih zemalja bio superintendant u Regensburgu Nikola Gallus, sa zapaženim utjecajem na svakoga feudalca protestanta u Austriji. Inače Gallus je bio krsni kum Konzulovoj djeci u Regensburgu. O njemu čitamo kod Mije Mirkovića: „Taj Nikola Gallus bio je (...) superintendent u Regensburgu,

Naslovnica *Postille* iz 1568.

glavna veza između njemačkoga protestantizma i austrijskih zemalja, s jakim utjecajem na svakog feudalca protestanta u Austriji i na svaku protestantsku župu tamo.”⁵ No isto je tako Gallus bio prijatelj Matiji Vlačiću Iliriku; Mirković zapisuje: „Kako je protestantska i religiozno idejna politika u austrijskim zemljama vođena iz Regensburga, a u Regensburgu je bio glava crkve 1553. – 1569. odlučni Vlačićevac Gallus, imao je Vlačić u tome razdoblju odlučan utjecaj u vjerskim i crkvenim stvarima na protestantske feodalce u austrijskim zemljama.”⁶

Iz pisma od 9. listopada 1567. upućena Weißpriachu saznajemo da je on bio Konzulu obećao 50 zlatnika pripomoći za tiskanje *Postille*, novac koji Konzul u pismima spominje moleći ga da konačno obećeno izvrši. „Zbog toga, milostivi gospodine, molim Vašu milost pokorno i radi slave Božje, a na korist i za blagostanje ubogih Hrvata, neka pomogne Vaša milost s 50 zlatnika da bi se ova *Postilla* uskoro mogla tiskati. Nadam se da bi u slučaju dobivanja tih 50 zlatnika mogla biti gotova do Božića, inače ne. I tako sam Vašoj milosti obećao za tih 50 zlatnika poslati 100 primjeraka *Postille*. Vaša milost ne bi mogla ubogim Hrvatima ničim više pomoći nego da se ovakva *Postilla* uskoro tiska (...).“ (pismo datirano Linz, dne 20. studenoga 1567.) I u sljedećim pismima (30. studenoga, 6. prosinca 1567., 28. siječnja 1568.) Konzul još uvijek moli za 50 zlatnika za *Postillu*, da bi u pismu od 21. veljače 1568.

javio Weißpriachu: „Onih 100 primjeraka *Postille* Vaša će milost će s pomoću Gospodnjom pouzdano dobiti na dan svetoga Jurja.“ Naime, Konzul je, uz ostalo u istom pismu naveo da će „gospodin Anton i moja domaćica ostati ovdje do dana svetoga Jurja i doći će zajedno s knjigama, jer u to vrijeme ide više brodova prema Linzu na vellesajam.“⁴⁷

Da je pak, spomenuti Gallus, također, imao svoje „prste“ u posredovanju oko dolaska Stipana Konzula među Hrvate na Weißpriachovim imanjima, svjedoče Konzulove rečenice u spomenutom pismu: „Gospodin Gallus i drugi kršćanski propovjednici kažu i savjetuju nam da Gospodin Bog hoće da to tako bude da dodemo k Vašoj milosti zbog ubogih Hrvata, da bi bilo krajnje korisno i dobro kad bih u korizmi mogao biti dolje da nauče štogod o ispovijedi i kako se pravilno ispovijediti, te isto o postu i o tome što je pravedni post, da bi mnogi s pomoću milosti Božje upoznali istinu i odrekli se svojih nepodopština, te da služe Gospodinu Bogu po njegovoj svetoj riječi i zapovijedi i tako dođu u vječno blaženstvo.“⁴⁸ Iz toga se citata razabire Konzulova duhovno-pastoralna zauzetost koju je on iskazivao među Hrvatima sve do 1579. godine kada mu se gubi trag pa se ta godina uzima kao godina njegove smrti, a ne 1568. godina kako se to još danas može naći u pojedinim člancima pa i u nekim enciklopedijskim. Isto je tako 1568. pogrešna godina na spomen-ploči u starom gradu Buzeu gdje je rođen Stipan Konzul. Tu bi godinu na spomen-ploči trebalo danas promijeniti u 1579. Hoće li se to dogoditi, treba vidjeti. No, ako se i ne dogodi, nije u redu da netočan podatak ostaje budućim generacijama.

No poznato je da je Anton Dalmatin otišao u Ljubljanu gdje je imao godišnju mirovinu koju mu je dodijelio gradski Magistrat i umro je 29. ožujka 1579. u Bürgerspitalu. Prema tomu, otpada dosadašnje pisanje u kojemu su neki autori navodili da je Anton Dalmatin, također, sa Stipanom Konzulom djelovao u zapadnoj Ugarskoj među Hrvatima.

I na kraju može se postaviti pitanje, kakva je vrijednost *Postille*, prve tiskane gradišćanskohrvatske knjige? Svakako je vrijednost višestruka. Ona nam pruža dragocjenu građu za proučavanje hrvatskoga jezika kojim je pisana, pruža važne podatke za povijest akcentuacije, jer je tekst u *Postilli* na mnogo mjesta otisnut s naglascima, pa je to *prvo pouzdano bilježenje hrvatskoga akcenta* četrdeset godina prije latinsko-hrvatske gramatike (1604.) Bartola Kašića (1575. – 1650.). *Postilla* svjedoči o postojanju Hrvata na prostorima ondašnje zapadne Ugarske, koji su mogli razumjeti jezik *Postille*, a koji je u velikom postotku čakavski. Prvi i drugi dio *Postille*, s preko 500 stranica teksta, kao knjiga, dragocjena je za proučavanje latinčnoga slovoписа i ilustracija u njoj.

Svakako, u prigodi obilježavanja 440. obljetnice smrti njezinih autora, s prvotiskom *Postille*, gradišćanski Hrvati imaju razloga dičiti se tom knjigom i danas!

1 SCHOTTENLOHER, Karl von, *Das Regensburger Buchgewerbe im 15. und 16. Jahrhundert. Mit Akten und Druckwerzeichnis*, Mainz 1920., 65. K. von Schottenloher (1878. – 1954.), njemački bibliotekar.

2 WALDERDORFF, Hugo von (1874): *Alte Slavische Drucke aus der Kreisbibliothek zu Regensburg. U: Verhandlungen des historischen Vereins von Oberpfalz und Regensburg*, Stadtamhof.

3 *Postilla 1568*, Pazin, IKD „Juraj Dobrila“ i dr., ur. A. Jembrih, Biblioteka pretisaka, knjiga 6.

4 U Gradskom arhivu u Kiseu nalazi se osam pisama (četiri su Konzulova) iz kojih se razabire kako se je Konzul pripremao za dolazak u Željezno (Eisenstadt) i kako je namjeravao tiskati *Postillu*; pisma su objavljena u: Alojz Jembrih, *Stipan Konzul i „Biblijski zavod“ u Urachu* (Zagreb, 2007., 327–351)

5 MIRKOVIĆ, Mirko, *Matija Vlačić Ilirik*, Zagreb 1960., 451.

6 Isto.

7 Hrvatski prijevod pisma vidi u: Alojz Jembrih, *Stipan Konzul i „Biblijski zavod“ u Urachu* (Zagreb, 2007., 327–351)

8 Isto.

●

O prijavama za upis u studij na Sveučilišnom centru Matija Vlačić Ilirik

Ukoliko razmišljaš o početku ili nastavku studija teologije, ovo je pravi trenutak i najbolja prilika da to razmišljanje pretočiš u djelo. Naime, krenule su prijave za upis u preddiplomski studij Protestantska teologija u akademskoj godini 2020./2021. Evo nekoliko najvažnijih informacija:

- Sveučilišni centar za protestantsku teologiju Matija Vlačić Ilirik u Zagrebu jedina je teološka protestantska ustanova u RH koja nudi sveučilišne studentske programe i to na preddiplomskoj i diplomskoj razini.

- oba studentska programa nude pažljivo osmišljene programe: osim proučavanja Biblije i bogastva kršćanske teologije (a osobito reformacijske baštine), studenti se obrazuju i na drugim srodnim područjima (povijest, filozofija, psihologija, pedagogija, sociologija...) i time stječu široko humanističko-društveno obrazovanje. Osim toga, velika se pažnja pridaje i učenju jezika – hebrejski, novozavjetni grčki, latinski i engleski.

- posebna vrijednost studija jest i stjecanje znanja i vještina kroz iskustvenu, terensku nastavu koja se odvija u brojnim mjesnim crkvama i kršćanskim organizacijama čime se studenti svestrano pripremaju punovremeno služenje u zajednicama, ali i za promišljenije kršćansko djelovanje u životu matičnih crkvi, na svojim budućim ili sadašnjim radnim mjestima te u društvenoj zajednici u užem i širem smislu.

- sveučilišni preddiplomski studij Protestantska teologija u trajanju od šest semestara namijenjen je kandidatima koji su završili četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje – a ukoliko prethodno nisu studirali na nekom od sveučilišnih programa u RH, ostvaruju i pravo na besplatan studij prema pravilima koja vrijede i za sve ostale studente na hrvatskim sveučilištima. Prijave za upis obavljaju se do 29. lipnja 2020. (za ljetni upisni rok) putem sustava Postani student (<https://www.postani-student.hr>). Valja istaknuti kako za pripadnike za-

jednica reformacijske baštine postoji mogućnost izravnoga upisa (uz prethodno položenu državnu maturu). Međutim, posebna je kvota namijenjena i za one kandidate koji su svoje srednjoškolsko obrazovanje završili prije 2010. godine i nisu polagali državnu maturu. Takvi se kandidati trebaju prijaviti izravno na Centar. Nakon završetka ovoga studija moguće je nastaviti s diplomskim studijem Protestantska teologija ili upisati neki od srodnih diplomskih studija na sveučilištima diljem Hrvatske ili u inozemstvu. Sve informacije o upisima dostupne su na <http://mvi.unizg.hr/>

- sveučilišni diplomski studij Protestantska teologija u trajanju od četiri semestara namijenjen je podjednako onima koji su prethodno dovršili preddiplomski studij teologije, kao i onima koji su diplomirali na drugim područjima. On studentima pruža priliku za oplemenjivanje svojeg vjerničkog angažmana u različitim segmentima društva, a njihovo bavljenje teologijom podiže na još višu razinu. Završetkom studija stječe se naziv magistra/magistre teologije te ispunjavaju uvjeti za eventualni nastavak obrazovanja na doktorskom studiju. Prijave za upis u ovaj studij kreću u rujnu 2020.

- oba studija moguće je studirati i u statusu izvanrednog studenta/ice što daje mogućnosti većem broju zainteresiranih kandidata da studij lakše usklade s drugim obvezama i radnim odnosom.

Sve pojedinosti vezane uz prijave i upise bit će pravovremeno objavljene na internetskoj stranici <http://mvi.unizg.hr>, a dodatne informacije mogu se dobiti na 01 48 28 915 i upisi@tfmvi.hr. (TFMVI)

Nova izdanja Teološkog fakulteta 'Matija Vlačić Ilirik'

Ruben Knežević, *Hrvatski bezimprimaturni biblijski prijevodi*

Zagreb, Teološki fakultet 'Matija Vlačić Ilirik', 2019., str. 336, cijena: 180,00 kn.

Autor u knjizi, objavljenoj u nizu *Folia Protestantica Croatica*, opisuje većinu hrvatskih nekatoličkih biblijskih prijevoda, djelomičnih i cjelovitih, čije je pojavljivanje i postojanje desetljećima bilo uglavnom zanemarivano u hrvatskoj bibliistici te uopće u književnom i književnopovijesnom vrjednovanju svih sastavnica hrvatske biblijskoprevoditeljske književne baštine. Svi su ovi prijevodi – među kojima se oni prvi pojavljuju još tijekom druge polovine 16. stoljeća – priređeni i objavljeni izvan granica većinske Crkve i njezinih propisa o svetopisamskom prevođenju. Zbog toga su oni godinama bili prešućivani i ignorirani te čak izričito deklarirani nepreporučljivima. Uglavnom su bili samo rubno dotičani u hrvatskoj književnoj i biblijsko-prevodilačkoj kritici, a hrvatskoj vjerničkoj te nadasve široj kulturnoj javnosti ostali su – sve do u najnovije vrijeme – praktički nepoznatima.

Sve su te prijevode, koji bi se zbirno mogli odrediti kao „nekatolički” ili „bezimprimaturni” (jer su izdani bez službenog odobrenja Katoličke Crkve) priredili nekatolički izdavači. Premda ovi prijevodi ne nose imprimatur Katoličke Crkve te nisu mogli biti službeno preporučljivi katoličkim čitateljima, neki su od njih imali znakovitog utjecaja u katoličkim biblijskim i vjerskim krugovima.

Nakon uvodnog dijela te povijesnog pregleda crkvenih propisa o cenzuri i zabrani tiskanih knjiga, posebice odredbi koje se tiču svetopisamskih prijevoda, u knjizi se redom prikazuju:

Konzul–Dalmatinov Novi zavjet te uraški Proroci, Šulekov prijevod – odnosno njegova obradba Karadžićeva Novog zavjeta te Daničićevih Psalama – kao i kasnija Rešetarova revizija Vuk–Daničićeve Biblije, 'Knjiga o Kristu' B. Lovreca i suradnika, prijevodi B. Djakovića, G. Đ. Martinjaka, S. Etchesa, I. Vrtarića, R. Kneževića, M. Jovanovića te varaždinska i čakovečka biblijska izdanja. Iscrpno su prikazana različita izdanja i kasnije prijevodne verzije pojedinih autora. Priložen je i osvrt na protestantske djelomične ili cijele prijevode koji su ostali u rukopisu, kao i na neke projekte u najavi. Ukazuje se na motive nastanka, koncepciju, metodologiju te karakteristike i specifičnosti bezimprimaturnih prijevoda kao i na njihovu recepciju te valorizaciju u hrvatskoj biblijskoprevodilačkoj baštini. Istražuje se i njihov moguć utjecaj na neke katoličke biblijske prijevode.

Primjerena valorizacija hrvatske nekatoličke biblijskoprevodilačke baštine – čemu i ova knjiga nastoji izvorno doprinijeti – ne iznosi na svjetlo dana samo manje poznata ili zaboravljena djela hrvatske bibliistike, književnosti i kulture; ona istodobno ukazuje i na nezanemarljivu važnost protestantskog udjela u hrvatskom biblijskom, književnopovijesnom i kulturnom razvoju. U najširem pak smislu, ona upućuje na važnost znanstvene spoznaje o tome da je hrvatsko protestantsko nasljeđe jedna od bitnih sastavnica hrvatske povijesti, identiteta i kulture. ● GC

Nela Horak-Williams, *Grčki jezik Novoga zavjeta*

Zagreb, Teološki fakultet 'Matija Vlačić Ilirik', 2019., str. 427, cijena: 150,00 kn.

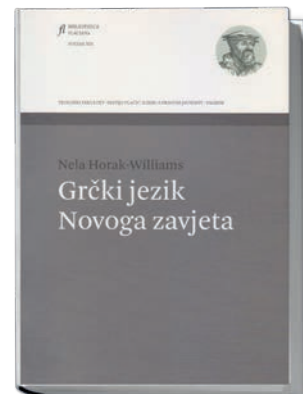
U nizu *Bibliotheca Flaciana* Teološkog fakulteta 'Matija Vlačić Ilirik' objavljeno je u rujnu 2019. četvrto revidirano izdanje početnice novozavjetnoga grčkog jezika Nele Horak-Williams *Grčki jezik Novoga zavjeta*. Dosad je bila objavljena u tri izdanja (1986., 1991. i 1999.) u nakladi zagrebačke Kršćanske sadašnjosti. Sami počeci izdavanja ove knjige datiraju u osamdesetih godinama prošloga stoljeća – u suradnji s pregaocima Kršćanske sadašnjosti pok. dr. Josipom Turčinovićem i pok. dr. Jerkom Fučakom bez kojih ova Početnica ne bi tada ugledala svjetlo dana, a štoviše ni tri izdanja.

Nela Horak-Williams (danas Mayer-Williams) bila je dugogodišnji predavač novozavjetnoga grčkog jezika na Teološkom fakultetu Matija Vlačić Ilirik, kojem je suosnivač bio dr. Josip Horak, Nelin pok. otac.

U ovom su četvrtom izdanju unesene stanovitje jezične i tehničke promjene, dok konceptijski i sadržajno pregled gramatike i izlaganje gradiva u potpunosti slijedi pristup iz 3. popravljenog izdanja (1999.). Tekst je jezično prilagođen današnjem pravopisu i leksiku, budući da je prvo izdanje ove početnice priređeno za studente negdašnje jugoslavenske jezične zajednice, a izdanja iz 1991. i 1999. nisu dosljedno provela ove popravke. Izostavljeni su i manji dijelovi teksta koji su imali više ekspozitorsku namjenu.

Iza „Uputa za rad” unesene su „Kratice hrvatskih biblijskih prijevoda koji se navode u Početnici” čime je omogućeno lakše snalaženje i razlikovanje među hrvatskim novozavjetnim prijevodima. Novozavjetni citati unutar početnice dopunjeni su izvorima iz nekih novijih hrvatskih prijevoda, a izostavljeni su u glavnom tekstu oni koji nisu dio hrvatskoga jezičnog korpusa te se isti navode samo u bilješkama ispod teksta.

Bibliografski navodi korištene literature, koji su u dosadašnjim izdanjima bili uključeni u glavni tekst, premješteni su u bilješke ispod teksta. Bibliografski popis na kraju knjige preuzet je iz dosadašnjih izdanja te dopunjen podacima koji su do sada, zbog tehničkih razloga, nedostajali. Postojećem bibliografskom popisu pridodana je i „Dopuna bibliografiji” u kojoj su navedeni relevantni priručnici za učenje i pomoć pri učenju novozavjetnoga grčkog jezika koji su objavljeni na hrvatskom jeziku u razdoblju nakon prva tri izdanja ove početnice. ● GC

Susan J. White, *Temelji kršćanskog bogoštovlja*

(Naslov izvornika: *Foundations of Christian Worship*; preveli E. Šeba i Z. Grozdanov). Zagreb, Teološki fakultet 'Matija Vlačić Ilirik', 2019., str. 270, cijena: 160,00 kn.

Knjiga je objavljena kao dvadeseti svezak *Bibliothecae Flacianae*. Autorica u knjizi vrlo jednostavno, pregledno i razumljivo smješta različite bogoštovne običaje i prakse u njihov povijesni kontekst, a time ujedno i rasvjetljava njihovu današnju uporabu u suvremenom kontekstu. Iako piše iz perspektive (protestantskog) kršćanstva s engleskoga govornoga područja, cilj je autorice približiti čitateljima ne samo nastanak i razvoj bogoštovnih praksi koje su dovele do današnjih oblika bogoštovlja, uključujući i ona prepoznatljivo protestantska, nego i proširiti obzore kako bismo postali svjesniji kako uni-

Enoh Šeba, Tko to tamo sluša?

Dijaloško propovijedanje kao izazov suvremenoj propovjedničkoj praksi. Zagreb, Teološki fakultet 'Matija Vlačić Ilirik', 2020., str. 120, cijena: 100,00 kn.

Postoje neke radnje, običaji i aktivnosti koje toliko intenzivno doživljavamo kao bazični dio svakodnevnice da ih praktički više i nismo svjesni. Obavljamo ih skoro pa automatski, a gotovo nikad ih ne preispitujemo. Slično se može dogoditi i crkvi s propovijedanjem. Upravo zato je moguće da iz nedjelje u nedjelju slušamo slične propovijedi, a da nikada niti ne pokušamo pronaći odgovore na pitanja poput: Kako su vjernici/slušatelji doista reagirali na poruku propovijedi? Zašto u propovijedanju slušatelji nemaju "pravo glasa", iako je propovijedanje namijenjeno upravo njima (bez slušatelja i nema propovijedi)? Postoji li neki način da se omogućiti davanje povratne informacije o odslušanju propovijedima i tako izbjegnemo da jedina reakcija bude nezadovoljno mrmljanje ili ogovaranje? Može li propovijedanje postati više "zajednička" služba svih članova, a vjernici postati više od pasivnih primatelja koji nemaju puno izbora? Kako to da baptisti zastupaju osobnu odgovornost svakog vjernika, a u propovijedanju je sva odgovornost isključivo na propovjedniku? Mogu li vjernici nekako pomoći propovjedniku/pastoru i podijeliti to "breme odgovornosti" na blagoslov čitave crkve?

Sve su ovo pitanja o kojima Enoh Šeba progovara u svojoj knjizi *Tko to tamo sluša?* Njegova knjiga o dijaloškom propovijedanju četvrti je svezak biblioteke *Folia Protestantica Croatica* Teološkog fakulteta Matija Vlačić Ilirik. Kroz pregled nekih suvremenih propovjedničkih trendova on čitateljima predstavlja jasno izražen zaokret prema slušateljima i njihovoj aktivnoj ulozi u propovijedanju. Detaljnije analizirajući dijaloško propovijedanje on ujedno promišlja stavove i praksu propovijedanja u baptističkim zajednicama te procjenjuje kakve bi učinke mogla imati primjena takvog poimanja propovijedanja i slušanja propovijedi na našem domaćem tlu. U zaključku, autor nudi neke ideje kako potaknuti veću uključenost slušatelja i preuzimanje odgovornosti za službu propovijedanja, pomoći redefinirati propovjednikov autoritet i ulogu, izgraditi snažniju vezu između iskustava slušatelja i biblijskog svjedočanstva, a na kraju i kako transformirati očekivanja koja i propovjednik i slušatelji najčešće imaju od propovijedi. ● GC

verzalnih, sveltremenskih ljudskih problema i potreba koje ljudi nastoje riješiti sudjelovanjem u bogoštovlju (neovisno o svojim povijesnim ili zemljopisnim specifičnostima), tako i onih suvremenijih izazova koji će se u budućnosti sve snažnije nazirati u sferi bogoštovlja (čak iako se na našim prostorima trenutno još ne čine hitnima).

U ovoj će knjizi zanimljivu građu pronaći kako svećenici, pastori i vjernici povijesnih protestantskih crkava, tako i oni koji dolaze iz crkava sljednica reformacije. Zbog svoje ekumenske i međureligijske širine ovo djelo također može biti zanimljivo i poticajno čitateljima svih kršćanskih vjeroispovijesti, kao i onima zainteresiranima za tematiku bogoštovlja u širem međureligijskom kontekstu. ● GC

Objavljeno Lutherovo tumačenje Marijina Magnificata

Martin Luther, Magnificat – Veliča. Uvodna studija i prijevod komentara: Ivan Macut – Dinko Aračić; Recenzenti: Niko Ikić, Lidija Matošević. Split, Franjevačka provincija Presvetoga Otkupitelja Služba Božja. Str. 128.

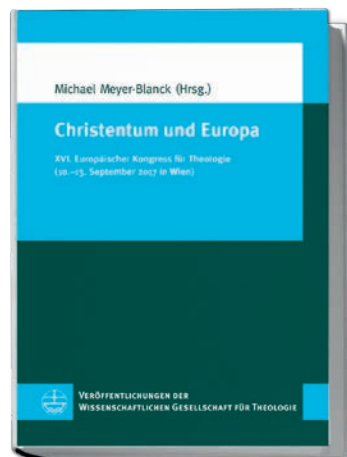
Teolozi pridaju stanovitu važnost Lutherovu komentaru Marijina Magnificata (Lk 1,46–55). Ovaj kratki spis dopušta višeznačna tumačenja pa su ga i katolici i protestanti tumačili svaki na svoj način. Priređivači i autori hrvatskoga izdanja smatrali su da bi ova marijanska tematika mogla predstavljati most susreta među razjedinjenim kršćanskim crkvama. Prijevod Lutherova teksta priređen je vrlo kvalitetno, prema najrecentnijem izdanju njegovih sabranih djela (D. Martin Luthers Werke, Kritische Gesamtausgabe, sv. 7., Weimar, 1897., str. 538–604.) te uspješno prenosi Lutherovu teološku misao. On na Mariju gledao kontekstu teologije križa, čiste milosti i opravdanja po vjeri. ● GC

Doprinos promišljanju o novozavjetnim znanstvenim istraživanjima u Hrvata

Ksenija Magda, Croatian New Testament Scholarship since the Second Vatican Council [Znanstveno istraživanje Novoga zavjeta u Hrvata od Drugoga vatikanskog koncila], u: Christentum und Europa, XVI. Europaeischer Kongress fuer Theologie (10.–13. September 2017 in Wien). Michael Meyer-Blanck (ur.), 840 str. Leipzig, Evangelische Verlagsgesellschaft GmbH, 2019., str. 389–404.

U zborniku su objavljeni radovi s kongresa održanog od 10. do 13. rujna 2017. u Beču (Christentum und Europa: XVI. Europäischer Kongress fuer Theologie). Kongres se bavio pitanjima samopredstavljanja kršćanstva u europskom kontekstu te o sadašnjem i budućem utjecaju kršćanske vjere na formiranje europskog identiteta. U svome radu, predstavljenom izvorno pod naslovom 'The New Testament as Research Subject in the Croatian Theology since the 2nd Vaticanum', Ksenija Magda prikazala je razvoj novozavjetnih znanstvenih istraživanja među Hrvatima, usredotočivši se naročito na ulogu i važnost zagrebačke Kršćanske sadašnjosti. Zaključno napominje kako bi se o hrvatskim znanstvenim novozavjetnim istraživanjima moglo u punom smislu riječi govoriti onda kada bi katolički, protestantski te eventualno i pravoslavni novozavjetničari udružili snage – što bi nudilo veće mogućnosti za ujedinjenje 'odijeljene braće' nego bilo koji drugi ekumenski projekt. ● GC

Drugo elektroničko izdanje pjesmarice Evandeoske pentekostne crkve

'Pjevajmo Gospodinu'
Omogućeno slobodno preuzimanje u pdf obliku

Krajem prosinca 2019. objavljeno je, u izdanju Evandeoske pentekostne crkve u Republici Hrvatskoj, drugo, elektroničko izdanje pjesmarice *Pjevajmo Gospodinu* u kojem su ispravljene pogreške teksta i nota tiskanog izdanja iz 2006.

Ova notna knjiga duhovnih pjesama nasljednica je pentekostne pjesmarice *Pjesme spasenja*, s neznatnim izmjenama. Nakladnik je ovog izdanja pjesmarice kršćanski nakladni zavod Izvori. U pripremu pjesmarice bili su uključeni brojni suradnici, detaljno navedeni u impresumu. Urednik je izdanja Antal Balog.

Elektroničko izdanje e-pjesmarice *Pjevajmo Gospodinu* besplatno je i ne smije se prodavati ili preprodavati. Moguće ga je preuzeti na: https://www.bib.irb.hr/1027673/download/1027673.Pjevajmo_Gospodinu_e-publikacija_2019_1.pdf

Pri korištenju pojedinih pjesama iz ove pjesmarice potrebno je navesti izvor, odnosno primijeniti uobičajeni način citiranja. • www.epc.hr/GC

Evandeoska pentekostna crkva
u Republici Hrvatskoj
Zagreb

PJEVAJMO GOSPODINU

Elektroničko izdanje
priredio i uredio Antal Balog

Sveučilišni centar Matija Vlačić Ilirik u monografiji zagrebačkog Sveučilišta

350 godina Sveučilišta u Zagrebu

Prikaz je priredila
dekanica dr. sc. Lidija
Matošević

Povodom 350. obljetnice utemeljenja Sveučilišta u Zagrebu predstavljena je 17. prosinca 2019. prigodna monografija (*Sveučilište u Zagrebu 350 godina: 1669. – 2019.*, ur. M.

Polić Bobić, Zagreb, Sveučilište u Zagrebu, 2019., str. 669). U njezinom je stvaranju sudjelovalo preko četrdeset autora te nudi pregled povijesti Sveučilišta u Zagrebu, preglede rada pojedinih sastavnica, kao i druge aspekte Sveučilišta, poput njegova utjecaja na širi društveni kontekst te uloge u promicanju europskih vrijednosti. Poglavlje o Sveučilišnom centru za protestantsku teologiju Matija Vlačić Ilirik nalazi se na stranici 240. i 241., a priredila ga je dekanica centra dr. sc. Lidija Matošević. Teološki fakultet "Matija Vlačić Ilirik" započeo je s radom o Danu reformacije 1976., a godine 1975. osnovali su ga Savez baptističkih crkava u tadašnjoj Jugoslaviji i Evangelička crkva. Od siječnja 2017. djeluje kao Sveučilišni centar za protestantsku teologiju pri zagrebačkom Sveučilištu. • [GC](http://www.glas.hr/GC)

Preduskrasni projekt zagrebačke Baptističke crkve Izazov 40

Četrdesetdnevni plan čitanja i poticaja na djelovanje

Zagrebačka Baptistička crkva, ohrabrena prošlogodišnjim odazivom na njihov preduskrasni projekt pod nazivom 'Izazov 40', odlučila je nastaviti u istom smjeru. Pripremljen je četrdesetdnevni plan čitanja i izazova za djelovanje koji će se reproducirati putem audio-video sadržaja na društvenim mrežama, a također je izdan u tiskanom obliku za one koji radije drže knjižicu u ruci.

Ove je godine glavna tema Izazova 40 – Put do uskrsnuća, a sastoji se od četiri dijela: Utjelovljenje (Isus potpuni Bog i potpuni čovjek – Krist u nama), Kušnja (Kristova priprema za službu – naše kušnje), Služba (Isusova služba – naša služba), Patnja (Krist koji pati – patnje svakodnevnice). Svaki se dan temelji na jednom biblijskom tekstu uz kojeg je uvijek netko drugi napisao kratko promišljanje koje može sadržavati i osobnu priču vezanu uz temu, nakon čega slijedi izazov za promišljanje i/ili djelovanje.

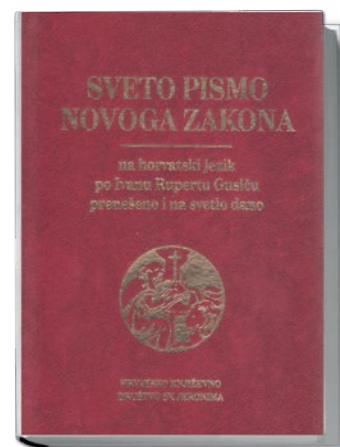
Ovi su materijali dobar poticaj za osobnu vjerničku izgradnju, ali su također korisno evangelizacijsko sredstvo. Pripremljena je i engleska verzija knjižice.

Uredništvo 'Izazova 40' čine pastor Filip Grujić, Sara Mačković i Svjetlana Mraz. Knjižice se mogu nabaviti u BC Zagreb. • [GC](http://www.glas.hr/GC)

Objavljeno kajkavsko izdanje Novoga zavjeta Ivana Ruperta Gusića

Krajem veljače 2019. objavljen je – kao prvotisk – kajkavski prijevod Novoga zavjeta Ivana Ruperta Gusića (*Sveto pismo Novoga zakona na hrvatski jezik po Ivanu Rupertu Gusiću prenešeno i na svetlo dano*) u nakladi Hrvatskoga književnog društva sv. Jeronima, Hrvatskoga biblijskog društva i Matice hrvatske. Urednici su izdanja dr. sc. Alojz Jembrih i dr. sc. Zvonimir Kurečić. Prijevod s latinskoga, na razumljivi kajkavski književni jezik, nastao je u doba biskupa Maksimilijana Vrhovca, vjerojatno između 1810. i 1821., od koga je i potekla ideja o prijevodu Biblije na kajkavski jezik koji je ostao u rukopisu i čuva se u Zagrebu. No tadašnje prilike nisu omogućile objavu ovog prijevoda. Prema riječima prof. Jembriha, "povijesne činjenice govore da je postojao i funkcionirao na sjeverozapadu Hrvatske kajkavski književni jezik kroz tri i pol stoljeća". Objavlivanjem Gusićeva Novog zavjeta "svjedočimo sadašnjemu i budućemu pokoljenju da je u Zagrebačkoj nadbiskupiji postojao književni kajkavski jezik i da se riječ Božja propovijedala i naviještalo evanđelje na tom jeziku" • [Glas koncila/GC](http://www.glas.hr/koncila/GC)

Pismo crkvama o postupanju tijekom epidemije koronavirusa (COVID-19)

Ured Saveza obavijestio je 13. ožujka 2020. sve pastore, voditelje mjesnih crkava te vjernike i vjernike o načinu ponašanja u kriznoj situaciji izazvanoj infekcijom koronavirusom:

Dragi pastori, voditelji mjesnih crkava, drage sestre i braćo, suočeni sa svakodnevnim vijestima o širenju bolesti COVID-19, uzrokovanom novim koronavirusom (SARS-CoV-2) u cijelome svijetu, u Europi pa i u našoj zemlji, a upozoreni od Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i drugih nadležnih institucija, dužni smo vas upozoriti na opće mjere zaštite širenja koronavirusa.

Govoreći o svemu ovome, niti u jednom trenutku ne zaboravljamo da je naše pouzdanje prije svega u Gospodinu i da On sam u svemu ima posljednju riječ. No, kao odgovorni ljudi i vjernici trebamo slijediti upute i preporuke onih koji se brinu za zdravlje svih ljudi u našoj zemlji. Odgovorno ponašanje prema samima sebi i prema drugima također je odraz naše kršćanske brige i ljubavi.

Nadležne institucije u Republici Hrvatskoj za sada preporučuju otkazivanje svih javnih događanja na kojima se okuplja više od 100 ljudi, a većina je naših crkava manja. Samo je u nekim lokalnim sredinama preporuka za otkazivanje svih javnih okupljanja, bez obzira na broj. Vi ćete najbolje znati kakva je situacija u vašoj lokalnoj sredini i sami odlučiti kako ćete postupiti sukladno toj preporuci.

Smatramo da je u ovom trenutku najvažnije da pastori i voditelji zajednica potiču i podstiču vjernike na svijest o važnosti čuvanja vlastitog zdravlja i odgovornog ponašanja prema zdravlju drugih osoba te da postupaju u skladu s preporukama mjerodavnih službi:

- neka se svi pridržavaju preporuka i općih mjera zaštite od respiratornih zaraznih bolesti;
- neka se suzdržavaju od dolaska na bogoslužja u slučaju bolesti i pojave simptoma infekcije dišnih putova;
- neka izbjegavaju dolazak na bogoslužja osobe koje su bile u područjima zahvaćenim širenjem zaraze ili su bile u doti-

caju s osobama koje su oboljele od korona virusa;

- neka privremeno izbjegavaju dolazak na bogoslužja (osobito ona s većim brojem ljudi) osobe starije životne dobi i osobe s kroničnim bolestima;
- neka se svi pridržavaju općih mjera zaštite (što češće prati ruke, pokrivati usta i nos prilikom kašljanja papirnatom maramicom ili laktom, izbjegavanje rukovanja, izbjegavanje dodirivanja očiju, usta i nosa);
- neka se ne koristi uobičajena gesta rukovanja prije, tijekom i nakon bogoslužja;
- neka se, prema mogućnosti, osiguraju punktovi s dezinfekcijskim sredstvima za ruke u prostorima gdje se vjernici okupljaju;
- neka se poduzmu pojačane mjere higijene i čišćenja vjerskih prostora.

U ovom vremenu iskušenja podsjetimo se iznova koliko je svaka naša crkva i svatko od nas osobno prvenstveno ovisan o Bogu. Pristupajmo mu s pouzdanjem u molitvi.

Zahvaljimo

- za Božje obećanje da je On s nama u sve dane i da će biti tamo gdje su dvoje ili troje u njegovo ime,
- za pisanu Riječ Božju koju svatko od nas ima,
- za sva moguća suvremena sredstva komunikacije koja nam omogućuju da ostanemo povezani.

Molimo posebno

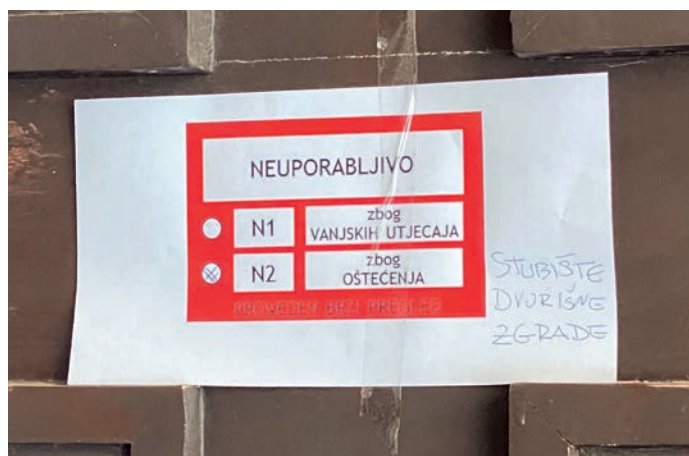
- za sve one koji su zahvaćeni virusom u cijelom svijetu,
- za sve one koji su slabijeg zdravlja,
- za sve zdravstvene djelatnike koji se nesebično brinu o zdravlju drugih,
- za Božji mir kojim ćemo nadvladati svaki strah i nemir,
- za Božju mudrost koja će nadvladati svaku ljudsku nesigurnost.

U Kristovoj ljubavi vas pozdravljamo i u Njegovu se milost pouzdajemo, U ime vodstva SBC u RH, Ivica Horvat, Predsjednik Željko Mraz, Glavni tajnik

Pismo crkvama u vezi potresa u Zagrebu

Od nedjelje ujutro 22. ožujka 2020. i potresa magnitude od 5,5 stupnjeva po Richteru koji je zadesio Zagreb i okolicu pa do danas, osjetilo se više od 80 potresa različitog intenziteta. Više je tisuća objekata oštećeno, a ozlijeđeno je 27 osoba, 18 teže, a jedna je osoba, nažalost, preminula. Strah i neizvjesnost naši su „stari i novi“ prijatelji s kojima živimo ovih dana, zajedno s tjeskobom povezanom s pandemijom koronavirusa što čini život složenijim nego prije. Situaciju dodatno otežava hladno vrijeme i snijeg koji pada posljednja dva dana.

U svemu tome ne zaboravljamo da je naše pouzdanje u Bogu, koji je stvorio nebo i zemlju i u čijoj je ruci i naš život! On nas također poziva da brinemo jedni za druge.

Posljednjih dana nastojimo komunicirati sa svim članovima naših crkava na području Grada Zagreba. Pastori, stariješine, đakoni pokušavaju na različite načine kontaktirati sestre i braću te dobiti informacije o tome kako su, je li netko

ozlijeđen, u kakvom su stanju njihovi domovi. Ljudi su uglavnom dobro, uz neke manje zdravstvene poteškoće izazvane cijelom situacijom. Većina stanova naših vjernika koji žive u užem centru grada, kao i kuće koje su bliže epicentru potresa

Stubište dvorišne zgrade u Radićevoj 30 (lijevo), učionica (desno)

(Markuševac, Kašina) pretrpjele su materijalnu štetu. Nastavimo brinuti i moliti za našu braću i sestre, a o mogućnostima za konkretnu pomoć izvijestit ćemo vas na vrijeme.

Mnogi su nas pitali u kakvom je stanju prostor Saveza baptističkih crkava/Baptističke crkve Zagreb u Radićevoj 30 nakon potresa.

Prostorije crkve i ureda SBC u RH nisu naočigled jako oštećene, ali je cijela zgrada nakon pregleda statičara proglašena privremeno neuporabljivom. Svi stanari koji žive u zgradi zamoljeni su da privremeno napuste svoje stanove. U prostorije crkve i ureda SBC u RH smije se ući i to samo ukoliko je baš neophodno, ali ne dulje boraviti. Taj je prostor pretrpio srednji stupanj oštećenja, vidljive su pukotine na zidovima i na stropovima. Glavna dvorana nije pretrpjela veća oštećenja, a u uredu crkve manja su oštećenja

Knjižnica BC Zagreb

na galeriji. Najveća su oštećenja u vjeronaučnim prostorijama te u predvorju crkve gdje se nalazi garderoba. U prostorijama ureda SBC u RH također se vide pukotine na zidovima i stropovima. Život i djelovanje BC Zagreb

Stubište Radićeva 30

već se otprije, zbog situacije s pandemijom, prenio na live stream bogoslužja, društvene mreže i redovitu komunikaciju s vjernicima putem telefona.

Djelatnici ureda SBC u RH rade u svojim domovima i do-

stupni su putem e-mail adrese savez@baptist.hr i telefona 098 302 404; 098 1710407.

Željko Mraz
Glavni tajnik SBC u RH

VIRTUALNA BOGOSLUŽJA

Dok traje zabrana javnih okupljanja zbog pandemije koronavirusa, naše su se crkve usmjerile na održavanje virtualnih bogoslužja, putem društvenih mreža ili YouTube videokanala – kako bi vjernicima ponudili barem neki vid zajedničkog okupljanja, uz duhovnu biblijsku poruku. Donosimo popis nekih crkava koje, silom prilika, prakticiraju ovakav vid bogoslužja:

BC 'Emanuel' Varaždin, BC Rijeka, BC Zagreb, BC Split, BC Karlovac, BC 'Betanija' Čakovec, BC Dubrava Zagreb, BC Andrijaševci, BC Mačkovec, BC Osijek, BC Slavonski Brod, BC Zagreb Malešnica, BC 'Betel' Sisak.

Narav Crkve jest zajedništvo koje je u Pismu posvjedočeno slikom Crkve kao Tijela Kristova, koja je sada na kušnji. Ova nas je nevolja, međutim, pogodila u vrijeme kad nam na raspolaganju stoje neslućene mogućnosti komunikacije putem interneta. Donedavno nismo mogli ni zamisliti da će život koji je nalikovao nezadrživoj bujici, tako naglo, preko noći stati, a mi se zateći u svoja četiri zida, ograničene komunikacije i kretanja. Donosimo nekoliko crtica iz baptističkih crkava u Sisku, Belici i Rijeci. Iz Siska su nam se javili pastor Miloš Komanović i Dalibor Puljiz, iz Be-

lice pastor Benjamin Turkalj, a iz Rijeke Lea Sečen-Matošević.

Sisak

Kao i svi ostali, nismo imali drugo rješenje nego iskoristiti tehnologiju u našu korist. Moram priznati da smo o tome razmišljali i prije, međutim nikako da se pokrenemo. Ja sam osobno shvatio sva ova događanja kao Božji snažan alat da nas natjera da to konačno i učinimo te prestanemo s izgovorima.

U ovoj sam krizi također duboko shvatio – dublje nego ikada prije, što je to ustvari Crkva: to je iskreno zajedništvo u ljubavi, međusobnom podržavanju, ohrabriranju pod svetom zaštitom Duha Svetoga. Služba bez prisutnosti vjernika nije svrsishodna.

Dok se crkve diljem svijeta uglavnom oslanjaju na virtualna YouTube bogoslužja u uglavnom praznim crkvama, mi smo se odlučili za drugačiji pristup. Napravili smo ova dva ključna iskoraka:

Službe propovijedanja

U tom pogledu, imamo i više nego dovoljno. Pogledali smo na naš hard disk: preko 1500 mp3 propovijedi sa svim mogućim temama. Iz tog obilja izdvojili smo petstotinjak propovijedi

koje smo odlučili objaviti online na betel.hr. Tako si svatko može odabrati temu ovisno o tome što ga u tom trenutku zanima. Ovo je projekt na kojem trenutno radimo i vrlo smo odlučni da ga i dovršimo. Kako bi to osvanulo u što boljem ruhu, naš je web-sit, www.betel.hr, sada dodatno redizajniran i rekatalogiziran – potpuno okrenut prema krajnjem korisniku.

Virtualno zajedništvo

Kako bi zajednica ostala u kontaktu i međusobno se ohrabivala otvorili smo Betel.hr interaktivnu WhatsApp grupu u koju smo inicijalno uključili članove zajednice. Grupu smo dodatno proširili i s ostalim zainteresiranim sestrama i braćom. Ono što je dalo dodatnu vrijednost jest pružanje virtualnog 'utočišta' i još nekima koji su ostali sami. U grupi dijelimo razmišljanja, biblijske ulomke, kratke poruke, molitvene teme, ponekad i neke humoristične stvari, a onedavno pastor se priprema pomoću nje podijeliti i poruku prethodno postavljenu na YouTube kanalu.

Belica

Pokušat ćemo snimiti video poruku i staviti je na DVD te dostaviti braći i sestrama, za-

jedno s printanim biblijskim razmišljanjima za cijeli tjedan, budući da se neki ne služe internetom i e-medijima.

Rijeka

Trenutna nas je situacija potaknula na korištenje mnogih dostupnih sredstava virtualne komunikacije za međusobno ohrabriranje, dijeljenje svjedočanstava, molitvenih potreba, dijeljenje propovijedi, informacija... To činimo putem e-maila, Facebook stranice crkve, a ona nešto neformalnija komunikacija, ide putem Viber grupe u koju je uključeno četrdesetak članova crkve. Snimke nedjeljnih propovijedi prenosimo putem Youtube kanala i Facebooka, a svakodnevno objavljujemo 'Dnevnu dozu ohrabrenja' – dnevno čitanje i promišljanje upravo na temu: 'Ne boj se!' Učimo na primjerima osoba iz Biblije i njihovim situacijama u kojima ih je Bog vodio.

Od 23. – 25. ožujka 2020. uključili smo se u Nacionalne dane posta i molitve za našu zemlju. Svaku večer u 20 sati nastavljamo se okupljati kao zajednica u molitvi, bez obzira gdje se tada nalazili. Potičemo jedni druge i da vodimo svojevrstan dnevnik svega onog što Bog čini po našim molitvama, kako bismo kad se sretnemo licem u lice jedni s drugima mogli podijeliti ta ohrabrenja.

● IBA/GC

Draga braćo i sestre,

Kao jedna velika duhovna obitelj, želimo vam se zahvaliti što ste na početku 2019. godine sudjelovali u prikupljanju sredstava za gradnju naše nove crkvene zgrade i na taj način doprinijeli u izgradnji i napretku Njegova kraljevstva ovdje u Mačkovcu. Od srca cijenimo vaš angažman koji nas je silno ohrabrio i bio od velikog značaja.

Baptistička crkva Mačkovec ove godine obilježava 100. godišnjicu osnutka crkve. Svečano obilježavanje **'100 godina Božje vjernosti' (1920. – 2020.)** odvijat će se u sklopu *Dana otvorenih vrata* u vremenu od 29. 5. do 7. 6. 2020. godine na lokaciji nove crkvene zgrade u Mačkovcu – Ulica Jurja Zrinskog 1.

Svrha je obilježavanja obljetnice proslaviti Boga, ohrabriti i potaknuti crkvenu i društvenu zajednicu na duhovni i socijalni angažman u svakodnevnom životu – biblijskim porukama te inspirativnom glazbom i autentičnim zajedništvom.

Pozivamo vas da nam se pridružite u slavlju i budete dio povijesne priče koju Bog ispisuje među nama!

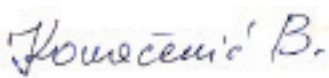
Svečanost će se odvijati tijekom deset uzastopnih dana s prigodnim programom tako da ste u mogućnosti odabrati vrijeme i događaj koji vam najbolje odgovara, ako već niste u mogućnosti biti s nama svaki dan.

Baptistička crkva Mačkovec,

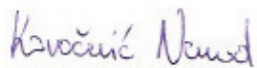
Starješina Josip Surća

Pastor Branko Kovačević

Pastor Nenad Kovačević

BAPTISTIČKA CRKVA MAČKOVEC

Plan događanja u 2020. godini:

OŽUJAK: **"40 dana s Biblijom"** (1.3.–9.4.2020.)

TRAVANJ: **Proslava Uskrsa uz uskršnji koncert** (12.4.2020.)

SVIBANJ: **Obiteljski vikend** (9.–10.5.2020.)

SVIBANJ–LIPANJ: **Dani otvorenih vrata** (29.5.–7.6.2020.)

LIPANJ: **Kamp engleskog jezika** (29.6.–3.–7.2020.)

RUJAN: **Konferencija za mlade "Geni se"** (5.–6.9.2020.)

LISTOPAD: **Pastorska konferencija i Susret Baptista RH** (23.–25.10.2020.)

PROSINAC: **Božićni koncerti** (12.–13., 19.–20.12. 2020.)

Ohrabrujemo Vas da u svojim kalendarima zabilježite neke od ovih datuma i da nam se pridružite kako biste doživjeli jedno novo i poticajno iskustvo!

www.bcmackovec.com

DANI OTVORENIH VRATA

1. dan: **Svečani koncert povodom Dana Grada Čakovca** (petak, 29.5.2020. u 20:00 sati)

2. dan: **Razgledavanje crkve i program za djecu i mlade** (subota, 30.5.2020. od 10:00 do 22:00 sati)

3. dan: **Svečano bogoslužje sa predstavnicima Grada i Županije** (nedjelja, 31.5.2020. u 10:00 sati)

CRKVA KROZ POVIJEST

4. dan: **Počeci crkve: pioniri i korijeni** (ponedjeljak, 1.6.2020. u 19:30 sati)

5. dan: **Rast i razvoj crkve** (utorak, 2.6.2020. u 19:30 sati)

6. dan: **Crkvena glazba u slici i zvuku** (srijeda, 3.6.2020. u 19:30 sati)

7. dan: **Služba odgoja i obrazovanja** (četvrtak, 4.6.2020. u 19:30 sati)

8. dan: **Evangelizacija i misija** (petak, 5.6.2020. u 19:30 sati)

9. dan: **Promijenjeni životi: osobna svjedočanstva** (subota, 6.6.2020. u 19:30 sati)

10. dan: **"Snaga u jedinstvu" – svečana bogoslužja sa predstavnicima partnerskih crkava** (nedjelja, 7.6.2020.)

10:00 sati – **Jutarnje bogoslužje**

17:00 sati – **Večernje bogoslužje**

Gospel on Guitar
Andrej Grozdanov & World
Guitarists